

CIWANÊN AZAD

Her Tişt Ji Bo Azad!

Kovara Ciwanên a Mehane

Hejmar: 2

Tirmeh 2006

Keleha Îmraliye Hilweşînin û
Demokrasi û Azadiye Lê Ava Bikin

İçindekiler

14 Temmuz Özgürlüğün Manifestosudur	3
Fuat KAY	
Exclusion Sociale Ou Intérêts Politiques...8	
Berfin DILAY	
Gelo Çima Jin Ewqasi Xwe Dikujin? ...11	
Hêvîdar MUNZUR	
Özgürlük Havarileri İle Tanışma 17	
Cemal MİDYAT	
Nameyek Ji Zarokên Rojê Re	21
Egîd PİR	
Tuzluçayır'ın Eğilmez Fidanı Sinan 23	
Mazlum CANSOZ	
Divê YE Ji İradeya Kurdan Re	
Rêzdar Be	26
Duran KALKAN	
Li Diyasporayê Rola Ciwanên Kurd 28	
Ahmet DERE	
İnsanlık Sosyalist Ütopya ve Çalışma	
Zevkiyle Hayat Bulacaktır	32
Abdullah ÖCALAN	
DezzDeniz: "Mikrofonum Silahım	
Bestelerim ise Kurşun Olucak".....39	
Söyleşi	
Mayın Ekenlerde Patlayan Çocuk	
Kahkahaları	42
Jêhut BERTİ	
In "KOMALEN CIWANÊN" Organisiert	
Sich Die Kurdische Jugendbewegung In	
Europa Neu	47
Hozan Kawa: "Şarkıların Halkına" 49	
Dünya Kupası	53
Mizah	62

Editörden

Merhaba gençler ve genç kalanlar!

"Oh be özgürlük ne güzel bir şey!" demişti büyük kahraman Kemal Pir:

"Köleliği bilmeyenler özgürlüğü de bilmezler. Köle bir yaşamın acısını çekemeyenler özgürlüğün kıymetini de anlayamazlar. Özgürlüğü bu kadar değerli kılan, vahşet sürecinde yaşadığımız o korkunç acılardı."

Yıllar öncesinde 12 Eylül vahşi cuntta darbeseine karşı bedenlerini milim milim eriterek özgürlüğün tadına varırcasına diremişlerdi. Aradan çeyrek asır geçti belki ama sistem aynı sistem, vahşet aynı vahşet. Önumcek kafalı TC generallerinin ürettiği şiddet, inkar ve imha konseptlerinden vazgeçmeye niyetleri yok gibi.

Onların savaştan vazgeçmeye niyetleri yoksa, bizim de onur mücadelesinden ve direniştan vazgeçmeye niyetimiz yok elbette.

Bir 14 Temmuz Ölüm Orucu Direniş'nin daha arifesindeyiz. Temmuzun insanı bedenini çatırdatan sıcaklığında direndi Onlar. Bütün işkenoz yöntemlerini gülümseyerek yenip 'İradenin Zaferi'ni ilan ettiler. Onlar en olmaz denilen zamanda yarattılar tarihi. Özgürlük mücadelesinin ilk serüvencileri, ilk kahramanlar ve unutulamayanlarıdır onlar. Bu halk ve bu tarih Onların onur mücadelesi ile var oldu ve hep borçlu kalacaktır onlara.

Nasil mi cevap olmalıyız Onlara? Derin seversen, güçlü hissederek, büyük bir azim, bağlılık ve sorumluluk ile. **Bağlılık** hangi şartlarda olursa olsun değerlerden taviz vermemektir. **Mücadele** ölüm döşeginde bile olursa sonuna kadar direnmektir. Bütün değerlerimizin bileşkesi şehitlerimize bağlılığın gereği direniş ve özgürlük mücadelesini yükseltelim! Zafer lanetli tarihten ve vahşi sistemden intikam olarak gerçekleşecektir!

8 Temmuz'da Mazlum Doğan yoldaş anısına gerçekleştirilen gençlik festivalinde buluşalım!

Amed'de buluşmak dileğiyle...
Genç kalın...

14 TEMMUZ

Özgürlüğün Manifestosudur

Ölümsüzlere

Fuat KAV

"Oh be! Özgürlük ne güzel bir şey!" demişti Kemal. Ve devam etmişti: "Köleliği bilmeyenler özgürlüğü de bilmezler. Köle bir yaşamın acısını çekemeyenler özgürlüğün kıymetini de anlamazlar. Tıpkı bizim gibi... Özgürlüğü bu kadar değerli kılan, vahşet sürecinde yaşadığımız o korkunç acılardı."

Tutsaklar en az Spartaküs kadar özgürlüğe susamışlardı. Her şey olduğu gibi, konuşma, tartışma, yüksek sesle sohbet etme özgürlüğü de ellerinden alınmıştı. Yıllarca, evet yıllarca doğru dürüst konuşmamış, tartışmamış, yüksek sesle sohbet edememişlerdi. Birbirlerinin yüzlerine bile bakamamışlardı. Zaman zaman konuşma fırsatını bulduklarında ise ya birbirlerinin kulaklarına fısıldamış ya da el-kol, kaş-göz hareketleriyle birbiriyle diyalog kurabilmişlerdi. Aynı hücrede, aynı koğuşta, hatta aynı sofrada karşılıklı oturup birbiriyle yemek yiyenler bile doğru-dürüst sohbet edememişlerdi. Kimi zorunlu durumlarda ise ancak alçak sesle, çoğu zaman da fısıltı biçiminde birbiriyle konuşabilmişlerdi. Çünkü her şey; YASAĞI!

Konuşmak, tartışmak, sohbet etmek, gülmek, ağlamak, eğlenmek, şaka yapmak, oyun oynamak, yüzünü buruşturmak

veya tebessüm etmek, sevinmek, öfkelenmek, üzülmek, hasta bir tutsağa yardım etmek, yere düşen bir tutsağı kaldırmak, bir tutsağın başka bir tutsağa bakması YASAĞI.

Bu yasaklar yıllarca sürmüştü. Dışarıdan birbirini tanıyan, birbirlerinin akrabaları, arkadaşları olan tutsakların yıllarca birbiriyle konuşmalarına, birbiriyle tartışıp sohbet etmelerine izin verilmemişti. Birbirlerine iki söz söylemek, birbirlerinin sağlık durumlarını sormak, "nasılsın?" demek için onlarca, yüzlerce, belki de binlerce kez işkence görmüş, birçok kez kafaları, çeneleri kırılmış, binlerce kez katıksız ekmek cezasına tabi tutulmuşlardı. Her mahkeme dönüşünde, her hücrelerin önünden geçişlerinde mutlaka dayaktan geçirilmişlerdi.

Bir zulüm cenderesiydi Diyarbakır zindanı. Yaşamın parçalandığı, düşüncenin dondurulduğu, ruhun karartıldığı, belleğin silinmek isten-

diği zifiri karanlık bir dehlizi andırıyordu 5 nolu zindanı.

İnsan ve özgürlük

12 Eylül'ün bütün ağırlığıyla hakim olduğu, insanlık dışı uygulamaların en katmerlisinin yaşandığı Diyarbakır zindanında, insanlık yeni bir özgürlük sınavı verecekti bu zifiri karanlığın orta yerinde.

Tohumu toprağa ekilediğinden itibaren ağır olmuştü özgürlüğün bedeli. Bazen işkenceler silsilesinden yoğrulmuş sonsuz bir acı, bazen ruhun derinliklerinde açılan derin bir yara, bazen ölüme karşı kıran kırana bir mücadele, bazen de her gün, her saat, her dakika hücre hücre eriyerek yaşama elveda olmuştü bu ağır bedel.

İnsanlığın öyküsü, özgürlüğe ulaşma öyküsüdür aynı zamanda. Bitmez tükenmez bir maratonun yorulmaz koşucusu olan insan, tarihin her döneminde maratonun sonundaki ipi göğüslemenin kavga-

sını vermiştir hep. O ipi göğüsleme, ~~onun bir varoluş~~ nedeni olmuştur aynı zamanda. Özgürlük arayışı onun için olmasa olmaz bir tutkudur. Özgürlük ile insan, insan ile özgürlük et ile tırnak gibi birbirlerine bağlı iki olgu olmuştur tarih boyunca. Birisi olmadan diğeri, diğeri olmadan öbürü düşünülemez.

İnsanın doğadan kopuşu kölelikten kopuşun, özgürlüğe adım atışın ilk çıkışı olmuştur. Karanlıktan aydınlığa, ilkelikten uygarlığa, mağara yaşamından çağımızın modern yaşamına varış insanın bitmez tükenmez özgürlük arayışının büyük öyküsüdür. Ateşi bulması, ilkel üretimden modern üretimi yaratması kadar zalimlere baş kaldırması, haksızlığa karşı boyun eğmemesi, kan emici tanrılara aman dilememesi de onun özgürlük felsefesinin mayasını oluşturur.

Prometeus'un, tarifi mümkün olmayan işkencelere maruz kalma pahasına tanrılardan ateşi çalıp bütün insanlığın hizmetine sunması, insanın özgürlüğe olan tutkusunu gösteren çok çarpıcı bir örnektir. Prometeus, yani insan, özgürlüğün; özgürlük ise Prometeus'un, yani insanın özüdür.

İşte Prometeus'un çocukları, bir kez daha özgürlüğü tanrılardan çalmaya adanmışlardı kendilerini. Aşkdan, sevdadan ve belki de tutkudan da öte olan bağlılıklarını kanıtlanmanın sınavına girmişlerdi. Özgürlüğe karşı ihanetin en katmerlisinin yaşandığı Diyarbakır zindanında bir avuç Prometeus ruhlu insanın başlattığı maraton ipini zaferle göğüsleme girişimi, tarihe geçmiş özgürlük kavgasının belli başlı trajedilerinden birisi olmuştur.

Prometeus ruhlu dört kahraman

14 Temmuz ölüm orucu, özgürlüğe karşı duyulan sorumluluğun en üst düzeyde yerine getirilişidir. Sadece soyutlama düzeyde ifade edilen özgürlük değil, ama aynı zamanda Kürt halkına karşı çıkartılan ölüm fermanına karşı da bir başkaldırıdır.

12 Eylül darbesi hem genel olarak bir özgürlük karşıtı hem de Kürt halkına karşı katliam politikasını geliştiren büyük bir askeri güçtü. Kürt halkına karşı şiddeti, işkenceyi, inkar ve imhayı esas alan bu faşist güce karşı ancak en üst düzeyde mücadele etmekle amaca ulaşılabilirdi. Kırılmaz bir iradenin, sınırsız bir direniş gücünün, korkusuz bir cesaretin, sarılmaz bir inancın ortaya konulması ile ancak Kürt halkına karşı geliştirilmek istenilen katliamın önüne geçilebilir, zalimin zulmü durdurulabilir, insanlık adına doğrular ortaya konulabilirdi. Bu doğruların açık ve keskin, net ve duru bir dille ortaya koymak için öz-

gürlüğün özünü taşıyan kahramanlara, çağdaş Prometeuslara ihtiyaç vardı.

Ve Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz ile Kızıl Yıldız Ali Çiçek "biz varız!" deyip düştüler özgürlüğü çalan kan emici tanrıların peşine.

Bu dört Prometeus ruhlu kahraman, 1982'nin 14 Temmuz'unda ateşi tanrılardan çalmaya karar verdiklerinde, kendilerini tamamen özgürlüğe adadıklarını çok iyi biliyorlardı. Bir varolmanın öznesi, yeniden doğuşun özü, özgürlüğe adanmanın rüştü; insana, insanlığa karşı sorumluluğu yerine getirmenin "olmasam olmaz!" şartı olduğunu haykırarak başlamışlardı hırsızlık eylemine.

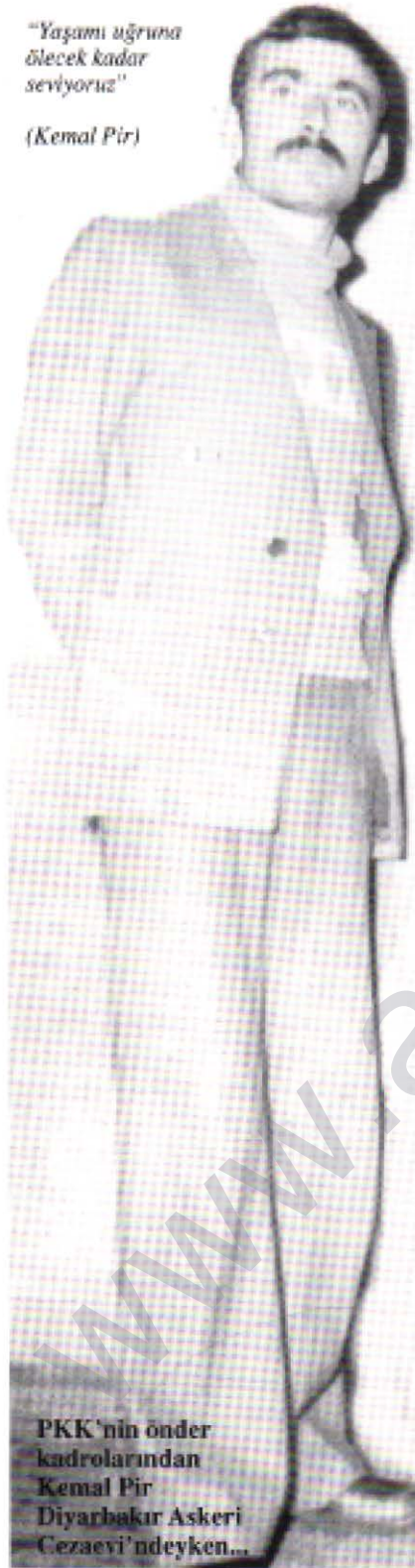
"İnsan özgürse varolmalıdır, insan kendi gerçek özüne sadıkça yaşamalıdır, insan insani özelliklerini taşıyorsa anlamlıdır" diyen dört kahraman, aylarca süren maraton koşusunun sonuna geldiklerinde, büyük acılar içinde doğrulardan şaşmadan hep geleceğe yön vermenin rotasını çizdiler.

"Yaşamı uğruna
ölecek kadar
seviyoruz"

(Kemal Pir)

PKK'nin önder
kadrolarından
Kemal Pir
Diyarbakır Askeri
Cezaevi'ndeyken...

Bazen çöllere düşüp serap gördüler, bazen susuzluktan dudakları çatladı, bazen güneşin yakıcı sıcaklığında pas tutmuş dilleri damaklarına yapıştı, bazen açlıktan bayılıp şuurlarını kaybettiler, bazen fare, bit ve sivrisineklerin ısırtıklarından derileri delik deşik oldu ama hep "oh be, özgürlük ne güzel bir şey" deyip yarınlara doğru emin adımlarla ilerlediler.

En önde ilerleyen Kemal Pir'di

Ağustos sıcaklığı son demini yaşarken, ölüm gelip çalmıştı dört Prometheus ruhlu kahramanın kapısını. Hücrelerin vazgeçilmez misafiri olmuştu Azrail. Sabırsızlıkla bekleyen Azrail, her gün bir hücrede sabahlıyor, can çekişen dört kahramanın etrafından dolaşarak ha bire kan istiyordu.

Kemal Pir, hala yaşayan bir efsaneydi. Can çekişen bir şövalye, son nefesini veren bir kahraman gibi hala direnmeye devam ediyordu ölüme.

Dirhem dirhem, hücre hücre direniyordu Kemal. Ama ipi artık göğüslemek üzereydi. Fiziki olarak yaşamın son etabına gelmişti.

"İlk önce ben ölmeliyim. Bu zindandan benim cenazem çıkmalıdır önce. Önce ben yummalıyım gözlerimi. Son nefesimi ben vermeliyim önce" demişti, eylemin ilk günlerinde.

Sanki bu sözlerin gereklerini yerine getiriyordu. Sanki bu günleri daha o günlerde görmüştü. Sanki bu günleri ta o günlerde tasarlamıştı.

Evet, Kemal ölüm ile yaşam arasındaki o incecik çizgide volta atıyordu. Hayır, hayır volta değil, keskin bir kılıç ağzı kadar ince

olan o incecik çizgide dans ediyordu adeta. Oldukça aydınlık, binbir renkle süslenmiş dans pistinde ne yazık ki Kemal, zifiri karanlıkta dans ediyordu. Çalınca çalınan bir müziğin eşliğinde, çalınca dans eden bir dansçı misali öyle hareketliydi ki. Ama karanlıktaydı Kemal. Aydınlığın orta yerinde karanlığı yaşıyordu. Dünyayı, yıldızları, güneşi, ayı ve ısıyı artık düşünce gücüyle, duygu dünyasıyla görebiliyordu. Çünkü Kemal artık görmüyordu. Gözlerini yitirmişti. O güzel gözleriyle artık görmüyordu dünyayı. Karanlık olan dünya, onun için daha da karanlıklara bürünmüştü. En çok sevdiği Zuhal yıldızını bir daha asla görmeyecekti. Geceleri onu bekleyemeyecekti artık. Onun gelişini sadece arkadaşlarından öğrenecekti. Güneşin sıcaklığını, ayın şavkını, doğanın o muhteşem güzelliğini sadece hissedebilecekti.

Kemal'in bünyesi artık dayanamaz noktaya gelmişti. Hem gözlerini yitirmiş, hem takatini. Bilinç kaymasını da yaşıyordu. Şuuru yerinde değildi. Bir gidiyor, bir geliyordu şuuru. Konuşma sistemini kaybetmiş, cümleleri toparlamayacak kadar halsizdi. Her gece hücreindeki beton sedirden yuvarlanarak yere düşüyordu. Gözleri görmediğinden, çoğu zaman sigarasının pamuk ucunu tuşturuyordu.

Kemal sonsuzluğa gidiyordu düpedüz. Yıldızlara, ayın güzelliğine, güneşin sıcaklığına koşuyordu. Durmadan en önde yürüyordu güneşe doğru. Alnı güneşe değmek üzereydi. Birazdan buluşacak güneşin yaşam fışkırtan ışınlarıyla. Ve 7 Eylül günü misafir olmuştu Zuhal'in sofrasına.

Fırtına öncesi sessizliği andırıyordu Hayri

Hayri sessiz, ama derin bir su gibi akıyordu. Tertemiz akan bir ırmak gibi dağları, taşları, ova ve bentleri aşarak hedefine doğru ilerliyordu. Derya misali sessiz, derin ve sonsuz bir yaşam kaynağıydı. Bir inanç deniziydi. Bir düşünce abidesi... Umut dolu, umut yüklü, okyanuslar kadar geniş, çağdaş bir Mevla'ydı Hayri. Bacaklığın ortasında yetişen bir lotus çiçeği gibiydi. Dünyadaki bütün derdleri omuzlarına yüklemiş bir derviş, kendini dünya nimetlerinden arındırmış bir çilekeşti.

Hayri, yaşama gücünü yitirmek üzereydi. Artık ayağa kalkacak takatı kalmamıştı. Kökünden kopmuş bir çınar ağacı gibi, beton zemini üzerinde uzanmıştı. Sessiz ve sedasız bir biçimde ölümsüzleşeceği anı bekliyordu. Bazen yüksek sedirden aşağıya düşüyordu. Her düştüğünde tekrar yerine geçiyordu. Artık yorulmuştu ve bir daha yüksek sedire çıkmamaya karar vermişti. Çünkü gücünün, enerjisinin neredeyse tamamını yitirmişti. Bazen su içmek için elini su bidonuna uzatıyordu, ancak eli daha yarı yoldayken yere düşüyordu. Zaman zaman elini ıslatıp çatlama dudaklarına sürmekle yetiniyordu. Yapacağı başka bir şey yoktu. İki metre karelik hücrelerinde, yalnız ve tek başınaydı. O küçük hücrede, her gün hücre hücre eriyordu. Ama artık erimesinin son aşamasına gelmişti. Vücudunda erimesi gereken ne varsa her şey erimişti.

Koma sürecine girmişti Hayri. Konuşamayacak kadar bitkin düşmüştü. Damarında kan kalmamıştı. Derisi pul pul dökülmüştü. Fare ve sivrisineklerin saldırısına uğrayan vücudu yaralarla dolmuştu. Bedeni uyuşmuştu. Bir tek canlı hücresi kalmamıştı sanki. Bu nedenle hiçbir acı hissetmiyordu.

M. Hayri Durmuş

İlk başladığı gün gibi hala sakin, sessiz ve serinkanlıydı.

Hayri nefes alıp vermekte zorlanıyordu. Bazen uzun uzun inliyordu. Bazen de kusuyordu. Zehirden daha acı, yeşilimsi bir su boğazından geliyordu. En kötüsü de bu suydı. Bir ara "ölüm orucunun en zor yanı bu yeşil su olsa

gerek" demişti kendi kendine.

Bir gecenin bilinmez bir saatinde, bir elin kendisine dokunmasıyla gözlerini açmıştı. İnsana benzeyen bir karartıydı, ama karartının kime ait olduğunu çıkaramadı. İyice baktı, gözlerini daha da açmaya çalıştı. Nafile! Karartı tam seçemedi. Elleriyile gözlerini ovuşturdu, ama değişen bir şey olmadı. Sonra anladı dünyanın niçin karardığını. Acı acı gülümsedi. "Demek ki gözlerimi yitirdim. Beklediğim o an geldi. Beni de buldu o an" demişti kendi kendine.

Hayri, hastanenin küçük bir odasında artık son nefesini veriyordu. Biyolojik yaşamın son basamağına gelmişti. Şuurunu yitirmiş, artık konuşamıyordu. Koma halinde bir ranza üzerinde yatırlmıştı. Doktorlar müdahale etmek için epey uğraşmışlardı. Ancak Hayri müdahaleyi kabul etmemiş, buna şiddetle karşı çıkmıştı. Komaya girdikten sonra da doktorların müdahalesi sonuç vermemişti.

Yıl 1982, Eylül'ün 12'si... Maratonun 62. günü... Ve Hayri zafer ipini göğüslemişti. Sevdikleri Onu bir daha göremeyecek,

Onunla gülüp şakalaşamayacaklardı. Dostları, bir insanın varoluşunun anlamını, Onun ağırlığının ne olduğunu ne yazık ki Ondan öğrenemeyeceklerdi artık. Bir daha kimse o sıcak, o dostça, o güven veren bakışları göremeyecekti. Ama O, bir onur abidesi olarak her zaman için umudun, sevecen-

liğin, güzelliğin, adaletin ve onurlu yaşamın yolunda yürümek isteyenlerin huzuruna çıkacak, onları her zaman selamlamaya devam edecekti.

Mazlum'un sadık öğrencisiydi Akif

İşte Akif de yola çıkmak üzereydi. O da maratonun 65. gününde zafer ipini göğüslemişti. Son nefesini biraz önce vermişti. İki gardiyan Onu morga koymuştu. Kuru, çatlamış dudaklarıyla, görmeyen gözleriyle, uzamış sakallarıyla, kir tutmuş bıyıklarıyla bırakmışlardı Onu morgun bir köşesine.

Akif yatıyordu morgda. Kirilenmemiş, bir kardedelen çiçeği kader saf ve temiz, özgürlüğe sevdalı Akif... Dosta dostça, arkadaşına arkadaşça, insana insanca, düşmana düşmanca yaklaşan Akif... Yufka yürekli, merhametli, hümanist, insan olmanın ağırlığını yaşayan Akif, şimdi morgda Hayri ve Kemal ile birlikteydi.

Ve İpi göğüslemeye ant içmiş Kızıl Yıldız Ali Çiçek

Ali can çekişiyordu. Yaşam ile ölüm çizgisinin bulunduğu yerde son nefesini veriyordu. Sevdiklerine veda etmek üzereydi. Sessiz ve durgun haliyle cansız bir bedeni andırıyordu. Ama şuuru hala yerindeydi. Belleği zaman zaman gidip gelse de Onu anılar denizine götürmeye engel değildi. Son günlerde hep geçmişi düşünür olmuştu. Annesi, köyü, çocukluk arkadaşları sık sık geliyordu gözlerinin önüne. Hele Hilvan günleri... İşte yine Hilvan günleri canlanmıştı belleğinde. Deli bir ırmağın akışı gibi, bir deryanın sonsuzluğu gibi, dalgalı bir denizin coşkusu gibi, bir dağ silsilesinin doğallığı gibi gelmişti anılar dizisi.

Daha çok gençti o zamanlar; 16-17 yaşlarındaydı. Canlıydı, atak ve enerji doluydu. Ele avuca sığmaz, cıva gibi kalbında durmaz cinsten bir delikanlıydı. Nerede bir hareket varsa O oradaydı.

"Hareketin olduğu yerde bereket vardır" sözü, sanki onun için söylenmiş bir sözdü. İşte hareketin en yoğun olduğu, kan ve barut kokusunun en çok yükseldiği Hilvan'ın kırsal alanı... Henüz çok genç olan Ali burada işte... Bu hareketin içinde, kan ve barut kokusunun tam orta yerinde... Bir gerilla grubu içinde... Ama grubun en küçüğü... Belindeki silahın namlusu taşlara çarpa çarpa aşınmış durumda. Ama aynı zamanda grubun en atak, en atılgan, en cesur, en gözü pek afacan gerillası...

Beyninde bir bir canlandı anılar Ali'nin. O günleri düşündü. O heyecanlı, hareketli, düşünce ve ruhun anlam bulduğu o sıcak günleri anımsadı. Kendisine verilen o uzun

silahı düşünürken gülümsedi. Boyunu aşan o silahı her hatırladığında kınıla kınıla gülerdi. Bir İngiliz silahlıydı. Uzun namlulu, beş mermi alan, atış menzilli oldukça fazla olan bir silahtı. Bu nedenle arkadaşları Ona "İngiliz Ali" derlerdi.

Askerlerle saatlerce süren bir çatışmadaydı şimdi. Çatışma sabah erkenden başlamıştı. Şafak vaktiydi. Her taraf karanlıktı. Gri bir sis tabakası kaplamıştı atmosferi. Yağmurla birlikte sert bir rüzgar esiyordu. Yer ıslak olduğundan hem iz bırakıyor, hem de çamur oluşturmuyordu. Çamurda yürümek oldukça zordu. Ayaklarına yapışan çamur, ağırlık oluşturduğundan yürümeyi bir hayli ağırlaştırıyordu. Grup yürüyüş halinde bir noktaya doğru ilerliyordu. Hedefi belli, ama zamanı belli olmayan bir randevuya gidiyorlardı. Köyden ayrılmadan önce gözcü göndermiş, herhangi bir tehlike olmadığına emin olunduktan sonra yola çıkmışlardı. Ancak yanlışmışlardı, yanlışmışlardı. Yolda büyük bir tuzak vardı.

Askerler yolun kenarında, onların geçecekleri güzergahta pusuya yatmışlardı. Bölgeden sorumlu yüzbaşı bir ihbar almıştı. Grubun geçiş haberini alır almaz hemen harekete geçmiş, büyük bir askeri güçle alana gelmişti. Gerekli teknik hazırlıklardan sonra grubun geçeceği güzergahta pusu kurmuştu. Yüzbaşı, grubu olduğu gibi imha etmeyi kafasına koymuştu. "Bir teki bile kurtulmayacak. Devletin ne kadar güçlü olduğunu anlayacaklar" demişti, bir başka yüzbaşıya. Tesadüf işte. Tesadüf veya rastlantı diye bir şey var mı acaba? Eğer varsa o zaman nedir tesadüf ya da rastlantı? Acaba hesapta olmayan olayların, önceden hesaplanmamış

herhangi bir zaman ve mekan diliminde vuku bulması mıdır? Ya da tasarlanmamış bir olayın bir anda, herhangi bir biçimde kendisini dışı vurması mıdır? Hangi biçimde olursa olsun, nasıl adlandırılırsa adlandırılınsın o sabah, o tan vaktinde, o şafağın derinliğinde bir tesadüf sonucu grup pusuya düşmekten kurtulmuştu. Hiçbir şeyden haberi olmayan grup, ölüm pususuna doğru ilerlerken, grup sorumlusu ani bir kararla yol güzergahını değiştirmişti. "Sanırım şu yönden gitsek daha yakın olur. Bir de bu tarafı fazla tanımıyoruz. Ne olur ne olmaz" diyerek, bir başka yöne doğru ilerlemişti. Tesadüfen pusudan kurtulan grup, yine tesadüfen bir başka askeri konvoyla karşılaşmıştı. Bir tesadüf sonucu başlayan olay büyük bir çatışmaya dönüşmüştü. Şafak vaktinde başlayan çatışma, akşam güneşinin batmasıyla son bulmuştu. Çatışma bazen "kozuk", bazen pusu, bazen de bir ileri bir geri taktiğiyle gün boyu devam edmişti.

Ali şimdi o şafak vaktine sürmüştü atını. Ağlamak istemişti. Hem de hiçkırma hiçkırma... Ama ağlayamamıştı. Ne kadar da ağlamak istemişti. Gözleri kızarana, bedenindeki bütün hücreleri sarsılana, gözyaşları bir pınar gibi akana kadar ağlamak istemişti. Fakat ne yazık ki ağlayamamıştı. Ağlayacak kadar takati, hiçkırabilecek kadar gücü kendisinde bulamamıştı. "İnsanı bu kadar güçten düşüren başka bir eylem biçimi yoktur" diye düşünmüştü.

Ansızın uzaktan, çok uzaktan "Ali! Ali!" diye bir ses duymuştu. Başını kapiya doğru çevirmişti. Kimseyi göremeyeceğini bilmesine rağmen yine de bakmıştı. "Ne olur ne olmaz, belki sesin sahibini görürüm"

diye düşünmüştü. Oysa O da göremiyordu artık. O da gözlerini yitirmişti. Bir ses daha duymuştu Ali: "Alim! Alim! Alim!" diye bir ses... Kulakları da keskinliğini yitirmişti. Artık eskisi gibi duyamıyordu. Ama ses yabancı değildi. Bir yerlerde anımsadığı bir sestti. İçten, derinden sarmalayan, kucaklayan,

Ali Çiçek

sımsıcak bir sestti. Sesin duygusal boyutu daha ağırdı. Öyle ağırdı ki, altında eziliyordu adeta. Ama büyük bir haz da veriyordu. Ses onu alıp götürmüştü. Bazen oturtuyor, bazen koşturuyor, bazen yürütüyordu. Kimi zaman karada yürüyor, kimi zaman denizlerde kulaç atıyor, kimi zaman gökyüzünde uçuyordu. Ses bir meleğe dönüşmüştü. İnce, uzun, sarı tenli bir melek oluvermişti ses. "Aman tanrım" demişti kendi kendine. "Sesin

sahibi olan bu melek benim annem, annem!" diye devam etmişti. Ali, kendisine kucak açan annesinin kollarına atılmak istemişti. Ancak yaşamı temsil eden hücreler, ölümlü temsil eden hücreler karşısında yenik düşmüşlerdi. Ve Ali, annesinin kucagina atlamadan, annesinin o sıcacık nefesini içine çekmeden "elveda" demişti.

14 Temmuz bir milatır

14 Temmuz ölüm orucu, bir miladın adıdır. Amed zindanında. Bir çağı açıp bir çağı kapatmıştı. Yeni bir çağın, yeni bir dönemin miladı olmuştur. Karanlık bir çağa, faşizmin bir halkı inim inim inlettığı bir döneme, teslimiyetin kol gezdiği bir sürece; tanrıların, firavunların, Dehaqların, Esatların zulüm yağdırdıkları zifiri karanlık bir döneme son verirken, özgürlük günlerinin kapısını açmıştır.

14 Temmuz, ihaneti kalbinden vuran kurşun, tiranların beyinlerine saplanan ok; namusluca yaşamın, onurluca ayakta kalmanın, ateş çemberinde, tanrılar diyarında özgürlük türküsünü haykırmanın adı olmuştur. Yaşamın ölümlü tehdit edildiği, paslı demir parmaklıklar arkasında yaşama "hoş geldin" demenin ete kemiğe büründüğü doruktur 14 Temmuz.

14 Temmuz ölüm orucu; "yaşamı uğruna ölecek kadar sevmenin," beton zeminde her gün milim milim eriyerek yaşamı yeniden betonun çatlaklarından filizlendirmenin, altı kişiyle en zor koşullarda tanrılardan hesap sormanın inanılmaz öyküsüdür.

14 Temmuz ölüm orucu; bir yaşam manifestosudur. Özgürlük arayışının, karanlıktan aydınlığa çıkışın manifestosudur 14 Temmuz.

Jeunesse

Berfin DILAV

Exclusion Sociale Ou Intérêts Politiques

La jeunesse constitue une des parties fondamentales de la société. Reconnue de l'histoire comme une dynamique active qui trace une route assez révolutionnaire vers le futur, la jeunesse d'aujourd'hui manque parfois à l'appel concernant sa responsabilité envers ce monde. Est-ce sa

faute ou les conséquences d'une politique destructrice ? Une jeunesse de plus en plus exclue, ignoré et enfoui dans un système inhumain... Voilà une réalité de plus en plus menaçante pour l'avenir... Retournons à quelque mois auparavant, remétons la caméra en marche en appuyant sur la touche retour...

Apparaît là une lumière visant vers un mélange rouge-orange propagé dans le ciel, des ombres humaines courant d'un sens à l'autre et des cris étouffé par la fumé parfois affolé, parfois effrayé... Cette image oui, l'image des banlieux de Paris en flâmes. Cette image que ne pourront jamais oublier les habitants et les

"Est-ce sa faute ou les conséquences d'une politique destructrice? Une jeunesse de plus en plus exclue, ignoré et enfoui dans un système inhumain..."

jeunes des cités. Ces flâmes de la colère alumées suite à la mort de deux jeunes de banlieux. Pour les jeunes leur révoltes était contre l'injustice du gouvernement Sarkozy et contre ces approches rascistes. Pour le gouvernement ces décès étaient eux considérés comme une prévention pour la sécurité publique. Dans l'histoire la question n'est pas qui à eu tort ou raison. La réalité est bien là et réelle, au bout du compte ce sont ces deux jeunes qui en ont payé le prix en perdant leur vie.

Deux jeunes qui pouvaient certainement acquérir une aide sociale avec une approche égalitaire. Ces dégâts ont-ils changé quoique ce soit dans la politique du gouvernement concernant les jeunes des cités?

Bien au contraire cela a été une cause pour une fois de plus dénoncer soit disant la violence et l'insécurité dans les banlieues. Cette violence existe bien oui mais demandons alors pourquoi les raisons de ces violences ne sont pas dénoncées. Est-ce la peur que sorte au jour les politiques discriminatives envers les étrangers qui sont le pourquoï d'un entassement d'immigrés dans les HLM, d'une classification sociale par rapport aux origines...

Personne ne naît violent ou méchant. Cette situation si désastreuse est une conséquence du

système patriarcal qui perdure depuis des décennies.

Ces jeunes sont tous les victimes d'une société qui a perdu ces valeurs fondamentales qui sont la liberté, l'égalité et la fraternité. Tous sont orientés vers un chemin qui les mènent dans l'exclusion, la solitude et le désespoir. Mais savez-vous le pire?

C'est qu'ils n'en sont même pas conscients. Ils sont victimes des restes d'un régime Gérontocratique qui n'est autre qu'un régime conservateur de la mentalité dominatrice qui empêche le développement d'une société libre.

Un régime basé sur l'expérience des plus âgés qui ne veulent pas céder leurs places à de nouvelles générations porteuses d'espoir pour un futur plus juste et égalitaire. Face à cela il est important de prendre conscience que nous les jeunes ne sommes pas des imitations du passé mais une

dynamique qui à la responsabilité de redonner son vrai sens à l'humanité. La liberté n'est pas être le leader de la bande ni d'utiliser sa force physique pour se faire accepter. Continuer dans cette voie n'est autre que de tourner en rond dans un cercle vicieux ennemi de tous.

Nous qui somme issue des terres et des cultures les plus riches et anciennes de ce monde

Particulièrement nous les jeunes kurdes née ou exilés en Europe à cause de notre identité ignorée par le monde. Nous qui somme issue des terres et des cultures les plus riches et anciennes de ce monde comment pouvons nous être tombés dans l'oubli et nous perdre dans une voie sans issue, dans un labyrinthe qui nous mène dans l'obscurité totale. Il est donc pour cela très important de

'Söyleyene Değil Söyletene Bak'

İmralı sistemi meşru değildir

Sadece görüşmelerin engellenmesini, İmralı yaşamının sağlığa aykırılığını ve çok boyutlu tecridi karşı çıkılması gereken olgular olarak görmüyoruz. Esas olarak İmralı sisteminin meşru olmadığını söylüyoruz. İmralı sistemine karşı mücadele, uluslararası komploya karşı mücadelenin en önemli parçasıdır. **Bu komployu yerle bir edene kadar savaşmanın bütün yöntemlerini karartılıkla kullanacağız. Bu halkımız ve bizim için şeref sorunudur.**

Ya komplo karşısında zafer kazanarak özgür ve demokratik yaşamın sahibi olacağız ya da İmralı sistemi hakim olarak Kürt halkı için yaşam değil, sonu ölüm olan inkarcılık hükmünü icra edecektir. Kürt halkı, **"ya özgür ve kimlikli yaşam ya da mevcut yaşamı yaşam saymamak"** kararlılığına çoktan varmıştır.

KONGRA GEL Yürütme Komitesi Başkan Yardımcısı Duran KALKAN'ın İmralı sistemi, Türk devletindeki islami kanadın tutumu ve bazı Kürt çevrelerinden kendilerine yönelik karalama kampanyasına ilişkin değerlendirmesidir

Kürt hastalığı bu cumhuriyeti çökertir

Eğer devrimci bir yaklaşımla bu Kürt krizi sökülüp atılırsa o zaman Türkiye özgür ve demokratik olur. Ortadoğu'da ve dünyada gelişen örnek ülke haline gelir. Ama kesilip atılmazsa Kürt hastalığı, öyle görülüyor ki bu cumhuriyeti çökertecektir. Bu çöküntüyü bizim üzerimize yıkmak istiyorlar ama bu kesinlikle doğru değildir. Nasıl ki Osmanlı'yı o yönetim tarzı çökerttiyse, cumhuriyeti de mevcut yönetim tarzı çökertecektir. Zaten çöküş noktasında seyrettiriyor. Bu hastalığın tedavisi ise Kürt halkına yaklaşımda devrimci demokratik bir değişimi gerçekleştirmektir. Bu inkar ve imha siyasetinden vazgeçmek ve Kürt'ü bir olgu, bir halk, hem de kendi deyimleriyle kardeş halk olarak kabul etmektir. Bu şovenizmi, milliyetçiliği, ırkçılığı bırakmak. **"hepimiz Türk'üz"** gibi çocuk kandırarak yaklaşımlardan vazgeçerek gerçekçi olmak önem taşıyor. Türkiye siyasetinde böyle bir değişime ihtiyaç var.

Türkiye'yi pazarlayıp Kürt Özgürlük Hareketini tasfiye etmeye çalışıyorlar

Adımlar atılmadıkça Türkiye yönetimi Kürt'ü inkar siyasetini hayata geçirmek için bu kalemin gibi her türlü renge girecektir. Gittiği her yerde Kürt'e karşı Türkiye'nin değerlerini pazarlayacaktır. En son olanlara bakın! **Tayyip Erdoğan** 600 kişiyle Rusya'ya gitti, Türkiye'yi pazarlayarak Kürt sıkıntısı için destek almaya çalıştı. Irak ve ABD yetkilileri ile bir araya gelerek Türkiye'yi pazarlayıp, KONGRA-GEL'i ve gerillayı tasfiye etmek için destek almaya yöneldi. **"Irak'ta seçimlere PKK'lılar de giriyor, engellensin"** biçiminde feryatlar içine girdi. Tüm bu yaklaşımlar, Türkiye'nin basiretinin ne kadar bağlandığını ve siyasetteki ufaksuzluğunu ortaya koymaktadır. Kürt inkarcılığının bir devleti ne hale düşürdüğünün en somut kanıtıdır bunlar.

Irak'ta seçime girmesinler de savaş mı yaparsınlar? Bu oldukça düşündürücü. Ortada kan ve savaş üzerinde rant sağlayan bir tutum var. Mevcut yönetim, savaş rantçısı bir yönetimdir.

Gelo Çima Jin Ewqasî Xwe Dikujin?

Jin

Hêvîdar
MUNZUR

"Di van salên dawî de li ser dijwariya li dijî jinê û xwe kuştinê jinan de pir hat sekinandin. Bi taybetî jî sazîyên jinan li ser vê yekê zehf sekinîn lê hîn jî vê yekê encamêk berçav ne girtiye dest. Lê rastîyek din jî heye ku li Rojhilata Navîn her roj yan jin tîn kuştin yan jî jin bi xwe xwe dikujin, cureyên kuştinê jî gelekî giran dibê. Jinên ku xwe dikujin yan xwe di xaniqîn an jî bedena xwe didin ber agir û xwe digewirtin."

Ji bo me, doh ti caran çêne bû. Me civakeke bi dema wê ya derbasbûyî re îfade nekir. Çi rol ji bo me hat nîşandan, me mîna kinçekî li xwe kir.

Em hemû mîna hev tîn nixandî, kêmtêne dîtî û heman dûrxistîne dijîn. Reaksiyona me ya li hember dijwariyê tim wek hev bû.

Li mal, li kolanan, li kargehê û di şer de, timî em bi dijwariyê hatin rêvebirin... Dijwarî ne tenê lêdan e. Di tégihîştina çewt a jinê, ma ne dijwariya herî girane ku jîyan li me kirine zîndan?

Dijwarî, newekhevî û binpêkirina mafan, bi taybetî jî di şexsê jinê de bûyerên ku em herî zêde dibihîzî, dibin şahîdên wan an jî bi wan re rû bi rû dimînin.

Dem, cîh û netewê jî bibe bila bibe, her tim jin rastî vê tê û li

dijî vê têdikoşê.

Di sed sala 21an de encamên şer, pevçûn û kaosên mezin ên Rojhilata navîn, herî zêde jin hildigire.

Di encama van de mafên jinê tê binpêkirin û dixwazin vîna

wê tune bikin.

Li gelek welatan, projeyên hatine amadekirin, hukûmetên hatine guhertin, di dewsa ku demokrasîyê bînin de, hîn bêtir pêşî li jinê girtiye û zextên xwe yê

li ser jinê diwartir kirine.

Ji ber ku şerên ji dîrokê heta îro li Rojhilata Navîn dewam dikin, xwestine pergala xwe ya paşverû li ser jinê bimeşînin.

Ji ber ku jin tim û daim weke çîna duyemîn hatiye dîtîn. Jin tim di bin zilma ol, kevneşopiyên malbatê û dîsa di bin zexta bav û birayan de hatiye hiştin. Jin pir caran weke mal hatiye dîtîn û hatiye firotin.

Ev yek jî bi taybetî di nava welatên weke Iraq, Îran û deverên ku ola Îslamê lê serdetse hatiye meşandin.

Jinan pir caran li hember vê yekê serê xwe hilda û pir caran jî neçar man û bê deng bûn. Ji ber ku cihan li jinan her roj zêdetir di hate tengkirin.

Di van salên dawî de li ser diwariya li dijî jinê û xwe kuştinê jinan de pir hat sekinandin. Bi taybetî jî saziyên jinan li ser vê yekê zehf sekinîn lê hîn jî vê yekê encamek berçav ne girtiye dest.

Lê rastiyeke din jî heye ku li Rojhilata Navîn her roj yan jin tîn kuştin yan jî jin bixwe xwe dikujin, cureyên kuştinan jî gelekî giran dibe. Jinên ku xwe dikujin yan xwe di xeriqîn an jî bedena xwe didin ber agir û xwe dişewitînin.

Gelo qet hûn fikirîna dema yek xwe dişewitîne çi qasî di êşe, dema deverê mirov

biçuk be jî dişewitê mirov çiqasî pê diêşe. Lê her roj jinek tevahiya canê xwe dişewitîne gelo ew çawa tehemûlla vê êşe dike û xwedî îradeyek çawaye ku wiha canê xwe bedena xwe dişewitîne.

Dema mirov bi vî awayî difikire mirov vê rastiye jî dibîne ji xwe jin her roj tê şewitandin bi diwari û zexta ku dibîne. Pir caran dema

sedemên xwe kuştin û şewitandinê jinan tê nav kirin sedema di serî dea tê nîşandan namûse. Gelo ma namus çîye û çima tenê jin dibin qurbanê namusê. Çima tenê jin bedela namusê ewqasî giran didin? Di van salên dawî de raporên ku li ser xwe kuştin û şewitandinê jinan tîn derxistin di nava statîstîkên ku tîn derxistin ên herî balkêş jî yên Rojhilata Navîn û bi taybetî jî yên Iraq û Îranê ne.

Li gorî lêkolîna Navenda Parastina Jinê ya Iraqê, ku derbarê întihar û xwe şewi-

tandinê jinan ên li Iraq û Îranê de statîstîk derxistine, ji sala 1999 û vir ve 5884 jinan xwe kuştîye ji wana 3280 xwe şewitandine û 2604 an jî bi cureyên din xwe kuştine. Dema mirov vê rêjeyê mêze dike rastî jî laşê mirovan dile-rize. Ji ber ku him rêbazên xwe kuştinan pir ecêbin û him jî kesên ku xwe dikujin temenê wan pir biçukin.

Bi taybetî dema mirov di nûçeyan de temenê jin û keçên xwe dikujin mêze dike mirov him pir pê di êşe û him jî mirov dikeve nava fikarên pir mezin. Ji ber ku temenê jinên ku li wan welatan xwe dikujin di raporên de jî tê destnîşankirin ku di navbera 15, 22, 25 û 50 an de ye û hin ji wan hîn di temenên xwe yên pir xweşik û ciwan de dawî li jiyana xwe tinin. Bi rastî jî ev yek bi serê xwe mijara nivîs û nixandinê pir berfirehe.

Belê ma qey sedemên wan xwe şewitandinê vê tenê bi hîn mînakên biçuk bînin bi navkirin ango vê rastî jî pêşî êdî li wê yekê bê girtin an na. Dema mirov vê yekê difikire careke din karê rêxistin û saziyên jinan çiqasî girane mirov dibîne. Divê êdî bi lezgîni rêxistin û saziyên jinan têkevin nava liv û tevgerê ku pêşî li wan xwe kuştin û şewitandinê jinan bê girtin.

Kadın Ticaretiyle Yapılan Katliamlar

Kadın

Rodi JELIYAN

Erkek egemen zihniyetin hakim olduğu dünyada yaşamdaki her şey alıp satma konusudur. Daha ilk çağlarda başlayan köle ticareti, günümüzde sistemin modern yöntemleriyle sürdürülmüktedir. Azami kar hırsı ve ucuz iş gücünden yararlanma, sistemin bir döngüsünün ürünü olmaktadır.

İlk çağlarda insan-doğa dengesinin bozulmasıyla başlayan insan-insan arasındaki dengenin alt üst oluşu, sömürünün her türüstünü insanlığa yaşatmıştır. Özellikle bu sömürünün kadının kullanılarak yürütüleni, en trajedik ve etik değerden yoksun olanıdır. Kadın bedeni üzerinden yürütülen sömürü düzeni, her çağda özgürlük mücadelesini yürütenler açısından mücadele konusu olmuşsa da, bu mücadele kadının mal/mülk olarak görülmesi anlayışını bir türlü değiştirmeye yetmemiştir.

"Her çağda farklı şekillerde sürdürülen insan ticareti, günümüzde en aleni şekilde kadın ve çocuk ticaretiyle yürütülmektedir. Kadın değer sermaye gibi kullanılan bedeni, fiziki ve el emeği, modern kölesizmenin farklı bir boyutu olmaktadır."

Katletmenin en bağınazca yapılanı insan ticaretidir

Yaşadığımız çağda paranın tanrı, insanın mal yerine geçmesi etik yönden insanlığın içine girdiği kaosu en temel göstergesi olmaktadır. Satılan insan emeği, insan onuru ve insan gücü yetmiyormuş gibi insanın satılmaya başlanma-

sı ve bunun en çirkin emeller uğruna yapıyor olması, insanın kendi dünyasını katletmeye başlamasının, insana saygının yitirilişinin en büyük ispatı olmaktadır. Ve bu katletmenin en bağınazca yapılanı ise, insan ticaretidir. İnsanların para karşılığı bedenlerini satmasına zorlanması, bir nevi sistemin tükenen kendi

"Kadın ticaretinin en temel amacı çete örgütlerine ve insan tacirlerine kâr ve menfaat sağlayacak şekilde kadınları zorlamaya zulüm ve sömürü ortamını imektir."

enerji mekanizmasını tatmin etmeye çalışmasının bir ürünü olmaktadır. İnsanın her anlamda sömürüsüne dayanan bu mekanizma tatminsizliğin, doyumsuzluğun kör bir girdap gibi insana musallat olmasına sebep olmuştur.

Globalleşen dünyanın temel sermayelerinden biri kadın ticaretidir

Her çağda farklı şekillerde sürdürülen insan ticareti-pazarlaması, günümüzde en aleni şekilde kadın ve çocuk ticaretine dayanarak yürütülmektedir. Adeta döner bir sermaye gibi kullanılan kadın bedeni, fiziki ve el emeği modern köleleşmenin farklı bir boyutu olmaktadır. Küçük-büyük demeden fuhuş sektöründen tutalım reklameciliğe kadar etik değerlerin en zorlayıcısı olarak kadının kullanılması, kadına karşı sömürünün çok yönlü birer ispatı olmaktadır. Bu durum özellikle Batı toplumlarında az gelişmiş ülkelerden getirilen kadınların pazarlanması sonucu ilginç verileri açığa çıkarmıştır.

Bir nevi globalleşen dünyanın temel sermayelerinden biri de *(az gelişmiş ülkelerdeki tüm kaynakları kütükleri gibi)* canlı para işlevi gören kadın olmaktadır. Kadın ticaretinin en temel amacı, çete örgütlerine ve insan tacirlerine kar ve menfaat sağlayacak şekilde, kadınları zorlamayla zulüm ve sömürü ortamına itmektir.

Gelişen iletişim araçlarıyla büyük bir hız kazanan kadın ticareti, sahte evlenme vaadleriyle

le genç kadınların internet üzeri kandırılması, bu sektörü büyüten temel etkenlerden biri olmaktadır. Bu sektörün büyümesinde bazı ülkelerin oynamış olduğu rollere baktığımızda ilginç veriler ortaya çıkmaktadır. Mesela az gelişmiş bir ülke olan Kenya, Batılı turistlerden elde edeceği kazanç için yan komşularından kadın satın almaktadır. Üçüncü dünya ülkelerindeki durumun vahamiyeti bu iken, Batı ülkelerinde de Almanya bu işin başını çekmektedir.

Yılda 9 milyon kadın fuhuş kurbanı olmakta

Uluslararası alanda yapılan istatistikler sonucu her yıl 9 milyondan fazla kadın, fuhuş ve kadın ticaretinin kurbanı olurken, bunun 2 milyonundan fazlası sınırlararası beden ticaretinin kurbanı olmaktadır. Yine 1 milyonu aşkın çocuk da global fuhuş pazarlarında satılmaktadır.

18. Dünya Kupası'nda 60 bini aşkın kadının kadın tacirleri tarafından getirilip devletin bilgisi dahilinde pazarlanması, halen tartışma konusu yapılmaktadır. Bu tartışmaların özellikle Almanya'da somutlaşmasının temelinde yatan nokta ise Almanya'nın özellikle devlet olarak bu sektöre göz yumması ve bunu teşvik edipinden kaynaklıdır.

Dünya kupası sırasında yapılan kadın ticaretine karşı uluslararası bir tepki gelişse de sistem bunu kendisi beslediğinden, ortaya çıkan sesler de cılız kalmaktadır. Uluslararası tanımların ve tepkilerin yetersiz kaldığı

bu olayda, insanlık adına yürütülecek bir mücadele önemli olmaktadır. Ama maalesef konuya ilişkin yeteri kadar hukuki yaklaşım gösterilmemekle birlikte sistem, toplumu yozlaştırmanın bir aracı haline getirmiştir bunu. Batıda buna karşı oluşan tepkiler, sadece fuhuşun legal yapılmasıyla sınırlı kalıyor. Bu konuda gerekli duyarlılık, geçiş kapısı olarak kullanılan ülkelerin insanlarından gelmiştir.

Toplumsal refleks güçlenmeli

Kadın örgütlerinin yürüttüğü kimlik mücadelesinde -meşru ya da gayri meşru- her türlü kadın ticaretine karşı toplumsal tepkileri örgütlemeleri oldukça önemli olurken, halen gerekli örgütlemenin oluşturulmasında yetersiz kalmaktadır. Oluşturulan örgütlemelerin çıkarmış olduğu sesler de cılız kalmakta ve mücadeleyi zayıflatmaktadır. Bu olaylara karşı sergilenen kınama tavrı, kadının kimlik mücadelesinde bir başlangıç olsa da, toplumsal refleks güçlenmelidir.

Yani uzun sözün kısasına gelirse, Batıda azalan manevi değer yoksunluğu işte bu noktada Doğunun özünde saklı olan manevi insanlığı arayacaktır. Dünyaya gelmiş her bir birey, cinsi, ırkı, dini ya da milleti ne olursa olsun böyle bir sömürüyü hak etmemektedir. İnsanları mal/mülk görme anlayışı ve paranın tanrı olduğu anlayışı yıkılmadan, bu ve buna benzer birçok sömürü düzeni ortadan kalkmayacaktır.

ROJ BI ME DEST PÊ DIKE

Rojev

Reşat SORGÛL
Pinar DERSİM

Di warê çapemenî û ragihandina Kurdî de rojnâmeya Kurdistanê çendîn xwediyê cihêkî dîrokî û bêpayan be, ew çend jî destpêka televîzyonkariya Kurdî jî şoreşek û pênga-vek e, wê neyê jibîr-kin.

Bêguman ez behsa destpêka televîzyonîya satalaytî dikim. Ez behsa MED-TVê dikim. Yekem car deng û rengên Kurdî li ezmanên navnetewî govend girtin. Sînorên hêzên dagirker li ser Kurdistanê xêzkiribûn heliyan. Cihêkarî bi dawî bû.

MED-TVê mîna navê xwe, ruhekî hezarê salan hişyar kir û bi awayekî hemdem jî cihanê re got; ez jî heme. Jinûve kevir, dar, her û ezmanên li Kurdistanê bi ruh bûn. Ma mirov jî vê re nebêje şoreş mirovê çi bibêje.

Ev destpêkeke nû bû. Deng û rengêkî azad bû. Netenê kurdan her netew, hindikayî, bîrûbawerî û kesê bindestê xwe pê dît. Ango dengê Mezopotamyayê bû.

Rast got, rast meşîya. Li ser koka xwe

welatê Rojê ve. Ber bi ROJê ve.

Ev êdî kevneşopiyek e, kes nikare li pêşiyê bisekine. Ji ber ku wê tovên xwe li Kurdistanê çand. Sed carî serî lê were birrîn, wê hezar serî bide. Ev rastî ye. Baş e, çima dixwa-

hêşîn bûbû. Lê dengêkî hemdem bû. Bi meşaleya Kawayê hemdem dimeşîya.

Di demeke kurt de xwe xurt kir û jî ciwanîyê derbasî qonaxa navserebûnê bû. Êdî xwedî tecrûbe û ezmûn bû. MED-TVê êdî MEDYA-TVê bû. Erê gav bi gav her bi

zin ROJ-TVê wek hemcinsên xwe were girtin û tinekirin?

Ji mêj ve, Rojhilata Navîn cihê şerên şaristanîyane. Me got ya, Welatê Rojê ye. Hemû desthilatdaran xwe li vir ceribandîye û xwe diceribînin. Kirin ku ev erdên pîroz her xwîn lê biherikin,

"Em vê yekê jî dikarin bi derfet û imkanên di destê xwe de yan jî imkanên hine mezintir bifikirîn û pêk bînin. ROJ TVê jî bo Kurdan yek ji van imkanên mezîna ku li ser dîrokekê hatiye avakirin. Em dikarin bi ROJê siberojê bibînin."

kuştin, talan, şer û birînên nakewin...

Di qonaxeke welê de dengê aşî û azadiyê ROJ hiltê û dibêje; ev talan, kuştin, şer û pevçûn rast nîne. Hemû reng û deng xemla baxçeyê mirovatiyê ne, dikarin bi hev re bi şadi û bexteweriyê bijin.

Ji ber ku heta niha li ser wan xwînrijadin mîna karekî pîroz hatibû ferzkirin, ev dengê nû bala wan kişand. Xwe li vî dengî girtin û digirin. Ha ji lewra aşê gelek kurtêlxuran êdî naxebite yan jî av naçe ser. Lewma dixwazin dengê aşî û azadiyê bibirrin. Lê Mezopotamya Welatê Rojê ye û wê roj her li wir hilê. ROJ BI

ROJê dest pê dike.

Li Kurdistanê her tişt ciwan e. Gelek ji nû ve têne kirin. Kar û erkên bi salan nehatine kirin niha xwe li ser milê ciwanan datînin. Ji lewra ciwanên Kurdan ji ciwanên her kesî zêdetir xwedî wezîfe ne.

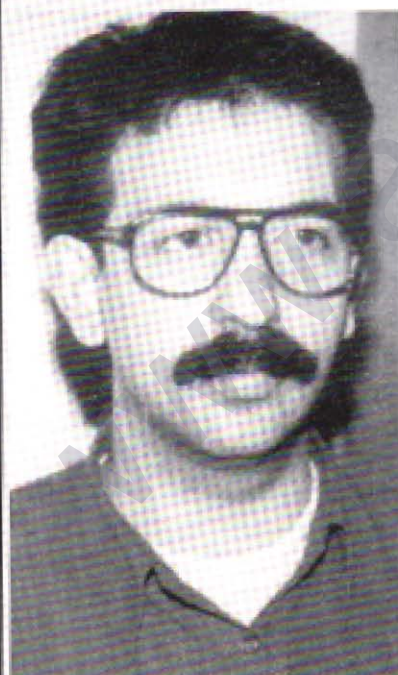
Sistema kedxwar ciwanan bi kar tîne û ditevizîne. Ji ber ku tehlûkeya herî mezin ji bo kurtêlxuran ciwan in. Lewma divê ciwan di nav saziyên mîna ROJ-TVê de cih bigirin û karibin rola xwe ya dirokî bilizin. Naxwe wê nikaribin kuştina zarokêkî 6 salî, qêrîna dayikek 70 salî bibihîsin û bizanibin. ROJ-TVê zanîngeheke azad e. Li vir divê her kes

xwe li ser himê rûsipiyê mezin perwerde bike.

Paşeroj û siberoj nediyar e. Lê belê dirokek me, yan jî rojên me yên buhurî hene. Em divê wan bizanibin. Em îro hene. Ji bo em jî siberoja tarî ne-tirsin û karibin xurt ber bi wê ve bimeşin. Divê karibin di navbera doh û îro de têkiliyêke xurt deynin û bi vî awayî paşerojê rohnî bikin.

Em vê yekê jî dikarin bi derfet û îmkanên di destê xwe de yan jî îmkanên hinê mezintir biafirînin û pêk bînin. ROJ TVê jî bo Kurdan yek ji van îmkanên mezine ku li ser dirokekê hatiye avakirin. Em dikarin bi ROJê siberojê bibînin.

14. Hüseyin Çelebi Şiir ve Öykü Etkinliği

Seçici Kurulu

Kürtçe şiir dalında: Jana Seyda, Renas Jiyan, Kawa Nemir,
Türkçe şiir dalında: Neşe Yaşın, Nihat Behram ve Hicri İzgören

Kürtçe öykü dalında: Helin Yusiv, Jan Dost ve Lokman Turgut

Türkçe öykü dalında: Ece Temelkuran, Meltem Arıkan ve Umur Hozath

Almanca öykü dalında: Hella Schlumberger, Maria Brunner ve Helin Bektaş

Katılım koşulları:

- Katılım dili Kürtçe, Türkçe ve Almanca'dır (Almanca'da sadece öykü dalında eserler kabul edilecek)

- Eserler daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olmalıdır.

- **Katılımcılar etkinliğe şiir dalında 2, öykü dalında 1 eserle katılabilirler.**

- Katılımcılar eserlerini kısa özgeçmişleriyle birlikte en geç **1 Eylül 2006 tarihine kadar** aşağıdaki adrese göndermelidirler.

Posta Adresi:

Verband der Studierenden aus Kurdistan (YXK)
Heidelberger Str. 4
60327 Frankfurt / Deutschland

Email adresi:

info@yxk-online.com

Ayrıntılı bilgi:

www.yxk-online.com

Güneşli Günler

Cemal MİDYAT

Özgürlük
Havarileri
İle
Tanışma

"Diyarbakır'ın Bağlar semtinde büyük bir gizlilik içerisinde gerçekleştirilen toplantı, içine girdiğimiz için ciddiyetini daha fazla hissetmemize neden oldu. Ev küçüküktü ve tenha bir yerleiydi. Hamîl'le içeri girdiğimizde herkes büyük bir sessizlikte bekliyordu. Önderlik geleceği için nefesler bile düzenli alınıp veriliyordu. Kemal giriş çıkışları kontrol ediyordu. Kapının hafiften çalınışı ve Kemal'in önkı heycanı, gelenin Önderlik olduğunu anlamamız için yetti. Odada ve küçük salonda dizilmiş bir avuç arkadaşın ayağa kalkışıyla Başkan'ın içeri girmesi bir oldu."

Öğrenim yıllarının son demlerini paylaştığımız arkadaşlarla artık farklı hayaller peşindeydik. Arayışlar denizinde yüzerken, Kürtlük şuuru ve sol akımların etkisi, birçok insanı olduğu gibi beni de sarmıştı. O süreçte tanıştığım arkadaşlarla birlikte araştırma inceleme yapmanın hazına varıyordum.

1975-76 yılında adları çokça duyulan, ama henüz tanışmadığımız "Apocular"dan ODTÜ'de okuyan Midyatlı şehit Mustafa Bilmen, Abbas ve beraberinde tanıyamadığımız bir arkadaş, evini kirlediğimiz Hristiyan asıllı yaşlı Behice ananın evine geldiler. Onlar büyük bir sevinçle karşıladık. Onlar konuşurken biz daha çok dinlemeyi yeğledik. Birbirimizi tanıma, dinleme ve gözlemleme birkaç saati aldı. Akşam yapılacak toplantının saati belirlendi. Akşam belirlenen saatte toplantı düzenini aldık.

Katıldığımız bu toplantı, ilk örgüt toplantılarından idi. İsimsiz fakat resmiyet kazanan bir toplantıydı. Arkadaşların değerlendirmelerini dinledikçe Bolşevik ve Vietnam devrimlerinin ortamızda yeniden canlandığını hissediyorduk. Toplantıda tarih, toplum, ulus, Kürdistan ve ulusal kurtuluş sorunları kapsamlı anlatıldı. Anlatılanların derinliğini, yalnız bir toplantıyla kavramamız mümkün değildi. Daha çok din-

leyerek öğrenme yöntemini esas alıyorduk. Toplantıda onlarla yaşadığımız yakınlaşma daha sonraki günlerde daha da arttı. Onlarla düşünce ve yaşam paylaşımı çok cazip geliyordu, etkiliyordu.

**Kemal Pir'in büyük
sabırla ikna hirsına
hayran kalıyorduk**

Kısa bir süre sonra Kemal Pir geldi. O geldiğinde 10 günlük bir eğitim sürecinin başlayacağına dair bilgilendirildik. Arkadaşlardan öğrendiklerimizle şahlanan yurtseverlik duygularımıza ad koymaya çalışıyorduk. O günlerde Kemal Pir'in bü-

yük sabırla ikna ve benimsenme hirsına hayran kalıyorduk. Küçük bir gruptuk. Yine de Kemal'in bizimle olması, onlarca arkadaşımızın hissetmemizi sağlıyordu. Onun öncülüğünde gerçekleri benimsemek, özümsemek için büyük özen gösteriyorduk.

Büyük bir zenginliğin içinde ne kadar fakir olduğumuzu, Kemal arkadaş daha derin hissettiriyordu. Bunu hissettikçe yaşadığımız donukluğun örtüsünü yavaş yavaş üstümüzden atıyorduk. O bizleri atomlara ayrıştırıp yeniden birleştiriyordu. Onun bu yöntemleriyle günlük olarak yaşadığı-

mız değişimler bazen bizleri bile şaşırtıyordu. Kemal'in coşkusu, hırsı ve ıddiasıyla ölüm sınırına varan duygularımız, hislerimiz ve insani özelliklerimiz yeniden can buluyordu. Kemal'in dilinden aktarılan Başkan'ın düşünceleri, arayışlarımızın yön bulmasında etkili buluyordu. Dinamik, yüreği genç Türkiyeli Kemal'in söylemleri, kimliğimizi bulma arayışlarımızı daha da güçlendirmişti.

Mazlum Doğan'ın netliği Kemal Pir'in coşkusuyla birleştiğinde yaşamın akışına yetişemiyorduk

Zamanı gram gram ama altın değerinde kullanıyorlardı. Oldukça planlıydılar ve düşünceleri sistemliydi. Yoğun oldukları halde herkese özden yaklaşıyorlardı. Yaşamda akışkan, sadeydiler. Bunu girdikleri her ortama da yansıtıyorlardı. Gerçekleri sanatvari bir tarzla ele alıyorlardı. Giyim kuşamlarında çok titiz ve oldukça mütevazı idiler. Yoksulduk, ama dert elmiyorduk. Gıdamızı bize aktarılan düşüncelerden alıyorduk.

Mazlum Doğan'ın dakikliği, net, girişken ve etkileyciliği, Kemal Pir'in coşkusuyla birleştiğinde yaşamın akışına yetişemiyorduk. Mazlum o kadar derindi ki, bazen O'nun kendisini bu denli yetiştirmesi karşısında afallıyorduk. Bir gün öğretmenler derneğinde inili ufaklı birçok örgüt temsilcisi ve taraftarlarının hazır olduğu esnada Mazlum'un keskin, net ve oldukça etkili değerlendirmesi herkesi susturmuştu. Diğer arkadaşlar da sessizce bakışarak onaylamışlardı. Şaşıp kalmıştım. Tartışırken O'nda fethetme ruhu vardı. Adalet terazisi meydana konuluyor, hak yerini buluyordu. Mazlum'un bu duruşu bizleri dinlişe, özgürlüğe, kendine güvene, umuda ve sonsu-

za dek gerçekliklerin peşine düşmeye sürüklüyordu.

Artık özgürlük havarileriyle tanışmıştım. Onların adım adım özgürlük tohumu ekme çabalarına katıldım. Ekilen tohumlar çok geçmeden boy vermeye başlamış, sarı başağa dönüşmüşlerdi. Bu ruh, girdiği her yeri kasıp kavuruyor, önüne geleni kendisine katıyordu. Güçlerini, yeteneklerini hiçbir kaygı duymadan ve yaşadıkları her anı anlamlı yaşayarak davanın hizmetine sunmanın erdemini zirvede yaşıyorlardı.

Amaçlarına kopmaz bağlarla sonuna kadar bağlı olan bu insanlar günlerce aç kalıyor, tarlalarda yatıyor, bazen aylarca tek bir elbiseyi yıkayıp yıkayıp giyiyor, yırtık ayakkabılarıyla dolaşıyor ve çoğu zaman tıraş olmaya dahi zaman bulamayıp uzamış sakallarına aldırmadan düşüncelerini yaymaya devam ediyorlardı. Kendilerini doğuran analarının yaşattı kadınların öz oğulları gibiydiler. Ve konuştukları her ana için kutsal bir oğuldular. Başkanla halk ve insanlık arasında yıkılmaz birer köprü gibiydiler. Havariler keselerindeki özgürlük umutlarını ve düşüncelerini yaymak için girdikleri her yerde kitlelerin açılımını çığ gibi büyümesine yol açıyor, gönülleri fethediyorlardı.

İşimizin ciddiyetini hissediyorduk

Bir merhaba, tesadüflerin yol açtığı bir yolculuk, herhangi bir yerde yüz yüze gelme, onlarla arkadaş olmanın gerekçesiydi. Kazanmak için etkilemenin yolları aranıyor, bulmak için kovalarcasına peşine düşülüyordu.

77'de Diyarbakır Enstitüsü'nde birlikte okuduğumuz Gercüşlü Hamit Avcı, Diyarbakır'a gideceğimizi söyledi. Hamit coşku, moralli, oldukça kendine güvenen biriydi. "Kürdistan sömürgeci" belirle-

mesinin diğer çevrelerce de dilendirildiği bir süreçti. Hamit çok zayıf olduğu için ortamımızda "Sömürge arkadaş" olarak tanınırdı.

Diyarbakır'ın Bağlar semtinde büyük bir gizlilik içerisinde gerçekleştirilen toplantı için eve alınmaması, içine girdiğimiz için ciddiyetini daha fazla hissetmemize neden oldu. Ev küçücüktü ve tenha bir yerdedi. Hamit'le içeri girdiğimizde herkes büyük bir sessizlikle bekliyordu. Bizden sonra gelen birkaç arkadaşın geliş biçimi bizlerde daha büyük heyecan yaratıyordu. Önderlik geleceği için nefesler bile düzenli alınıp veriliyordu. Kemal giriş çıkışları kontrol ediyordu. Kapının hafiften çalınışı ve Kemal'in o anki heyecanı, gelenin Önderlik olduğunu anlamamız için yetti. Odada ve küçük salonda dizilmiş bir avuç arkadaşın ayağa kalkışıyla Başkan'ın içeri girmesi bir oldu.

Başkan, "Rojbaş! Merhaba!" diyerek, bizleri selamladı. Hafiften ama tek bir sesle karşılık vermeminin ardından "oturun" dedi. Heyecanımızın had safhada olduğu o anın farkına varamadan hepimiz yerimizde oturup söyleyeceklerini dinlemek için beklemeye başlamıştık. Odada çıt çıkmıyordu. Herkes pür dikkat kesilmiş; söylenecekleri, onun yüreğinden akacakları dinlemenin sabırsızlığını yaşıyordu. Önderlik, günlük yaşamı tartışmalarda ulaşılan sonuçlara göre örgütleniyordu. Toplantı üç gün sürdü. Dışarıyla irtibatlar kesikti ve hazırlıklar da ona göre yapılmıştı.

Önderlik konuşmasını bitirdikten sonra katılan arkadaşlara, tartışılabilecek, eklenip açıklanabilecek hususların olup olmadığını sordu. Kemal'in birkaç saniye içerisinde ifade ettiği görüşlerinin ardından Mazlum söz alarak "Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı"

kitabından bir alıntı yaparak bir soru sordu. Önderlik soruyu cevaplandırdıktan sonra toplantıyı sonuçlandırıp ayrıldı. Onun ayrılmasının üzerinden belli bir zaman geçtikten sonra ikişerli üçerli gruplar halinde bizler de ayrıldık.

Zamanla hem benim hem de Hamit'in kavrama düzeyi gelişti. Önderlik ve diğer arkadaşlarla bir arada olmak, devrimlerdeki başlangıç niteliğini hissettiriyordu. Hepimizi görüp dinlemesi halka ve devrime dair kıvılcımları daha gür alevlere dönüştürüyor, mücadele aşkımızı kamçılıyordu. O zamanlar kendimi bir harekete ait görme noktasında kararlıyım. Ancak bu derinliğin gerektirdiği sorumluluğun içeriğini dolduracak kadar hazırlıklı olamamanın burukluğunu derinden hissediyordum. Onlarla olduğumuz zamanlarda nedense hep onurlandırıldığımı düşünürdüm. Çünkü Onlar, onurlu yaşamının ilk tohumlarını yüreğimize ekmişlerdi.

Lübnan... 1979...

79'da Lübnan'a giden ilk grup içerisinde yer alma fırsatı ve olanağını yakalamıştım. Önderlik, Şam'daki parti evinde benimle görüşmeyi kabul etti. Bu sefer gördüğümde daha yoğundu. O süreçte geldiğim alan çalışmalarına ve gelecek arkadaşların niteliğine ilişkin konuştuk. O daracık yerde o kadar yoğundu ki, adeta zaman O'na yetişemiyordu. Saatlerce bir işin üzerinde durabiliyor, kaldığı odada dahi sınırlı hareket ediyordu. Koca dünya, o odaya sığdırılmıştı. Bizim dışımızda, başka sol grup

mensuplarıyla diyalogları oluyordu. Önderliğe karşı oldukça duyarlı yaklaşıyorlardı. Konuşmalarında ciddi ve sade, yaklaşımlarında yüksek saygınlık ve duyarlılık içinde olmaları oldukça dikkat çekiciydi. Odalar iç içe olduğu için onları rahatsız etmeyelim diye günlük konuşmalar fısıltıyla yapılıyordu. Et-hem belli aralıklarla geliyor ve fazla beklemeden oradan ayrılıyordu.

O dönem Lübnan'ın Sayda kentinde Filistin fedailerinin eğitim gördüğü bir binada bizim grup eğitimlerimizin başlaması, Filistin örgütlerinin bize duydukları güvenin göstergesiydi. Patlayıcılar, silah eğitimleri, hareket tarzı, eylem planı gibi hususlarda eğitim yürütülüyordu. Önderlik orada grupla iki gün kaldı.

Derslerde "Kürdistan'da Zorun Rolü" kitabının ilk bölümleri işleniyordu. Daha çok grupla toplu diyaloglar yapıyordu. Verilen olanağın nasıl değerlendirildiğini sorduğunda Kemal arkadaş bir rapor sundu. Başkan, güvenlik sorunları nedeniyle iki gün sonra ayrılmak zorunda kaldı. Önderlik, her arkadaşın gittiği pratik alana hakim olması için çok yoğun ilgi gösteriyor, bizleri yetiştirmeye çalışıyordu. Tunuslu Yusuf başta olmak üzere Filistinli eğitimcilerin her biri, yoğunlaşma eğitimlerinde öğretme noktasında oldukça

istemli yaklaşıyorlar, imkanlar doğrultusunda gelişmemize yardımcı oluyorlardı. Muazzam bir biriktelik oluşmuştu. Her eğitimci kendi yeteneklerini tutku derecesinde geliştiriyordu. İntihar eylemcilerinin kendi iç sistemine kadar her şeyi öğretiyorlardı. Onlardan çok şey aldık. Öte yandan bizim çaba ve istemimizin büyüklüğü de çabuk almamızı ve kısa sürede yetkinleşmemizi sağladı. Önderlik, bir ara yakaladığımız gelişme düzeyini;

- Biz Filistinlilerden pratik politika ve ilişki sistemini öğrendik. Ama şu anda biz onları yönlendiriyoruz" biçiminde değerlendiriyordu.

İlk askeri tatbikat heyecanı

Eğitim sürecinden sonra gruplar halinde Sayda, Sur kentleri çevresinde konumlandık. Görülen eğitimlerin pratik uygulanmasına önem veriliyordu. Eğitim sonucunun bir tatbikat biçiminde geliştirilmesi planlandığı için gruplar bir araya getirildi. Tatbikat Kemal ve bir grup arkadaşın yanı sıra Filistinli eğitmenin katılımıyla planlandı. Teknik hazırlıklar yapıldı. Coğrafik olarak da ormanlık ve dağlık bir arazi uygun görüldü. Eğitimi pratik olarak göreceğimiz ilk alandı.

Başlangıçta onar mermi atışıyla başlatılan eğitimin o düzeye ulaşması, ulaşılan ilişki düzeyini ifade ediyordu. Günlük ilişkilene üst düzeyde geliştiriliyor, her şeye büyük bir itinayla yaklaşıyordu. Tatbikat günü Önderlik ve Demokratik Cephe'nin askeri sorumlusu Memduh tatbikat yerine geldiler. Tüm arkadaşlar, askeri kuralları çerçevesinde tören için hazırıldılar. Heyecanlıydık ve hepimizin duyguları doruktaydı.

Kemal, yapıya tören için bir duruş kazandırdıktan sonra koşar adımlarla Önderliği ve beraberinde gelenleri, "Arkadaş yapısı, tatbikat için emir ve görüşlerinize hazırdır komutanım" diyerek askeri biçimde karşıladı.

Başkan ve beraberindekiler de Kemal arkadaşla tokalaştılar. Tören yerine gelip "merhaba" dedikten sonra tatbikatı izleyecekleri yere çıktılar. Bizler de planlama temelinde mevzilendik. Bu sırada tatbikat için kısa bir bilgilendirilmede bulunuldu. Hareket ve düzen noktasındaki acemiliklerimiz hemen göze çarpıyordu. İlk tatbikatımızdı.

Tatbikatın ardından içtima düzeyine geçildi. Önderlik ve Memduh, iki halkın ortak bir kaderi paylaştıklarını konu alan kısa birer konuşma yaptılar. Bu, bizim ülkeye geçmemiz için yapılan son hazırlıklardı. Eğitim için grup grup arkadaşlar gelmeye devam ediyordu.

Ülke pratiğinden sonra Önderlikle '87 yılında akademide görüştük. Akademide oturtulmaya çalışılan bir ders sistemi vardı ve buna biçim kazandırılmaya çalışılıyordu. III. Kongre'nin ardından ülkeye çok sayıda arkadaş gönderildi.

"Özgürlük Yürüyüşü Hamlesi"nin yoğun hazırlıkları sürüyordu. Her arkadaşın özenle hazırlandığı

bir süreçti. Her bölgeye gidecek arkadaşlar, gruplar halinde planlamalar üzerinde günlerce yoğunlaştıkları olarak hazırlanıyorlardı. Başkan her bölgeye ilişkin ayrı yorumlar geliştiriyor, çözümler yapıyordu ve bunları eğitimle özümsetmeye çalışıyordu. O yıl, ilk kez Küçük Güneyli arkadaşların eğitim göreceği Kürtçe eğitim kampı oluşturuldu. Periyodik olarak O'nun talimatları ve analizleri işleniyor, çok büyük risk taşımaya karşın günlerce akademide kalıp bizzat süreci yürütüyordu.

Sorunların cevabını Önderliğin anlık ve günlük yaşam tarzı veriyordu

'88 Kasım ve '89 Mart ayına kadar Önderlikle birlikte kaldım. Günlük olarak çalışmalarını izliyorduk. Dağların zirvelerindeki genillanin yeni bir hamle başlatma heyecanını anına anına kendisiyle birlikte yaşıyorduk. Halk şehitdaneleri, san başaktaki fakirin umudu buğday tanesi niteliğindedeydi. İçteki çetecilik ve dıştan dayatılan tasfiyeciliğin tüm çabalarına rağmen tasfiyecilik aşıldığı, iç çetecilikle mücadele ve denetimin geliştirilmeye çalışıldığı bir süreçti. İdeolojik, siyasal alandaki başarıyı, örgütsel pratik alanda kalıcılaştırmanın gün be gün sonuç aldığı dönemdi. Örgütsel alandaki müdahaleleri ve solda bir nebze de olsa umut vaat edenlerle kurulan ilişkileri, yine Türkiyeli aydınlarla değişik biçimlerde geliştirilen söyleşileri gözlemleme fırsatımız oluyordu.

Başkan, çeşitli çalışma alanlarından gelen raporları bizlere incelettirerek fikir edinmemizi istiyordu. Önderlik, doğru yaklaşım tarzını oturma çabası içerisindeydi. O'nun tarzıyla yarattıkları oldukça büyü-

yiciydi. Sorunların cevabını, Önderliğin anlık ve günlük yaşam tarzı veriyordu. Önderliğin çözüm gücü, çok sürükleyiciydi ve kişiliğin yoğun olarak bireyin muazzam bir dünyaya sahip olmasına yol açıyor. O'nunla birlikte yaşadığım süreçlerde, çözümsüz kaldığım anlarda hemen yanı başımdaki Önderliğin dünyasına koşmanın büyük mutluluğunu defalarca yaşadım.

Olay ve olguları tanımlama ve çözümlenmede dar, yüzeysel yaklaşımlarımızla söylenenlere anlam vermeye çalışırken, O, anı anına sorumluluk ruhuyla yaklaşmamız gerektiğini her an bizlere hissettiriyordu. Çözümlediği her sorunun ardından büyük bir zafer kazanmış edasıyla ulaştığı sonuçları bizlerle paylaşır, sorunları çözme sanatı üzerine yoğunlaştırırdı. Mesela dışarıda yaşanan bir takım sorunlarla birlikte o dönemde cezaevlerindeki tasfiyeciliğe ilişkin Önderlik,

- Arkadaşlar tarzı iyi anla-yamıyorlar. Önemli olan çizginin başarısızdır. Sınıf mücadelesi ve bunun parti yapısına kazandırdığı, ideolojik olduğu kadar politik ve örgütsel alandaki kazanımdır, deneyimdir. Farklı yaklaşımlara sığınmak, kendi başına ölümü bir kez değil, bin kez yaşamayı ifade eder" diyerek keskin tavrını sergiliyordu.

Günlük olarak birlikte yaşadığı bizlerin dışında, halktan onlarca kişiyle diyalog halindeydi. O, bir halk aşığıydı. Ve bu yüzden halktan en sıradan insanla ilişkilenebilirlik derecesinde ele alıyordu. O'nun yanına gelen halk da kutsandığını hissederdi. O'nun halkla kopmaz bağları vardı ve en sıradan insan bile kendini O'nda buluyor ve öyle yaklaşıyordu.

Nameyek ji Zarokên Rojê Re

Name

Egîd PÎR

Di xwezayê de çar demsal hene, Payîz, Zivistan, Bihar û Havin. Her demsalêk bi taybetiya xwe xweşe. Di payîzê de pelên daran zer dibin û bi baranê ev demsal xwe dixemlîne. Gerilla di vê demsalê de bi pirani amadekariyên xwe yên ji bo zivistanê dike, çêkirina mangayan, amadekirina erzaqan û hrw. Gel jî bê guman di nava amadekariyan de ne.

Zarok jî bo biçin dibistanê bi heyecanek mezin li benda vekirina dibistanêne. Ji ber ku cihaname di rewşeke bê edaletiyê de ye bê guman hin zarok jî neçar jî ber xizaniyê hevalbenden xwe yên pirtûkên xwe kirîne û kincên nû li xwe kirine temaşe dikin. Hin zarokên din jî hene ku ji vê bê edaletiyê zirarek mezin dîtine. Ev zarok jî zarokên kûçeyane, ên ku cîheke wan serê xwe têxine û zikê xwe têr bikin tûneye ne. Dema ez vê gotine dinîvisinim di sala 1997 de li Stenbolê

du zarokên ku di saatên şevê de li ser çopê xwarin kom dikirin hat hişê min.

Demsala payîzê bû di destê min de hinekî fêki hebûn û ez ber bi malê ve dimeşiyam. Ew roj bazar bû esnafên derdorê fêkiyên di dezgehên xwe de difroştin. Ber bi êvarî jî karên xwe qedandibûn û her kes çûbu malên xwe.

Lê belê ew zarok di nava wan çopan de li fêkiyên ne rizayayî digeriyan. Ez nêzî wan bûm. Bi kurmancî diaxifin. Ew zarokên ku gund, mal û erzaqên wan tevî xizmên wan jî aliyê leşker û timên

taybet ên Tirkan ve hatibûn şewitandin. Di rûyê wan de xemgîniya koçberî, di çavên wan de dimenên şer hebû. Lê belê li gel van yekmîrov di sekna wan de egîdî, mêrxwazî û biryarbûnê didît. Ew dem min li fêkiyên di destê xwe nêrt û tevahiyan teslimî wan kirim. Cixareyek vexistim û bi meşeke hêdî ber bi malê ve ketim rê.

Belê Zivistan jî bi berf,baran û diwariya xwe xwedî taybetiyeke. Barîna berfê bê guman hin kesan kêfxweş dike. Wan dixe nava lêgerîneke ku dê li kûderê turistik zivistana

"Belê generalên piçûk ên Rêber Apo û pêşerojên me, ew zwin xwarên ku nikarin Gerilla têk bihînin, li gori qural û qeydêyan şer bikin, berê xwe didin we. Ji ber ku hûn pêşerojên û navwazîn pêşeroj bijî ji ew sloganêna we yên aştîye diîrsin. Sebîr bikin zarok no, sebîr bikin em jî van pêkanînen çar demsalan rizgar dibin. Adî demsaleke na xwe nişan dide."

xwe derbas bikin. Ji bo wan berfa kû xwezayê wekî çarşefe-ke sipî dixemline listokeke. û heta demsala Bihare bi vê listoka xwe demên xwe derbas dikin. Lê dîsa jî ez xwe ji fikirandina zarokên ku kincên wan ên zivistanê tine ne, solên wan ên qetiya yî paş ve nahêlim.

Ew zarokên kû jê devla sobê bi hilma xwe, destên xwe yen piçûk germ dikin. Li çiya jî ev demsala zivistanê pir dijwar derbas dibe. Gerilla di vê demsalê de ji ber ku Bihar nêz dibe amadekariyan dike. Tevî hemî dijwariya hewayê, berfê û sermayê... Her çiqas çiyayên Kurdistanê bi xemilandina berfê dimeneke xweş derxîne holê jî di hişê xwe de ew zarokên dicemidin difikire.

Ger imkanên wan ên xwe gihandina wan zarokan hebûna wê wan bi germahiya rojê himbêz bikirana û maçî bikirina. Ji xwe ji bo wê keliyê Gerilla tekoşin dimeşîne. û bawerbikin zarokno Gerilla ew germahiya xwe ji bo wê demê diveşêre. û demsala Biharê, demsaleke ku tê de dengên çukan, xum xuma ayê, şînahiya xwezayê û biriqandina Rojê.. ev demsal di nava xwe de heyecanek dihevine... Zarok di vê demsalê de li kuçeyan bi hevalbendên xwe dileyizin ne wekî zivistan û payîzê be jî kulîlk û bişkivandina darên fêki xwezayê xweş nîşan dide. Dayik jî di vê demsalê de li kolanan reng vedidin bi kincên xwe yê gelerî û sloganên ji bo Rêber Apo.

Di vê demsalê de rengê tarî xwe nîşan dide ew jî polês û tî-

mên taybet ku di destê wan de jop hene û li hemberî daxwazan bê tehamûl tevdiagerin. Yek ji xweşikahiya vê demsalê jî Newroz, 4 e Nisan û meha Gulan meha şehîdane. Gerilla di vê demsalê de bi çek û rextên xwe bi coş û heyecanê Rêber Apo silav dike. Berê xwe dide Dersim, Botan, Cudî û gelek deveran. Me got ya zarok no Gerilla ji bo wê demê

têdikoşe. Ber bi demsala Havînê ve êdî Roj bi tevahî germahiya xwe, xwe nîşan dide. Hûn li bajarên di nava wan çar dîwaran de jî germê aciz dibin.

Gerilla jî di vê germahiyê de bi roj xwe diavêje bin dareke û ew roja azad difikire. Di vê demsalê de zarok êdî dibistanên xwe bi dawî dikin. Bê edeletî dîsa di vê demsalê de jî xwe nîşan dide. Ew zarokên ku ji ber şerê qirêj yê artêşa Tirk ku li cih û warên

wan dimeşîne û koç kirine her çiqas zimanên wan hatibe qedexekirin ji bi zimanê xwe li kuçeyan benîşt û destmalan difroşin. di temenê xwe yê piçûk te.

Li kolanan rastî neheqiyên tînan bi paqijiya xwe.û wekî her çar îsal ji rastî qetliaman tînan. Belê generalên piçûk ên Rêber Apo û pêşerojên me, ew xwin xwarên ku nikarin Gerilla tîk bibin, li gorî qural û qeydeyan şer bikin, berê xwe didin we. Ji ber kû hûn pêşerojînan û naxwazînan pêşerojînan jî ew sloganên we yê aşîyê ditirsin. Sebîr bikin zarok no, sebîr bikin em jî van pêkanînan çar demsala rizgar dibin. Êdî demsaleke nu xwe nîşan dide. Demsala 5 emîn Îmrî...

Di wê demsalê de zivistan ji xwe fedî dike, ji ber ku ew bedenên we yen narînan dicemidîne, payîz hêstên çavan diheirikîne ji ber barandîna barana dijwar, Bihar û Havîn jî ji ber di demsala wan de bê edeletî, qetliam û êşkence hê li peşe li hemberî dîrokê bi şerme. Êdî dor dora Demsala 5 emîne. Di vê demsalê de zarok bi xeyalên xwe yen zarokiyê di-

jînan, Dayik ji koledarîya 5 hezar salan rizgarkirî bi aweyeke azad bang dike, û Gerilla di vê demsalê de li kolanan bi ew destên we yê piçûk û narînan digre û govendê dileyze. Ew xeyalên xwe yênan ku we himbêz bike pêk tine. We himbêz dike û maçî dike. Zilan, Nûcan, Sema, Sezai, Mazlum, Kemal Pîr, General Uxur Kaymaz, Yıldız, Viyan û tevahî şehîtan wekî stêrkan dibiriqin û Rêber Apo silav dikin.

Tuzluçayır'ın Eğilmez Fidanıydı

- SİNAN -

Ölümsüzlere

Mazlum CANSOZ

"Doğan yoldaş, büyük bir örgütçüydü. İnandığı gibi yaşadı, yaşam ve örgüt karşısındaki ciddiyetiyle bilinir ve tanınırdı. Yanlış tuum ve yaklaşımolar karşısında her zaman ve her koşulda ilk tavır sahibi olanı. Yoldaşlarına tutkuyla bağlanmak, yanlışları karşısında durmak, doğrularına sınırsız destek sunmak bir yaşam biçimini oluşturu Onun için. Yaklaşımlarındaki sadelik ve tavırlarındaki netlikle herkesi etkilemeyi başarırdı. Çünkü her şeyden önce hissediyordu yoldaşlarının yaşadıklarını, adeta onlarla soluk alıp veriyordu."

Bir takvimi bilirsiniz, dört mevsim, 12 ay ve ayları oluşturan gün sayısını. Oysa bu ayların yüreğimize öylesine derin izler ve bitimsiz manalar yüklediğini nereden bilebilirsiniz ki. Bu ayların her gününde Kürt'ün delikanlı ve kahraman çocuklarının yürek iççiliği yatar. O yüzden hiç kimse için olmadığı kadar bu takvimlerin bizim için bir anlamı vardır. Bittikçe çevirmenin, yine bittikten sonra yırtıp atmanın bizim için kolay olmadığını herkesin bilmesi gerekir. O yapraklar bizde hiçbir zaman sarmamaz ve solmaz. Yaşamımızın birer gereksesi gibi yüreğimizin en sıcak köşesinde saklarız. Tarih ve takvimler, sadece bir zaman göstergesi olamaz bizim için. Her günü bir yoldaşın adını ve izini taşır. Bundandır ki, her günün doğuşunu ve batışını onların yüzünde biten son gülüşlerle karşılarız. Özlemlerini yanımızda alarak özlememiz, hüznülerini hüznülerimize katacak dalıp gitmemiz...

21 Nisan...

Unutulmaz hain gece...

Ansızın yüreğimize yeni bir sayfa daha eklendi

Cumali

Sinan

Sinan Altun (DOĞAN) geçtiğimiz aylarda İran ordusunun Güney Kürdistan'daki PKK kamplarını katyuşalarla bombalaması sonucu iki arkadaşıyla birlikte şehadete ulaştı.

takvim yapraklarından. Bir hançer yarası gibi yüreğimizi kanattıkça bizi kendimize getirdi. Daha ayrılışın ilk gününde Tuzluçayır'ın esmer yürekli çocuğuna ait şu sözler büyük bir yankı uyandırdı beynimizde:

"Hala Diyarbakır sokaklarında cesurca direnen halkım için, yine vurulan o çocuklar için ölmek, en onurlu ve namuslu ölümdür."

Ve Şair, "Elbet bir bildiği var bu çocukların, kolay değil öyle genç

yaşta ölmek" der. Bir bildikleri vardı elbette, tarihe başkaldırıda, serzenişte bulunuyorlardı. Yaşamı yeniden yaratmak uğruna, yüzlerle ifade edebilecek sayıda toprağa düşmeyi göze almaları kolay değildi. Bildikleri öyle bir şey ki, onun uğruna her zorluğu göğüsleyebiliyor, ölüme gidebiliyorlar. Bu yüzden onların kavgasını, kavga-daki dirençlerini kimse sorgulayamaz. Her biri düşüdüğü yere bir bayrak diker ardılları için. Ve Onlardan sonra bu yollardan geçmeye karar verenler için yol haritası çizilmiştir artık.

"Hep iyi çocuklar ölür"

Bir de tabii bu çocukları anlatmak var. Ne çok zorlanır insan onları anlatmakta, bir bilseniz. Nereden, nasıl başlayacağını bilemezsin, yine hangi cümleler karşılar yoldaşları, hangi satırlara sığdırabilir ki insan?

İnsan bir kez doğar ve ölür denilir. Fakat özgürlük sevdasına tutulanlar ve bu sevdanın peşine takılanlar için ikinci bir doğuş hep olmuştur. Doğa ana ve doğanın bir parçası olan dağlar... Gerillanın ikinci doğuş yeri...

Birçok şeye yeniden tanıklık ederiz dağlarda. Yürümeyi yeni öğrenmiş bir çocuk gibidir insan adeta. Yeniden kurulur her şey. Bir ana gibi ellerinden tutup sana yürümeyi öğreten yol arkadaşlarının, yoldaşlarının oluyor. Acılarının, sevinçlerinin, özlemlerinin tek ortağı onlardır. Her biri ayrı bir renk, ayrı bir güzellik taşır. Gölgesine sığındığın bir çınar gibidirler adeta. Sende bıraktıkları iz kadar hatırlarsın onları. Bazılarıyla öyle iç içe geçmişsinizdir ki öbür yarın gibidir. İşte Doğan yoldaş da o bazı-lardan biriydi.

Gölgesine sığındığımız bir çınarımız daha devrildi. Nisan yağmurlarıyla toprağa emanet ettik onu. İlk olmayan, ama asla son olmayacak en büyük yarım kalmışlıklarımızdan birini, belki de en acı verenini iliklerimizde değin yaşamaya mecbur kaldık. Gidişi yüreğimizi sarstı, giden yoldaşlarının onun yüreğini sarstığı gibi. Halasının oğlu Cumalî'nin şahadetinden sonra her sohbetimizde **"hep iyi çocuklar ölür"** derdi. Nereden bilebilirdi ki, onun gidişiyle bir iyi çocuğu daha kaybedeceğimizi. Yoldaşlarının gidişi ardından döktüğü gözyaşlarıyla arındırmıştı yüreğini. Ölümün soğuk sessizliğine ne O kendisini alıştırabilirdi ne de biz.

O en iyi hissedenlerimizdendi

Tuzluca'yın eğilmez fidanı, esmer yürekli Doğan yoldaşla 2002'de Kandil'de tanıştım. Ancak o zaman kısa bir birlikteliğimiz olmuştur. Esas olarak birbirimizi tanımamız, yine Dolako'ke'de yarım bıraktığımız yerden başladı. Tanışma faslımızda başlamıştı. Genelde nöbetçi ben, O ise yalnız bırakmamak için sohbet etmeye gelendi. Sohbetlerimiz, yoldaşlığa, dostluğa ve özgürlüğe dair varolan tutkularımızı kapsardı. Yoldaşlığa, dostluğa büyük anlamlar yükleyerek başlattık arkadaşlığımızı. Ve arkadaşlığımız şahadetline kadar yürek yoldaşlığında bir bağlılıkla devam etti.

Doğan yoldaş, büyük bir örgütçüydü. İnanıldığı gibi yaşardı, yaşam ve örgüt karşısındaki ciddiyetiyle bilinir ve tanınırdı. Yanlış tutum ve yaklaşımlar karşısında her zaman ve her koşulda ilk tavır sahibi olardı. Yoldaşlarına tutkuyla bağlanmak, yanlışları karşısında durmak, doğrularına sınırsız des-

tek sunmak bir yaşam biçimi olmuştur onun için. Yaklaşımlarındaki sadelik ve tavırlarındaki netlikle herkesi etkilemeyi başarırdı. Çünkü her şeyden önce hissediyordu yoldaşlarının yaşadıklarını, adeta onlarla soluk alıp veriyordu. Bu dağlarda yaşamının anlamını bilmeden, örgütün ve yoldaşlarının amaçlarıyla kendini yoğurmadan, bunu iliklerine kadar yaşayarak hissetmeden, bu yaklaşımları sergilemek çok zordur. O bunları en iyi yaşayan ve hissedenlerimizdendi.

Her zorlanan yoldaşının yanında olmasını bilen, acılarına ortak olan, kendini herkesle paylaşmasını bilen biriydi. Kendi zorlanmalarından çok daha önemli sorunların olduğunu ve sürekli onlara yönelmesi gerektiğini biliyordu. Eğer yoldaşlık, dostluk karşılıklı bir armağansa o bizlere bahşedilmiş en büyük armağandı. Taniyan arkadaşların gözlerinde, yürüdüğümüz patikalarda seni görüyor ve hatırlıyoruz. Bazen uyurken uykularından öperek, elimi sıkarak uyandırıp yoldaşça sohbetlere dalmak istiyorsun. Belli ki sen de özlemişsin benim seni özlediğim kadar. Ama her doğruluk fenerimi yaktığımda yoksun. Gerçek yoldaşlıkta bir çıkar yoktur. Yoldaşlık neşe ve çabanın, sadakat ve özenin, dinleme ve sessizliğin, uyumluluğun ve paylaşımın temelleri üzerinden derinleşir. Soylu ve hiçbir masrafı olmayan kutsal bir duygudur. Çünkü hesapsız, çıkarsız sevgiyle doğrudan ilişkilendirilir. Ben bunları en derinlemesine ve hiçbir kaygıya kapılmadan, yoldaşlığın çitasını sürekli yükselterek sende yaşadım. Beynim düşünce gücünü yitirene kadar, damarlarımdaki kanın son damlasına kadar bu yürek çarptığı, bu gözler gördüğü sürece unutmayacak ve yoldaşlığına bağlı kalacağız.

Gotin

Tayip TEMEL

Stêrkên ji Tariyê Natirsin

Çi gotineke watedar el Mirov difikire... Bawerim tirs a mirov a herî mezin ew e li hemberî zehmetiya ku mirov wekî xwe singvedan e. Ango wekî heyî xuya bike. Têgihîştina kesên derdorê ya kêmasî û qel-siyên me, her dem me di-tirsîne. Wisa li me tê ku aşkerabûna qelsî û kêma-siya wekî tiştakî ku herî zêde zîyanê bide me ye. Em bi hemû hewldana xwe dixwazin rê li ber fêmkirin û aşkerakirina tirsên xwe bigirin.

Em çiqas hosteyên veşartina rastiya di bin qalîkên xwe de ne... Her wiha em bi hêzeke çiqas mezin di nava bizavan de ne ku xwe di bin mertalên xwe de veşêrin. Bêyî ku em bîr hîskirin û bêyî ku dest bigihjin me, em carna jî vedî?êrin hesret û hêviyên xwe... Wekî kosil û reqan... Cama jî wekî jû-jiyan...

Gelo bi rastî dikarin me veşêrin ev qalîkên hişk û û şikestî? Kes bi hest û

hêviyên me yê veşartî nahese qey? Qey zîyanê nadin me ev qalîkên hişk û zîwa? Ev tirs û xofa he-yî mirovan çiqas aciz û nerahet dike? Qey nasna-meya me, rastiyên me yê xumal raber nake û rê li ber tevgerên me yê rahet û jidil digire? Heke ku tu wekî stêrkekê geş û ronî bî, bila her te bişîbî-nin çirûskekê. Lewre stêr-kên geş jî rojê natirsin û duajoyên rojê ne. Lewre jî ew stêrk dema bû şev geştir dibin, lê nava rojê jî ew li cihê xwe bi awayekî dîlnizm radiwestin...

Heke mirov nekeve xem û derdê veşartina hin rastiyên, mirov jî xwe ne-tirse û her aliyekê xwe yê mirovin bêsînor û aşkera dane holê, heke mirov jî bin vî qalîkê hişk û dijwar derkeve, heye ku mirov qasî kevokê azad bifi-re? Bi vî awayî mirov dê rastir bê fêmkirin û wekî awênayekê şewq bide yê hemberî xwe. Dibe ku ew jî wekî ava robarekî zelal hemû aliyên xwe yê ve-

şartî nîşani te bide?

Mirov çî his dike dema ku bi kesekî samimî, bê ewlekari, bê qalîkên xwe-veşartinê re rûbirû dîmî-ne? Lê xweziya me li dora xwe bidîta kesekî xwedî-yê van taybetmendiyên... Divê em nebêjin nêmayî-ne yê wisa û lê bigerin... Xweziya em ev qas ne bendewarê baweriyê û dilsoziyê bûna. Heke ew tişt li dora me hebûyane, me bendewariya wan ne-dikir û emê bi wan re bû-bûna yek.

Bila tirs ji me bitirse... Ma çî dibe heke em care-ke din bîr ?ikandin... Ma dê çî bibe ku em careke din darbeyekê xedar bix-wim. Heye ku jî derbxwa-rina me qalîkên me biş-kên. Biceribîne, biceribîne û careke din jî bicir. Bila mirov bikarin sing ji xete-reyan re bikin meydan. Tişt nabe û bila her û her jiyan bi xetere be.

Dem kêm e û divê par-ve bibin zehmetiyên têko-şînê. De haydê birecibîne careke din. Em bi hev re hatine û emê bi hev re bi-çin. Me bi hev re dest pê kir û emê bi hev re bi ser bikevin. Zor û dijwar e erdnîgariya em li ser dijîn. Bi salan e jiyan bûye ba-rekî giran li ser nistecihên vî welatî. Rojên bi zehmet û dijwar xuya dikin. Heke em mil bidin hev heye ku em jî vî daf û kamînan rizgar bibin? Rojên tarî ni-karin stêrkên geş bifetisî-nin. Stêrk jî qet û qet ji ro-nahiya rojê natirsin...

Divê YE Ji Îradeya Kurdan Re Rêzdar Be

Ciwananîz

Duran KALKAN

Siyaseta bê PKK û
Apo têk çûye

Ji berê de Dew-
letên Yekbûyî
yên Emerîka
(DYE) û YE ji bo çê-
kirina siyasetek bê
PKK û Apo bûn yek.
Hêzên din jî li dora
xwe komkirin û li dijî
PKK û Rêber Apo
komploy Navnetewî
meşandin. Ev yek bi
awayekî vekirî "Ji
PKK û Apo re na, ji
Pirsgirêka Kurd re
erê" xistin meriyetê.

Li ser Rêber Apo
sîstemêke weke
Îmralî, ku yek ji sîste-
mên herî mezin a eş-
kence û zordariyê
sazkirin. Li dijî PKKê
her cureyê dorpêçki-
rina aborî, siyasî, es-
kerî, zordarî pêk
anîn. Ji hûndir aliyên
provokatîf û tasfiye-
kar ferz kirin. Ji bo
PKK perçe û belav
bikin her tiştê ji des-
tên wan tê kirin û se-
rî li her rêbazî dan.
Bi taybetî li bajar û
navçeyên Bakûrê

*Ferzkirina serokên din a
Yekîtiya Ewropa (YE)
li ser Kurdan politikayek
dagirkere.*

*Divê Yekîtiya Ewropayê ji
îradeya Kurdan re rêzdar
be. Em ne li dijî
endamiyê Tirkîyê ya
Yekîtiya Ewropayê ne.
Berovacî vê yekê
pêvajoya endamiyê
Tirkîyê bi saya serê
politikayên me pêk hat.
Endamiyê Tirkîyê ya
Yekîtiya Ewropayê bi
demokratîkbûnê û
çareseriyê pirsgirêka
Kurd mûmkune.*

Duran Kalkan

Kurdistanê, ji bo gel
ji PKK û Rêber Apo
dûr bibe nûnerên
xwe qehve bi qehve
kolan bi kolan geran-
din û propaganda ki-
rin.

Zext li derdorên si-
yasî yê legal ê Kurd
kirin. Gotin "Ji PKK û
Ocalan dûr biseki-
nin" ew hişyar kirin.

Gotin eger hûn ji
PKK û Ocalan dûr bi-
bin nîzanim emê çî
bidin we, emê we
destek bikin. Edî da-
wiya vê siyasetê jî tê.
Yek ji van hewl-
danan bi ser neket. Bê
guman vê yekê zarar
da Tevgera Azadiya
Kurd. Lê gelê Kurd ji
PKK û Rêber Apo qut

nekir. Berovacî vê yekê hîn betir bû vesilê gelê Kurd li PKK û Rêber Apo xwedî derkeve.

Li qadên Newrozê xwedîderketina bi milyonan Kurdî li Rêber Apo dide xuyakirin, ku van politikayan îflas kiriye. Gel li her deverê bi sloganên "PKK gele, Gel li vire" meşiya. Ev hemû li hemberî politikayên Yekîtiya Ewropa (YE) helwesta gel a rast bû. Di vê pêvajoyê de xebatên referandûmekê jî hatin meşandin. 3 milyon û nîv înzê ji bo azadiya Rêber Apo hatin berhev kirin. Ev diji politikayên YE û DYE yê siyaseta qutkirina gel ji PKK û Rêber Apo bersiva gele. Lewma ev siyaseta YE ji aliyê gel ve hatiye red kirin. Têk çûye. Bi taybetî daxuyani û gotinên Lagendijk yê bi vî awayî di nav gelê Kurd de rê li ber nerazibûneke ciddî vekiriyê.

Ferzkirina serokekî din politikayek dagirkere

Yên xwe herî demokratîk di hesibînin, dîsa sistema YE, ku herî zêde demokrasiya hîlbijartinê bikartîne divê li hemberî hîlbijartina gelê Kurd jî rêzdar be. Eger gelê Kurd evqas xwedî li Rêber Apo derdikeve û bi can û bi xwîn pêre ye divê YE jî vê yekê re rêz bigre û vê rastiye qebl bike. Pîvana demokratîbûnê eve. Yan gotina "Bila Kurd vî weke lider hîlbijêrin, yê din ne hîlbijêrin" politikayek dagirker, emperyalîste û despotiye.

Ev nezîkatî tê wateya ku gelê Kurd cahîle bê rêxistine, nîkare serokê xwe hîlbijêre. Ev nezîkatî gela biçûk û nizm dîtine. Pîvana demokratîkbûna Ewropa di eslê xwe de girêdayî nezîkatîya wê ya ji Pirsgirêka Kurd re ye. Di vê mijarê de wezîfeya xwe pêk neaniye. Divê tawilê vê politikaya xwe terk bike. Were pîvanên demokratîk.

Demokrasiya li nav xwe pêk tîne li hemberî Kurdan jî pêk bîne. Bi vî awayî divê YE politikaya xwe ya bê PKK û Apo ya ku îflas kiriye bi terikîne. Şuna wê li hemberî îradeya gelê Kurd rêzdar be, nas bike. Eger demokrat be eger vê yekê bike wê bê demokrat. Eger vê neke gelê Kurd jî rêz jê re nagre. Li hemberî van ferz kirinan wê li berxwe bide.

Çawa ku li diji dewletên Rojhilaha navîn yê netewpêrest û despotîk di xeta fedai de li ber xwe dide, li hemberî nêzîkatîyên YE yê ku ji îra-

deya Kurd a azad û demokratîk re rêz nagre û nas nake re jî dê heta dawî li ber xwe bide û divê li ber xwe bide. Her Kurdê azas û demokratîk wê serokê xwe, rêxistina xwe û sistema xwe bi xwe hîlbijêre, û divê hîlbijêre jî. Lewra çawa Kurd jî sistema kesên din re rêz digrin, ew jî neçarin ji îradeya Kurdan ya demokratîk û siyasî re rêz bigrin. Encex wê demê dikarin li benda hürmetê bin. Ji lewra divê Elmanya, Fransa û welatên din yê YE politikayên xwe li ber çavan derbas bikin û ji bo çareserîya Pirsgirêka Kurd politikayan pêş bixin. Ev mecbûriyeteke. Pîvana demokratîkbûyîne ye. Eger ev nebe bellî hinekî qezenca aborî bidest bixin, bi pêşxistina şerê Tirkî û Kurdan jî Tirkîyê hîn îhaleyan bigrin ev dagirkeriya wan dide nişandan, emperyalîstbûna wan dide nişandan û dide xuyakirin ku ne demokratîkin. Em wan vexwendî demokratbûna rast dikin.

Em ne li dijî ketina Tirkî a YE ne

Eger ji sala 1999an û vir ve di pêvajoya ketina Tirkîyê Yekîtiya Ewropayê de lêzêde çêbûbe, ev ji ber ku Kurd û PKK piştigirî dane. Ev politîka niha jî dewam dike. Lê di vê mijarê de hin çewtkirin hene. Divê Tirkîye bikeve Yekîtiya Ewropayê lê kîjan Tirkîye? Tirkîya ku Kurdan înkâr dike, li dijî wan şerê topyekûn di meşîne, Rêber Apo li êşkencexaneyê Îmralî dixê pêvajoya tunekirinê, ji xwe nikare bikeve Yekîtiya Ewropa yê. Ji lewra erêkirina PKK jî bi vî awayî ne mumkune. Gelo pîvan û normên Yekîtiyê dikare Tirkîyeke wisa bixê li nav xwe qebul bike? Eger qebul dikin em ji vê yekê re tiştêkî nabêjin. Lê eger dibêjin em demokratîk, temsîliyeta demokrasîyê dikin, pêşengê demokrasîyê ne û di vê yekê de ji dilin ji xwe Tirkîyê nagirin nav xwe. Encex dikare Tirkîyeke demokratîk bigre. Tirkîyeke ku xwe bi her awayî veguherandîye demokratîk-

bûne dikare bikeve YE. Heta Tirkîye Pîrsgirêka Kurd bi rêbazên demokratîk çareser neke, îradeya gelê Kurd ya azad nas neke, ne mumkune demokratîk bibe û bikeve YE.

Em maskeyên rûyê dixin

Tirkîya ku Artêşa xwe bişîne ser Kurdan nikare bibe demokratîk. Eger bêjin "Em guhertinên demokratîk dikin" û bi derewa sextekariyê bikin, wezîfa Kurda jî ewe vê yekê derxînin holê. Ya dike jî ewe. Gelê Kurd bi têkoşîna xwe maskeyê oligarşî û despotîzma Tirkîye dixê xwarê. Derewbûna wê radixe her çavan. Tevî guhertinên demokratîk nekirine bi gotina "Ez bûm demokratîk" YE, nayê giştî ya demokratîk û Kurdan di xapîne. Kurd jî vê yekê vala derdixin. Têkoşîna me ya azadiyê li dijî hemû dirûtiyan maskeyan dixê û têkoşîneke ku demokratîkbûnê ferz dike. Tirkîye encex bi vî awayî dikare bibe welatekî ku lê jîyan dibe.

Li Diyasporayê Rola Ciwanên Kurd

E-Kurd

Ahmet DERE

Hejmara kurdên li diyasporayê roj bi roj zêdetir dibe.

Di nava çend salên pêş de wê hejmara kurdên li Ewropa'yê bigehêje du milyon û nîv. Tê zanîn ku ji salên 1965 vir ve kurdan dest pê kir werin cûrbicûr welatên Ewropayê. Bi taybetî ji salên 1990 vir ve zêdetir kurd ber bi vî deverê hatin. Ev jî tê wateya ku, di nava van kurdan de bi hejmarekî mezin ciwan û zarok hene. Bi giranî jî ev ciwanên kurd li Ewropayê jidayîk bûne û li van welatan xwendina xwe kirine.

Dema ku mirov li rewşa ciwanên kurd li Ewropayê dinêre, di pir alîyan de derfetên wan yê girîng tên dîtin. Ji ber ku ev ciwan li van welatan hatine dinê û di dibistanên Ewropayê de xwendine û bûne xwedî zanistiyekî Ewropî. Her waha wan çand û nirxên ewropîyan jî baş nas kirine. Bi giranî ev ciwan ji malbatên welatparêz yê kurd in. Ev jî tê wateya ku, ew ji dil welat-

Potansiyela ciwanên kurd ku li Ewropayê çêbûye dikare bibe hêzekî baş dewlemend û xwedî nirx. Bê guman daxwazên civaka kurd tenê nakeve ser milên ciwanan. Çiqas jî potansiyela ciwanan dewlemend be, ew tenê bi serê xwe nikarin bibin hêzekî kurdewarî. Divê bi tevahî hêza diyaspora kurd li Ewropayê were tanzîmkirin. Lê li vir mijara me bi giranî ciwan in.

parêz in û bi çandekî kurdewarî hatine mezinkirin. Heke bi awayekî zanistî û siyasî li wan nêzîkatî were kirin wê bikaribin di pir aliyan de ji bo gelê xwe kar bikin. Dema ku mirov li têkiliyên di navbera Tirkîyê û Ewropayê dinêre, hebûna waqas ciwanên kurd li Ewropayê dikare bibe pîreyekî ji bo ku di vî pêvajoyê de ewropî pirsgrêka kurdan baştir nasbikin.

Ji salên 1990 vir ve xebatekî tanzîmî di nava ciwanên kurd yên li Ewropayê de tê meşandin. Lêbelê ew kar zêdetir li ser esasê tevlêbûnekî direkt a li tekoşîna rizgariya neteweyî, ya ku li welat daha-te meşandin û tê meşandin bû. Heya niha kêm xebat hatîye meşandin ku ciwanên kurd xwe di qada Ewropayê de tanzîm bikin û bibin hêz. Ev mijar weke kêmasiyekî nikare were ditin, ji ber ku rewşa objektîf a tekoşîna rizgariya neteweyî wisa pêwîst dîkir. Û wan hewldanan jî encamekî dan. Heke aştî tekoşîna me îro gehîştîye qadekî waha nevweteweyî, dê were zanîn ku tê de rola van xebatên ciwanan mezin bû ye.

Di vî demê de, di destpêka sedsala 21. de, êdî rola ku dikeve ser milên ciwanên kurd rengê xwe diguherîne. Bê guman hê jî pêwîstî bi tevlêbûna direkt a te-

koşîna rizgariyê heye, lêbelê ne weke salên derbasbûyî. Û rewşa ciwanên kurd yên li Ewropayê jî hatiye guhertin. Deh sal berê me nikaribû bi hejmarekî mezin ciwanên kurd û xwendevanan li van welatan bidîta û wan di qada Ewropayê de binirxanda.

Her waha deh sal berê pirsgrêkên bürokratik jî pir zêdebûn. Lê niha ne wisa ye. Bi giranî ciwanên kurd bûne xwedî nasnameyên ewropî. Mafê wan yên

bi tevahî hêza diyaspora kurd li Ewropayê were tanzîmkirin. Lê li vir mijara me bi giranî ciwan in.

Partiyên siyasî û saziyên civakî li Ewropayê

Rola partiyên siyasî li her deverê tê zanîn. Ligel partiyên siyasî, jî salên 1980 vir ve rola saziyên sîvil jî li Ewropayê dibê xwedî girîngiyekî mezin.

hilbijartin û hatina hilbijartinê heye. Di pir aliyan dînde jî em dikarin derfetan bibînin.

Potansiyela ciwanên kurd ku li Ewropayê çêbûye dikare bibe hêzekî baş dewlemend û xwedî nirx. Bê guman daxwazên civaka kurd tenê nakeve ser milên ciwanan. Çiqas jî potansiyela ciwanan dewlemend be, ew tenê bi serê xwe nikarin bibin hêzekî kurdewarî. Divê

Êdî soza saziyên civakî, an jî sîvil jî alî otorîteyên siyasî ve zêdetir tê guhdarkirin. Bi taybetî jî salên 1990 vir ve di çêbûna siyasetên dewletan de ew bûne xwedî bandorekî mezin. Roj bi roj ev bandor zêde dibe. Lewre, dê baş were zanîn ku pêwîstiyekî mezin bi rêxistin-kirina ciwanên kurd heye û dê ew gor vî rastiye xwe tanzîm bikin.

Di diyarkirina pêşeroja civakê de rola siyasetê mezin e. Di jiyanê civakê de biryarên bingehîn sazîyên siyasî digrin. Lewma divê berê her tiştî cîwanên kurd vî rastîyê bibînin û gor wî gavan havêjin. Dema ku em li rewşa îroyîn dinêrin, pir kêm cîwan di nava partiyan siyasî yên ewropî de cî girtine. Ji ber vî kêmasiyê em kurd nikarin di nava beşê civakê yê cîwan û siyasetê de bibin xwedî bandorekî bi hêz û bi tesîr.

Ji bo ku em deh sal şûnde li ser siyaseta Ewropayê de bibin xwedî sozêkî, berê her tiştî divê em ji naha ve di nava derdorên siyasî de cîyê xwe bigrin. Ev yek tenê ji bo cîwanan xwedî wate nîne, lêbelê cîwan dikarin hê baştir vî rolê bilêzin. Lewre di pêşerojê de wê ev cîwan bikaribin berjewendiyên gelê me, li van welatan, baştir biparêzin. Heke ji niha ve amadekarî neyên kirin û kesayetiyan siyasî di nava civaka cîwanan de neyên afirandin wê pir bi zehmet be ku em bikaribin berje-

wendiyên gelê xwe li van deveran biparêzin. Bê guman hin cîwanên me hene ku di nava partiyan siyasî yên ewropî de xwe tanzîm kirine. Hin cîwan hene ku di nava partiyan de bûne xwedî hin cîyên baş jî. Lêbelê ey ne bes e. Gor hejmara kurdan, bi taybetî jî ya cîwanan, li Ewropayê cî girtina me ya di qada siyasî, civakî û hwd, de, a li Ewropayê de pir zêrîf e. Lewma min pêwîst dît ku ez bi giranî li ser vî mijarê bisekinim. Bi taybetî jî beşê civakê yê ku di vî warê de pêwîste xwe berpirsyar bibîne beşê cîwanan e. Ji ber vî yekê berê her tiştî divê en beş vî mijarê baş bizanibe.

Dema ku mirov li sazîyên navneteweyî yên Yekîtiya Ewropayê dinêrin, tê dît ku pir pir kêm kurd hene di nava wan sazîyan de bûne xwedî kar. Ji bo ku kurd di wan sazîyan de cî bigrin pêwîste ku ew di welatên ku tê de dijîn de bibin xwedî cî û karê siyasî. Pêwîst nîne ku her kurd bi be parlementer û piştê di sazîyên ewropî de kar bike. Pir kes

dikarin bibin karkerên partiyan siyasî û di sazîyên navneteweyî de kar bikin. Bê endametiya partiyan siyasî pir zehmet e ku mirov bikaribe di sazîyên siyasî yên weke parlemenê de bibe xwedî kar. Di her welatên Ewropayê de jî heman rastî xwedî wateyekî girînge. Lewma divê cîwanên me jî siyasetê nerevin, li ku dibin bila bibin, pêwîste ku ew di nava sazîyên siyasî de bibin xwedî soz û cî.

Di warê sazîyên sîvîl de jî em bi heman rastîyê ve rû bi rû dimînin. Dema ku em li sazîyên sîvîl dinêrin, mixabin di nava wande jî pir zêde kurd nayên dît. Ne tenê weke rêvebir, her waha weke xebatkar û weke endam jî pir kurd tinene. Ji ber vî rastîyê em nikarin sazîyên weke Amnesty International, Komeleyên Mafên Mirovan, Sendika û sazîyên hwd, de rewşa gelê kurd bidin axaftin. Raste pêwîstî bi karê lobiya sazîyên kurdan heye, lêbelê heke kurd bixwe di nava wan sazîyan de xwedî cî bin, em dikarin hê hêsasîr doza gelê xwe bi wan bidin fêrkirin. Lewma divê xwendevanên kurd zêdetir hewlbidin ku di nava wan sazîyên mijara gotinê de bibin xwedî cî û kar.

Hêviya min heye ku di nava salên pêş de di pir sazîyên netewî û navneteweyî de kurd jî bibin xwedî sozê. Lê kar û barê vî rolê zêdetir dikeve ser milên cîwanên kurd. Pêwîste ku cîwanên me jî hêviyan me vala dernexînin. Di pêvajoyên dîrokî de divê rolên dîrokî werin leystin. Ev jî bi fedekariyê û zanistiyê pêk tê. Çiqas fedekarî weqas jî zanistî û rêbazên zanyarî pêwîst in.

Ümit Uz (Ferhat)

Ş.İbrahim Şexmus (Şervan)

Ercan Kalan (Mabir)

Erdal Sezgin (Baran Amed)

Orhan Kandil (Aso Arif)

Mirza Sağat (Hasan Herekol)

Cafer Dönmez (Ezdin Eriş)

Abdi Yılmaz (Welat Korkmaz)

Özcan Öztemel (Remas)

Adil Akdoğan (Şahin Hakkari)

Erdal Karadağ (Ağit Varto)

Turabi Erdoğan (Cafer)

Şehîdên Me Rûmeta Me Ye

İnsanlık Sosyalist Ütopya ve Çalışma Zevkiyle Hayat Bulacaktır

Özgürlük Notları

Abdullah ÖCALAN

"Ütopyasız bir topluluk, günâbirlik yaşamaya mahkum edildiğinde sadece sığ bir köleliği yaşamaya mahkum edilmiş demektir. Kim olursa olsun ütopyasızlığa mahkum edildi mi, yani temel umularını, inançlarını, hayallerini yitirdi mi geriye kalan fos bir yegindir. Tekniği, ordusunun sayısı herkesten daha büyük de olsa dağılmaya mahkumdur. Ama iddiası, ütopyası çok büyük olan küçük bir topluluğun kısa sürede en umulmadık başarılarla yükselmesi ve en azgın güçleri devirmesi işten bile değildir."

Bugün insanlığın başına kapitalist emperyalist sistem bir kâbus gibi çökmüştür. Emperyalizm, tekniğin de imkanlarını arkasına alarak emekçilerin davasına indirdiği büyük darbeleri ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere 20. yüzyılda kazandığı bütün mücadele mevzilerine saldırılarını geçici de olsa başarıya götürmenin verdiği sadistçe zevkle saldırmaktadır. Artık emekçilerin davasının kalmadığı, sosyalizm ütopyasının bir anlam ifade etmediği, mevcut sistemin insanlığın ezeli kaderi olduğu, bu kaderden kaçınılamayacağını anlayış olarak sonsuza kadar benimsemesi gerektiği biçiminde insanlığa muazzam bir saldırı dayatılmaktadır.

İnsanlık her ileri çıkışa başladığında yüce bir hayali, yüce bir ütopyası olmuştur. Ütopyasız bir topluluk, günâbirlik yaşamaya mahkum edildiğinde sadece sığ bir köleliği

yaşamaya mahkum edilmiş demektir. Bir insan, bir sınıf, bir toplum, bir ulus, bir parti ütopyasızlığa mahkum edildi mi, yani temel umutlarını, inançlarını, hayallerini yitirdiği zaman geriye kalan fos bir yegindir. Tekniği, ordusunun sayısı herkesten daha da büyük olsa dağılmaya mahkumdur. Ama iddiası, ütopyası çok büyük olan bir küçük topluluğun gerçekten kısa süre içinde en umulmadık başarılarla yükselmesi ve en azgın güçleri devirmesi işten bile değildir. Tarih bunun sayısız örnekleriyle doludur.

Yeter ki uğruna büyük bir tutkuyla mücadele edilsin...

Bir Roma İmparatorluğu bütün görkemliliği ile insanlara, insanlığa karşı en gaddar yöntemleri uygulamaya koyduğunda ve buna karşı çıkan Hz. İsa'yı bir avuç havarileriyle birlikte takibe aldığı anda, çarşıya gerip geri

kalanlarını da izlemeye başladığında, bu topluluk iddialarıyla, ütopyasıyla Roma İmparatorluğu'nun canına okudu. Nitekim o zamanlar bu küçük ama inançlı grubun elinde ne bir teknik ne de büyük bir güç vardı. Ama bu grup büyük ve inatçı mücadele ile belli bir süre sonra dünyayı fethediyor. Ve bilindiği gibi günümüze doğru geldiğimizde hala bu gücünü koruyor. Özünden boşaltılmış da olsa Hıristiyanlık dünyanın etkili ideolojisidir.

Müslümanlık Arap yarımadasında ilk ortaya çıktığında çöl kızgınlığında bir ütopya idi. Bu ütopya ile bir avuç insan hareket geçtiğinde, çok kısa bir süre sonra Arap yarımadası adeta bir çöl imparatorluğunun merkezi haline geldi.

Marks ve Engels zor-bela karınlarını doyuran iki arkadaşlıklar. Bilimsel sosyalist ütopya'yı ortaya çıkardıklarında kapitalist sistem dünyada egemenliğini çoktan kurmuştu bi-

le. Bu ütopya, çok kısa bir süre sonra işçilere, emekçilere mal edildiğinde Paris Komünü, 1905 ayaklanmaları, Ekim Devrimi ve ardından birçok ulusal kurtuluş hareketi tarafından neredeyse dünyanın fetihine kadar gitti.

Bu örnekler bize şunu gösteriyor: Ütopya haklı olduğunda ve insanlığın çıkışına, ilerlemesine imkan verdiğinde, başlangıçta sayı ve teknik ne kadar zayıf olursa olsun yeter ki inanç olsun, yeter ki uğruna büyük bir tutkuyla mücadele edilsin, mutlaka zafer sağlanır.

Bir PKK'li hayalleri ve iddiaları için yaşamayı her şeyden üstün tutandır

İşte PKK şehitleri hayalleri için, iddiaları, umutları, inançları için yaşamayı her şeyden üstün tutanlardır. Onlar iyi bir mesleğin sahibi de olabilirlerdi, ama bundan bile bile vazgeçtiler ve bu yolda şahadetin kesin olduğunu biliyorlardı. Ama en ufak bir telaş ve endişe içine girmediler. Her günlerini bir bayram coşkusuyla geçirdiler.

Bu özü ben sürekli vurguluyorum. Ama günümüz PKK'lisine bakınca neredeyse hayalleri, umutları kalmamış gibi! Nerede bir PKK yetkisi, nerede bir PKK imkanı, nerede bir rahat ev, zengin yer varsa yöneticiler oraya göz dikiyorlar. Bunları gerekirse bin defa söyleyeceğiz. PKK'nin ütopyasından, hayallerinden, onun bilinç ve inancından vazgeçmek, kendimize yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Buna da hiç kimsenin hiçbir gerekçeyle hakkı yoktur.

Hala sıkça söyleniyor ve bize kâhlerde geliyor:

"Fakat bu yaşamın maddi zevki nasıl olacak veya pratik sonuç-

*"Bu davanın içine tek başıma girdim
Herkes hala "sırrını çözemedik" diyor
Sırrı sosyalizmde!"*

ları nasıl karşımıza çıkacak?" Bunlar münafık kesimi ifade ediyor. İnsanın ruhunu bu kadar yücelten, bilincini bu kadar parlak kılan ve hiçbir maddi değerle değiştirilmeyecek kadar bir mutluluk ve haz veren bu çabayı bu anlamıyla değerlendirmek yerine **"çalar çırpırım ve ucuz yaşamım"** diyen bir münafık gibi yaklaşıyor. Biz bunların adını bile ağzımıza almak istemeyiz.

Gücümü ütopyamdan alıyorum

Sürükleyen hayaller, yaratıcı düşünceler ve öncü pratikler kadar benim için değerli hiçbir şey olmaz. Beni ancak bu tatmin edebilir. Bu, aynı zamanda sosyalist ütopyaya göre yaşamın çekici gücünü de ifade ediyor. En güçlüsü eğer bensem, bu sosyalizm ütopyasının güçlü olduğundan, ona bağlı kalındığından dolayıdır. Başka hiçbir özelliğim yoktur.

Bu anlamda PKK eğer günümüzde en iddialı hareket ve emperyalizmin, kapitalizmin korkulu rüyası ise bu, PKK'nin sosyalist ütopyaya bağlı kalmasındandır. Vazgeçmediği sosyalizm anlayışını büyük bir çalışma zevkiyle yaşamsallaştırdığı içindir. PKK bundan başka bir şey değildir. Eğer bütün yönleriyle biri de böyle yaşamsallaştırırsa bu, önlenemez PKK zaferidir.

Ütopyasızlık tembelleştirir

Ütopyayı çok çekici kılmadıkça, **"ben belki ekmezsiz, susuz yaşamım, ama özgürlük hayalleri olmadan yaşayamam"** noklasına kendinizi getirmediğiniz, yine devrimci çalışmayı, partinin savaştan tutalım onun altyapısına kadar bütünleşen, işbirlikçi, eşitlikçi, sosyalist toplum inşasını, pratik uygulama dediğimiz olayı, çalışmayı bir zevk haline getirmediğiniz sosyalist olunamaz.

Beni her gün ayakta tutan bağlandığım bazı amaçlar var. **"Büyük amaç"** diyoruz. Ülke kurtuluyor mu? Halk özgürleşiyor mu? Savaş devam ediyor mu?

Hayaller ve pratik o kadar çekici ve sürükleyici ki, artık fiziki varlığımız neredeyse acılar içinde. Birçoklarına bakıyorum: Fiziki varlıkları ruhlarını, bilinçlerini yutmuş ve fiziki varlıkları adeta balonlaşmış veya şişmiş. Çok verimsiz, tembelleşmiş. Çalışma kendisine bir angarya gibi geliyor.

Yine çok eski bir çocukluk anımı hemen hatırlatayım: İş, tam bana bir angarya gibi gelirdi. Yolma ve pamuk işi, bilmem her iş, **"olamaz, ben böyle çalışmam"** diyordum. Aslında çok çalışıyordum, fakat çalışmanın bu biçimi olamaz diyordum. Herhalde orada hayallerime ve inancıma göre bir çalışma yok. Ve ben bu tür bir çalışmaktan bı-kardım. Neden? Çünkü bu, ütopyasız bir çalışmaydı.

Yine bir hayalim vardı: **"Şuraya gitsem şunu alamaz mıyım?"** dediğimde fırlıyordum ve hiçbir güç beni tutamazdı. Hayale bağlanan bir çabaydı. Bunun yerine babamdan, ailemden ölçülere göre bir ekmeği koparmak için **"git şu işi yap"** denildiğinde inanılmaz bir tembellik içindeydim, kalkmıyordum. İki üç taş üst üste koyamıyordum. Kalkıp bir tas su bile getiremiyordum. Neden? Bu, bana aile düzeni içinde ücretli bir iş gibi geliyordu. **"Kalk şunu yap, biz de sana şunu vereceğiz"** biçimindeki çalışma hoşuma gitmezdi. Tembel olduğum için değil. Yoksa başka bir çalışmaya koştuğumda bir fırtına gibi oluyordum.

İşte, iki çalışma farkı: Birisi ideale bağlanmış çalışma, diğeri ücrete veya düzene bağlanmış, aile veya devlet düzenine göre bir çalışma...

Birisinden ne kadar kaçırıyorsak, ne kadar tembelleştiriyorsa, diğeri de o kadar çalışkanlaştırıyor ve zapt edilmez kılıyor. Daha sonra bu davranın içine tek başıma girdim. Herkes hala **"sırrını çözemedik"** diyor. Sırrı **sosyalizmde!**

Kendimize göre bir bilinç ve inancımız oluştuktan sonra kendimi müthiş çalıştırdım. Denilebilir ki, bu temelde askeri-siyasi faaliyetleri jet hızıyla yapıyorum.

Bana göre bu, diğer bütün politikacıların, savaşçıların temposu ve hatta sizlerin savaşçılığı çölde de ve sırtında veya bizde eşek sırtında yol almaya benziyor. Daha ileri bir yakıştırmada bulunursak; kü-lüstür bir araba ile yol almaya benziyor.

İdeallerin, hayallerin, ütopyan olacak. Aynı zamanda müthiş bir çalışma zevki içinde olacaksınız

Faşizmin karanlığı mutlak egemen olmak istiyorsa ve sen de hayallerine amansız bağlıysan, senin politikan, hatta savaş hızın füze hızına, giderek ışık hızına yaklaşabilir. Ve onu da hiçbir düşman gücü yakalayamaz. İşte biz bu gücü gösteriyoruz. Bunun dışında bir PKK tanımı olabilir mi? Veya PKK'de gerçekleşen sosyalizmin izahı olabilir mi? Sanmıyorum, çünkü yenilmekten kendini kurtaramaz. Peki, biz neden bu tanıma ulaştık?

Hayatın kendisi amansız bir savaş... Ve PKK'de sosyalizmin böyle gelişmesini zorunlu kıldı. İdeallerin, hayallerin, ütopyan olacak. Aynı zamanda müthiş bir çalışma zevki içinde olacaksınız.

Denilebilir ki, PKK önderlik geçiği sadece sosyalizmi bu genel tanımına göre kendini somutlaştırmamış, kendini gerçekleştirmemiş-

tir. Aynı zamanda dönemin tasfiye edilen reel sosyalizmi var, ulusal kurtuluş süreçlerinin hızının kesilmesi var, emperyalist sistemin büyük bir hız kazanması var, bütün bunlara karşı da kendini yeniliyor. Kendini onlara karşı yenileme şurasında kalsın, başarıdan başarıya koşan bir tarza, bir tempoya, bir seviyeye doğru gidiyor.

Emekçilere en değerli armağanımız hayallerimizi ve devrimci pratiği başarılı kılmaktır

Bizim uluslararası emekçilere verebileceğimiz en değerli armağan, PKK şahsında böyle hayallere devrimci çaba ile yenilmez bir bağlılığı, devrimci pratiği başarılı ve onun zaferini kesintisiz kılmaktır. Bundan daha değerli bir armağan olamaz. Çünkü sosyalizmin bu kadar tu kaka edildiği, artık işe yaramaz denildiği bir süreçte PKK şahsında gerçekleşmekte olan sosyalizm büyük bir güçtür.

Emperyalist-kapitalist sistem toplumu bütün insani değerlere kapatmış veya bütün insani değerleri toplumun içinde boğmuş. Bununla da yetinmiyor; insanın doğayla ilişkilerini doğanın imhasına, yani insanın mutlaka muhtaç olduğu doğa-insan ilişkisini tarumar etmeye kadar götürmüş. Hem yerin altı, hem yerin üstü, insanlık için çok gerekli olan yaşamsal kaynaklarını veremez duruma getirilmiş. Dört bir taraftan insanlık tehdit altında.

Bu anlamda ilk yapmanız gereken iş: **"ben bir sosyalist miyim? Önderlik tarzında en azından bu güce ulaşmış mıyım?"** sorusunu kendinize sormak ve cevaplarını vermeye çalışmaktır. Soruya başlangıç cevabını veremeyenler, isterse devlet kursunlar,

hiçbir ciddi başarının sahibi olamazlar. İşte! Reel sosyalizm nasıl çözüldü? İşte Sovyet orduları çok zaferler kazandı ama bugün Kızıl Ordu dünyanın en yozlaşan ve silahlarını beş kuruşa satan ordusudur. Sosyalist ütopyadan başını koparıncaya böyle olur.

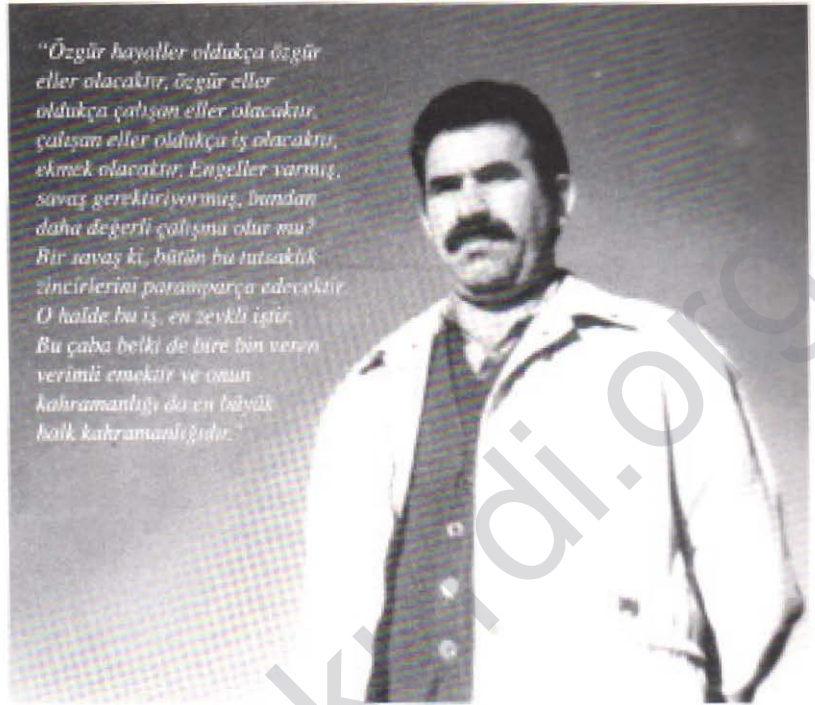
İnsanlarla ideallerimiz temelinde konuşmak basit bir iştir. İlişki kurmak, herkesin yapabileceği bir iştir. Eğer bu bir savaşa, orada işler daha da büyür. Düşmana ve kendi ordusuna anlam vermek daha bir derinlik kazanır. Yeter ki biraz sosyalist kişilik olsun, mesafe almaması düşünülemez. Değilse, demogogsa ve bir emek hırsızına ise veya bir köylü, bir hamalsa, aydınlsa, o er geç başarıları da olsa sonuçta iflas etmeye mahkumdur.

Özgür hayaller özgür eller...

Hiçbir köylü emekçiliğinin hırsızlık yolu dışında patronluğa sığırdığı görülmemiştir. Hiçbir demogogun da, eğer insanları kaba bir biçimde yaratması olmasa, bir siyasi güç veya bir askeri zafer elde ettiği görülmemiştir. Başarısı, birisinin hırsızlığı, diğerinin insanları kandırmasındadır. Hırsızlar çalar çırpır yükselirler, en büyükleri olurlar. Demogoglar da yalanlarla insanları uyuturlar, belki de bir dik-tatör olurlar. Ama açık söylemeliyim ki, bizim Önderlik tarzımızda ne çabalara hırsızca girişmek ne de demogogca etrafını kandırmak vardır. Hayır, asla ikisine de yer yoktur.

Acaba kendinizi sağlam bir sosyalist kişiliğe kavuşturuyor musunuz? Gerçekten bir sosyalist kişilik amacına bağlı mısınız? Evet diyorsanız o zaman sağlam örgüt ölçülerine ulaşmak sonuca götürür, çizgiye ve giderek hayallere ulaştırır.

"Özgür hayaller oldukça özgür eller olacaktır, özgür eller oldukça çalışan eller olacaktır, çalışan eller oldukça iş olacaktır, ekme olacaktır. Engeller varmış, savaş gerektiriyormuş, bundan daha değerli çalışma olur mu? Bir savaş ki, bütün bu tutsaklık zincirlerini paramparça edecektir. O halde bu iş, en zevkli iştir. Bu çaba belki de bire bin veren verimli emektir ve onun kahramanlığı da en büyük halk kahramanlığıdır."

Başka bir yaşam etkisinin altına girmesi düşünülemez bile.

Özgür hayaller oldukça özgür eller olacaktır, özgür eller oldukça çalışan eller olacaktır, çalışan eller oldukça iş olacaktır, ekme olacaktır. Engeller varmış, savaş gerektiriyormuş, bundan daha değerli çalışma olur mu? Bir savaş ki, bütün bu tutsaklık zincirlerini paramparça edecektir. O halde bu iş, en zevkli iştir. Bu çaba belki de bire bin veren verimli emektir, çabadır, savaş emeğidir ve onun kahramanlığı da en büyük halk kahramanlığıdır.

Biz emeğe de, emekçilere de uluslararası alanda olduğu kadar kendi somutumuzda halkımızın bu anlamdaki çabalarına karşılık vermek istedik. Halkımızın başta emekçi bir halk olduğunu gördük. Ama emeğine ters düştüğü, bütün emek değerlerinin elinden alındığı, dolayısıyla emeğin üretildiği ülkesinin de elinden alındığını biliyoruz. İşte, bunun için büyük bir yurtseverlik savaşımının gerekli olduğunu

ve emek değerlerinin kendisinin olabilemesi için özgür bir halk olarak, kendini mutlak gerçekleştirmek durumunda olduğunu esas aldık. Ve bunun için de öncelikle, bunu kazanacak bir partiye, bir partiyi de kazanacak sosyalist militana en büyük ağırlık verilecektir. Ve bu görev bize düştüğünde inanılmaz bir tarih misyonudur, rolüdür dedik, benimsedik. İnanılmaz bir çekiciliği var dedik, etkisine girdik. Ve çabası çok verimlidir dedik, inanılmaz bir çalışma tarzıyla ve temposuyla bu işe koyulduk.

Sonuç boşa gitmeyen ve belki de tarihte en onurlandırılan, yüz ağartan ve hatta yalnız umudu da değil, kurtuluşu getiren bir savaşı ve neredeyse her şeyimizi yeniden yaratır bulduk. Bundan daha değerlisi olmaz. İşte, bu sosyalizmdir, işte bu emekçilerin bir kez daha günümüzde bilinçli çıkarlarından ibaret olan ve partide birleşen davasıdır. Hiçbir dava bundan daha yüce olamayacağı gibi, başarılı sonuç da alamaz.

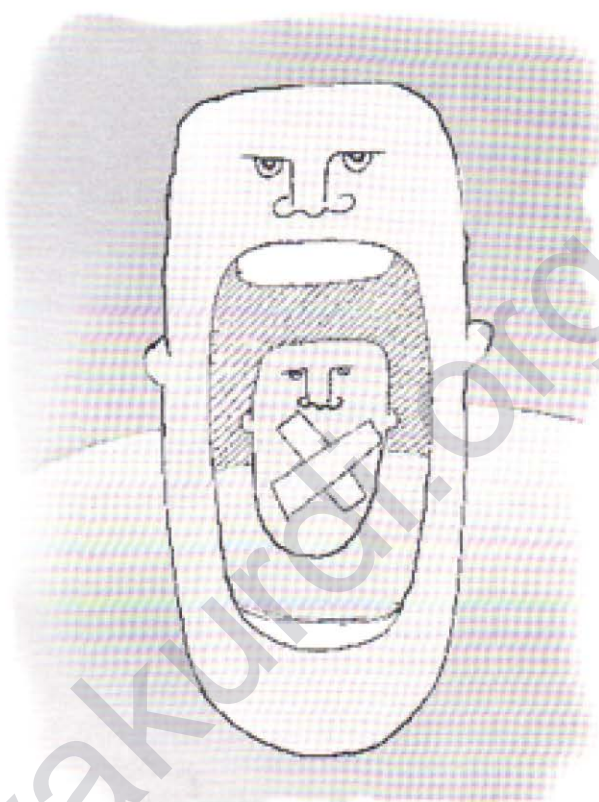
CLIN D'ŒIL

Güney AZAD

Les personnes ne sont plus les concepteurs de leurs propres opinions et rêves car les moyens audio-visuels leur apportent le tout sur un plateau.

Le système en place bombarde les individus d'informations sélectionnées pour éviter qu'ils aient le temps de réfléchir ou de se forger une opinion. On donne aux personnes l'illusion d'être les concepteurs de leurs pensées alors qu'ils ne sont que des marionnettes entre les mains des médias.

Les guerres de ces dernières décennies montrent combien le contrôle de l'information est une chose capitale. La Guerre du Viêt-nam constitue le véritable point de départ du contrôle de l'information. Le contraste entre les images venant du Viêt-nam et les communiqués victorieux du

commandement américain pousse la population américaine et mondiale à dénoncer cette guerre. Les militaires ont compris que s'ils voulaient remporter une guerre et s'allier l'opinion publique, ils devaient contrôler l'information et l'image.

Lors de la Guerre du Golf, les autorités militaires américaines ont accepté que des journalistes accompagnent les soldats dans leurs déplacements, pour pouvoir contrôler l'information. La première cho-

se fait par les américains après la prise de Bagdad, fut la mise en service de la télévision nationale irakienne...

Ainsi, la télévision constitue une véritable arme de guerre. On comprend mieux pourquoi les autorités turques et iraniennes, qui ont des centaines de chaînes, s'acharnent à fermer les organes d'informations kurdes... Le moindre événement, se produisant dans le monde et dans ces états, est directement diffusé sur les écrans

"Ainsi, la télévision constitue une véritable arme de guerre. On comprend mieux pourquoi les autorités turques et iraniennes, qui ont des centaines de chaînes, s'acharnent à fermer les organes d'informations kurdes... Le moindre événement, se produisant dans le monde et dans ces états, est directement diffusé sur les écrans des chaînes kurdes (Ro) TV."

des chaînes kurdes (Roj TV).

La télévision (Roj TV) permet aux Kurdes de se réapproprier leur langue, leur culture, de réaliser leur unité nationale. Toute idéologie, toute opinion, toute minorité culturelle peut s'y exprimer. Les chaînes kurdes sont une solution de rechange au chauvinisme populiste souvent affiché par les chaînes turques et iraniennes.

Ainsi, ROJ TV a détruit les frontières qui divise le peuple kurde en quatre. Une unité kurde s'est constituée grâce à cette chaîne.

Éliminer la voix du peuple kurde signifierait la perte d'un vecteur important dans le combat pour la démocratie, les droits de l'Homme et les

libertés fondamentales d'une civilisation démocratique.

Ces états ont compris qu'ils ne pourraient empêcher les kurdes de regarder leurs télévisions en détruisant les paraboles...

Pour empêcher que les kurdes regardent Roj TV, ces états diffusent des programmes en langue kurde de quelques dizaines de minutes.

Si certaines chaînes, apparues récemment sur Turksat, ont une certaine marge de manœuvre, elles le doivent à Roj TV.

Dans la Rome antique, on organisait des jeux d'arène pour distraire le peuple et le tenir loin de la vie politique et sociale de la cité. Aujourd'hui, la télévision (mais aussi

le sport...) joue le même rôle que les jeux dans la Rome antique. Combien de temps encore les gouvernements (le système capitaliste) pourront-ils endormir les êtres avec des rêves et des mensonges?

Dans notre société, il est de plus en plus manifeste que c'est l'image qui fait la réalité, les images dictent nos comportements et nos choix, même si nous n'en n'avons pas toujours conscience. Il est manifeste que l'image a un pouvoir de manipulation colossal, sur lequel il est très difficile d'exercer son esprit critique. Les médias ont de plus en plus manifestement le pouvoir de changer la réalité. Ne soyons pas dupes de l'objectivité de ces médias.

SUS UĞUR UYUYOR

Sus Uğur uyuyor
mermiler koynunda
şafak hala gecede saklı
yüzü gecede Uğurun ışık tut
ışısın masumiyeti...

Yok mu bir ressam
çizsin işte günahsızlığın resmini
çizsin Uğur'da hepimizi

Ayakları yalındı unutma
üşürse toprak sar parmaklarına

Sus Uğur uyuyor
mermiler koynunda
gözyaşı dindirmez susuzluğu
ummanı taşısan da
mermileri taşıyamazsa bedeni

elini ver babaya
bak o da az ötede
boylu boyunca serilmiş...

Çantasında kaleminin ucu kırılmıştı
koynundaki mermiler yazdı
çizgili defterindeki son sayfayı
'ben terörist değilim' diye

Uçurtması yokmuydu başucuna koy
kendiyile uçursun ki asumana
duymasın ölümün sesini

Sus Uğur uyuyor
görmesin koynunda duranları
çocukluğu acır sonra.

Gülazer Akın
E Tipi Cezaevi B-4 PK: 46300
Elbistan -Maraş

Pflichten Eines Kurden?

Jugend

Agit B. / NRW

So, wie jeder Kurde, habe ich eine Pflicht, der ich nachkommen muss. Ich spreche von der Pflicht, als Kurden auf unser Volk, unsere Identität und unseren Repräsentanten Apo zu achten und zu schützen.

Wann beginnt diese Pflicht?

Die Pflicht eines jeden Kurden begann schon vor 30 Jahren, als der Präsident Kur-

distans, Abdullah Öcalan, unsere Partei PKK gründete und somit die Vertretung der Stimme aller Kurden übernahm. Die Pflicht, die uns in die Wiege gelegt worden ist, besagt, dass wir für unsere Freiheit, Achtung, Sprache, Land und Identität kämpfen müssen.

Denn die Verantwortung für die Zukunft Kurdistans, Apos und unseres Volkes liegt in der Hand von uns Jugendlichen. Wir dürfen die letzten Ereignisse in Amed, der Hauptstadt Kurdistans, nicht vergessen. Erinnern wir uns daran, wie unsere Brüder und Schwestern sich gegen den Staat verteidigt haben; wir unser Volk die Guerilla, seine Helden beschützt hat.

Auch wenn wir hier in Europa leben, dürfen wir nicht vergessen, dass unsere Familien in Kurdistan mit dem kalten Krieg der türkischen und iranischen Regierung konfrontiert sind. Wir müssen auch hier in Europa auferstehen und der EU zeigen, dass sie die Kurdische Frage endlich lösen muss, indem sie

unser Volk, das dem kalten Krieg der Türkischen und Iranischen Regierungen ausgesetzt ist, unterstützen. Sie muss die Türkische Regierung unter Druck setzen, damit unser Vorsitzende Apo freigelassen wird.

Wer ist hier der terrorist?

Der Krieg geht weiter. Um diesen dreckigen Krieg zu beenden, haben die Volksverteidigungskräfte (HPG) schon mehrere Male einen einseitigen Waffenstillstand erklärt, der jedoch von der türkischen Regierung niemals anerkannt worden ist. Die türkische Regierung äußert sich nicht zu der Lösung der kurdischen Frage in Kurdistan. Stattdessen stellt sie uns in ihren Medien und in den Ländern, in denen sie reist, als Terroristen dar. Unsere Forderungen nach Frieden bekommen keine Antwort. Wer ist hier der Terrorist? Die Welt muss ihre Augen öffnen und diesen Krieg stoppen.

Wir sagen "Stop" zu

Volksermordungen, wie sie unser Volk erleben musste. Macht uns dies zu Terroristen?

Wir müssen unser bestmögliches versuchen, um der Ideologie Apo's näher zu kommen. Denn das einzige wahre Leben ist in Kandil bei den Volksverteidigungskräften des kurdischen Volkes.

Falls einige dies nicht verstanden haben, möchte ich es noch einmal auf diese Weise erklären:

Den Kurdischen Präsidenten Abdullah Öcalan, könnt ihr euch als Sonne vorstellen, die PKK als Blume und unser Volk als Wasser.

Kann diese Blume ohne Sonne überleben? NEIN!

Kann diese Blume ohne Wasser überleben? NEIN!

Dann müssen wir als das Volk Kurdistans dafür sorgen, dass man unsere Sonne freilässt und dass unsere Blume genug Wasser bekommt, denn nur wir können dafür sorgen, dass diese Blume niemals verwelkt.

**ES LEBE APO!
BIJI SERHILDAN!**

Mikrofonum Silahım Bestelerim ise Kurşun Olacak!

Soru Cevap

**Zerya
ZAGROS**

- Dezz Deniz'i tanıyabilir miyiz?

- 1983 Midyat-Mardin doğumluyum. Batman'da büyüdüm ve 10 seneden bu yana ailemle beraber Almanya'da yaşıyorum. Ortaokulu bittirdikten sonra burada öğrenimime devam ettim ve daha sonra da tıp bölümünde doktor asistanlığı üzerine meslek eğitimi aldım ve şu an aynı meslekte çalışmaya devam ediyorum.

- Ne zamandan beri müzikle uğraşmaya başladın?

- Müzik ruhun gıdasıdır ve ben de kendimi bildim bileli bu gıdayı alıyorum. Ortaokul dönemlerinde beste yazma kabiliyetimi fark ettiğimden bu yana müziğe olan ilgim daha yüksek bir seviyeye ulaştı. Her türden müziği dinliyorum ve kendimi orada bulmaya çalışıyordum, ama duygu ve düşüncelerimi dizginleyecek bir tarzı

"Uysal olduğum kadar asi bir bayan olduğumu da belirtiyorum genelde. Kağıda kaleme döküyorum duygularımı ve mikrofondan çıkarmak istiyorum huncımı."

Dezz Deniz'in birinci albümü çıkarmasına rağmen "Kızlar arsızlarını" gibi 3. çinoliten ismiyle gelen oldu.

kendime yakın bulmamıştım.

Uysal olduğum kadar asi bir bayan olduğumu da belirtiyorum genelde. Kağıda kaleme döküyorum duygularımı ve mikrofondan çıkarmak istiyorum huncımı. Bunda yaklaşık 5 sene evvel hiphopla tanıştığım ve yakın bulduğum bu tarzın ilk çıkış sebepleri, farklı bir kültürde farklı bir isyan rengi oluşunun

yani sıra, hiçbir haksızlığa boyun eğmeme çağrısı, kendini ifade edebilme ve bir başkaldırı duruşudur. Gençlik her zaman bir arayış içerisinde, ilk etapta kim olduğunu, ne olacağını sorgular kendinde. Kendime ilk sorum ilk etapta neden ülkemden kopuşa zorlandığım, dili, dini, kültürü farklı bir ülkede neden yaşamak zorunda kaldığım soru-

suydu. Ben kimdim ve ben ve benim gibiler neden sürgünde yaşamak zorunda, neden anadilimi bilmiyorum, neden hala kan dökülüyor, göç ediliyor, katlediliyor soruları oldu. Kimliğini sorgulamalı her genç ilk etapta, ikinci kimlik arayışım da günümüzde hala kadın olmanın verdiği zorlukları değer yargılarım, namus cinayetlerim kadınların sis bebekler gibi manşetleri süslemeleri, dört duvar arasına uygun görülmelerindeki sebepler, erkeğin kendini bayandan neden üstün tuttuğu sorularıydı. Yani ikinci bir arayışım da cinsiyet kimliğime yönelikti. İşte ben bu tarzı kendimde bu yüzden benimsiyorum, çünkü benim buradaki duruşumu en iyi yansıtabilen, farklı ve de halkımızdan çok uzak da olsa bu tarzdır. Geçmiş tarihlerden bu yana ezilen ve sömürülen, inkar ve imha ile her zaman karşı karşıya kalan bir halkın sesi olmak istiyorum. Mikrofonum silahım, bestelerim de kurşun olacak! 4 seneden bu yana bu müzik ile uğraşıyorum. İlk 2 sene şan, solfej ve nota eğitimi aldım. Son iki seneden bu yana da hiphop dansları üzerine eğitim almaya devam ediyorum.

- Hiphop Kürt toplumunda pek rastlanmamış bir müzik dalıdır. Şimdiye kadar olumlu ya da olumsuz ne tür tepkiler aldınız?

- Değişim ve dönüşüm sürecine gereksinim duyan bir halkız. Hiçbir zaman tam anlamıyla kendi kalıplarımızın dışına çıkamadık. İlk etapta kendi kültürümüzü

yeterince tanımalıyız, daha sonra da diğer kültürlerin güzel yanlarını örnek almakta bir sakınca yoktur diye düşünüyorum. Bir dönemler yalnızca dengbejler ve ozanlarımız dile getiriyordu duygularımızı. Yalnız bilim ve teknoloji hızla ilerliyor ve bizim bu-

"Gerek farklı yaptığım müzikten gerekse de sahnelerde ilk defa bu halkın önünde modern, farklı danslarla çıkmak ve sahne kostümlerimin alışılmadık çok farklı oluşu, ister istemez farklı düşünceleri de beraberinde getiriyordu. Her zaman sancılı ama anlamlı olur. Kendimi abullendirmeye gime inanıyorum."

nun gerisinde kalmamız da mümkün değil. Genç neslin müzik ve dans anlayışı da müziğin ritmine göre değişiyor. Enstrümantalin gelişmesi, müziğin de gelişiminin önünü açıyor. Dünya piyasasına baktığımızda kendimizi sanat alanında çok fazla kabullendirmiş bir halk değiliz. Sanatçılarımız hep aynı stranları, aynı ritimde okuyor. O dönemde varolan müzik enstrümanları ne ise onlarla çalınıyordu. Ama şim-

di geçmişin tekrarını günümüzün teknolojisinde uzak tutarak yaparsak, eskiyi tekrarlamaktan farklı bir şey olmaz bu. O müzikler de çok güzel, biraz daha teknolojiden faydalanarak kulağa hoş gelir bir müzik anlayışıyla, özünü bozmadan gelecek nesillere taşıyabiliriz. Folklorumuz için de geçerli bu. Sultans Of The Dance bunun en güzel örneğidir. Ben şu ana kadar çok fazla olumsuz bir eleştiri almadım. Aksine böyle bir boşluğun olduğuna ve onu şu an doldurma gerektiği inancındayım. Halkımın moral ve desteğiyle de birçok şeyi aşacağımıza inanıyorum.

- Kadın olmaktan kaynaklı yaşadığımız zorluklar oldu mu? Aile ve çevrenin bu konudaki tepkisi nasıl oldu?

- Kadın gericiliğin ve köleciliğin ilk ve köklü ezilen sınıfı, ulusu ve cinsidir. Bu nedenle kadın özgürlüğü çok büyük

bir mücadeleyi göz önüne almaktır. Bir bayan olarak özgürlüğümüze güvenerek dönemin ruhuna uygun düşünsel ve eylemsel duruşumuzla sürece yanıt olmak zorundayız. Cesur bir kişiliğe sahibim. Bilinçli ve gerekli bir adım atmam gerekiyordu ve bunu kendimde yapmam gereği hissettim. Tabii ilk etapta bazı korkuları da barındırıyordum içimde, yanlış değerlendirilme ya da yargılanma gibi.

Gerek bu farklı yaptığım müzik-ten gerekse de sahnelerde ilk de-fa bu halkın önünde modern, farklı danslarla çıkmak ve sahne kostümlerimin alışılmıştan çok farklı oluşu, ister istemez farklı düşünceleri de beraberinde geti-riyordu. İlkler her zaman sancılı ama anlamlı olur. Kendimi aile, arkadaş ortamlarında ve çev-remde gerek kişilik, gerekse de karakter olarak kabullendirdiği-me inanıyorum. Kendi ayakla-rım üzerinde durabiliyorum. Ve onların desteği ve güvenleri ile bir bayan olarak neler yapabile-ceğimi kanıtlamaktayım. Şu an o korkuların yersiz olduğunu anladım. Halk beni kızı gibi bağrına basıyor, onlara layık ol-maya çalışacağım. Ayşe Şan ve Meryem Xan gibi değerli kadın sanatçılarımızın takipçisi olma-ya devam edeceğiz.

- Söylediğin besteler kendine mi ait? Görünürde herhangi bir albüm çalışması var mı?

- Kürtçe ve Türkçe beste yapı-yorum. Seslendirdiğim tüm Türkçe parçalar bana ait, der-le-diğim birçok güzel Kürtçe bes-teler de var. Bu parçalarda ben güncel, toplumsal ve politik so-runları işliyorum. Onlara karşı aldığımız tepki, duygu ve dü-şünceleri dile getirmeye çalışı-yorum. Protest bir duruşum var bu tarzda. Albüm çalışmalarına başladım, Amerikan - Otantik müziklerin sentezi ağırlıklı ola-cak bu albüm de yer vereceğim bestelerimin özellikle biraz daha alaycı bir tavırla eleştirisel ve bir o kadar da düşündürtükten de

terletecek bir içeriğe sahip ol-masına ağırlık vereceğim.

- Ne tür etkinliklerde sahne alıyorsun?

- Diskotek gibi eğlence yerleri tercihim değildir. Hiphopta şu an protest bir duruşu kendimde benimsiyorum. Gençleri yozlaş-tıran ortamlar dışındaki etkinlik-lerde yer almaya özen gösteri-yorum. Bu gerek kendi halkımın içinde gerekse de kendi halkımı temsil eden kültür festivallerin-de temsil edebileceğim türden etkinliklere de katılıyorum.

- Bu çalışmaya başladığın günden bu yana nasıl bir mesafe kat edildi?

- Her sahne deneyimim benim için çok büyük kazanım oldu. Eksikliklerimi ve yetersizlikleri-mi, nerede ne kadar başarılı ola-bildiğimi, olabileceğimi fark ediyorum. Deneyim sahibi olu-yorsunuz. Ve ben sahnelerdeki heyecanımı dinleyicilerle atabil-diğimi gerçekten de sahne haki-miyeti kurabileceğimi fark ettim kendimde. İlk etapta bu tarzı halkıma tanıtmak ve kendimi kanıtlamak kabullendirmektir. Yolun yarısına geldiğimi düşü-nüyorum. Halkın beklentilerine cevap olabilmek için de şu an albüm çalışmaları yapma düze-yine geldiğime inanıyorum.

- İleriye dönük ne gibi projeler var?

- İlk etapta bir albüm çalışma-sı düşünüyorum. Ardından da

bir klip çalışması takip edecek bunu. Ayrıca şu an internet say-famın hazırlıkları söz konusu. Daha fazla sahne şovlarına ağır-lık vererek, alışılmıştan farklı çalışmalar yapmayı düşünüyö-rum. Müzik eğitimime bu arada devam edeceğim. Ritim dersleri alıp ileride bunları sahne şovla-rıma yansıtmak istiyorum. İleri-de çocuk dansçılar yetiştirecek, folklorik ve hiphop danslarının sentezi koreografiler üretmeye çalışacağım. Şu an için dileğim ülkedeki ve Maxmur'daki in-sanlarımızla buluşmaktır. Bunu da albüm sonrası mutlaka ger-çekleştireceğim. Biraz zaman alacak, her istemimi bir arada yapmak mümkün değil, daha sağlıklı bir çalışma için ağır ve sağlam adımlar atmaya tercih ediyorum.

- Gençlere neler söylemek istersin?

- Hiphop ile yeni tanışan ve daha önceleri de bu müzikle uğ-raşan gençlerimize çağrım iyiyi, doğruyu iyi ayırt edebilmeleri. Her zaman için müziği bilimsel düşünmeli, belirli bir eğitim al-malıdır ki ileride bunun zor-luklarını yaşamasınlar. Diğer bir kültürü tanıırken, kendi kültürü-müzün de zenginliklerini gözard-etmememiz gerektiğini de unutmayalım. Başka bir halka özenmek değil, özenti duyulan bir halk olabilmek önemlidir. Bu çalışmalarını yapan tüm gençlere başarılar. Halkınızı her alanda temsil edebileceğiniz yetenekle-rinizi iyi değerlendirin. Kimliğ-i-nizi ve dilinizi sahiplenin.

Jêhat BÊRTÎ

Mayın Ekenlerde Patlayan Çocuk Kahkahaları

*"Genç bir gerillaydı. Bir süre ayrı kaldık. Canlı ve yerinde duramayan bir insandı. Uzun yolculuklara istekliydi. Hep Kuzey'e gitmek istiyordu. Yürümeyi, koşmayı çok seviyordu. Sonra bir gün onu Maxmur'da bir hastanede gördüm. Ayaklarında mayın patlamıştı. Bir bacağı kopmuştu. İçeri girer girmez yerinden zıpladı. Ama koşup yanına gelemedi. Olduğu yerde çöküp kaldı. Yanına gittim. Kucakladım. Üzüntülerimi belirttim. O gülümsedi.
- İyi ki bende patladı. Yoksa başka bir arkadaşta patlayacaktı" dedi.
Ne diyeceğimi bilemedim."*

Filmlerde mermilerin vızılması, havan toplarının gümbürtüsü ve mayın çıkarmaya çalışan askerlerin litreyen ellerini görürüz. Heyecanlandırıcı sahnelerdir bunlar. Bir oyun gibi... Gerçek dışı... Ve teröristler... Hep patlattıkları bombalarla, döşedikleri mayınlarla korku imgesi...

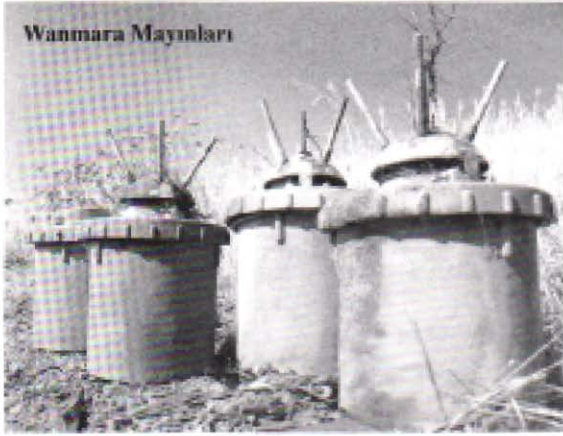
Peki, televizyonların başında bu filmleri izleyen kaç kişi gerçekten bomba görmüş? Kaç çeşit mermi avuçlamış? Kaç mayın tarlasından geçmiştir? Ya da, mayın çıkarıcı macera içindeki bir asker görüntüsü yerine kaç kişi ayağın-

da mayın patlayan bir çocuğun hiç inlemeden cebinden çıkardığı serum hortumunu yanındakilere uzatarak, kopan ayağının hemen üstünden bağlanmasını istediğini, isteyebileceğini ve bunun gerçek olabileceğini hayal edebilmiştir? Kaç çeşit havan güllesi tanıyoruz? Vanmara'yı duydunuz mu? Ya 1410k doçka mermisini gördünüz mü hiç? Peki, bir tonluk kazan bombası? Ya da iki metrelik katyuşa füzesi gördünüz mü? Misket bombasını biliyor musunuz? Bırakın atom bombasını, nükleer ve biyolojik silahları; siz hiç kalashnikov

mermesini avucunuza alıp incelediniz mi? TNT'yi biliyor musunuz? Televizyonlarda çokça duyduğunuz C3'lerin, C4'lerin tıpkı macun gibi her şekle girebilen bir çamura benzediğini biliyor muydunuz?

Bunların hepsinin insanların bedenlerini paramparça ettiğini ve bunların filmlerde, hikâyelerde, televizyon ve gazete haberlerinde değil, gerçekten dünyanın her yerinde ama en çok bir yerinde, yaşamın bir parçası haline geldiğini biliyor musunuz? Ben bilmiyordum. Öğrendim. Önce dehşet, sonra korku ve sonra üzüntü ve şimdi de

Wanmara Mayınları

ökiye biliyorum. Mayın yerleştir-
menin askerlik literatüründe '**mayın
döşemek ve mayın ekmek**' oldu-
ğunu öğrendim. Buğday ekildiğini,
bağ, bahçe, bostan ekildiğini hatta il-
kokulda kampanyalar ile fidan ekildi-
ğini biliyordum. Ama mayın ekildiğini
yeni öğreniyorum. İnsanlar niye ma-
yın eker? Fabrikalar neden bomba
üretir? Neden doğa mermileri bu
kadar dehşet verici büyüklükte?
Aklım almıyor. Bir toprak parçası na-
sıl bu kadar çok miktarda ve çeşitte
ölüm araçlarıyla doldurulabilir?

'20 milyon asker!'

Saddam Hüseyin'in '**Kürdis-
tan'dan ordumu çektim ama 20
milyon askerimi bıraktım**' dediği
söylenir. 20 milyon asker, yani 20
milyon mayın! İnsan akli bazı şeyle-
ri algılayamıyor. 20 milyon mayın!
20 milyon ölüm! 20 milyon dehşet!
Sadece Saddam mı? Ya Saddam'ın
karşısındaki İran ordusu? Ya burala-
ra operasyon için gelen Türk ordu-
su? Ya diğerleri? Toprağın altına
mayın yerleştirmiş giden gelen. Çe-
şit çeşit ölüm. Envai türden dehşet!
Ve boş mermi kovanları, patla-
mamış havan mermileri, kazan
bombaları, katyuşa füzeleri... Bunla-
rın hepsinin iki saatlik bir yol yürüyü-
şünde görüp dokunabilirsiniz. Ama

sakin basmayın! Patlar, parampar-
ça olursunuz. Yani yaralanırsınız,
sakat kalırsınız, canınız yanar, acı
çekersiniz. Ve eğer şanslıysanız
sizde patlayan mayın ya da bomba
sizi oracıkta bütün acılarınızdan
kurtarır. İnsanın kolunun, bacağıının
kopması ne demektir? Kaç insan
kolu, bacağı kopmuş bir halde ken-
dini düşünmüştür? Ne kadar çok so-
ru soruyorum, değil mi? Bu soruları
sorduran bir gerçek var her gün gör-
düğüm, dokunduğum.

Dağlarda gezerken en
çok karşılaştığım şeyler bu
ölüm araçları. Bütün bir
coğrafya adım adım boş
kovan, patlamamış patlayıcı-
larla dolu. Binlerle, yüz
binlerle, milyonlarla ifade
edilebilecek ölüm araçları.
Çok uzun bir süredir dağ-
larda olmama rağmen ve
binlerce defa karşılaşma-
ma rağmen hala inanamı-
yorum. Özellikle mayınlar
beni hep dehşete düşürü-
yor. Beklenmedik yerlerde-
ler. Ne zaman, nerede ve
kimde patlayacağı bilinme-
yen mayınlar...

Genç bir gerilla tanıyor-
dum. Bir süre ayrı kaldık.
Canlılığı ve hareketliliği ile
aklımda kalmıştı. Yerinde

duramayan bir insandı. Uzun yol-
culuklara istekliydi. Hep Kuzey'e
gitmek istiyordu. Aylarca sürebile-
cek yolculuklara hazırlanmıştı. Yü-
rümeyi, koşmayı çok seviyordu.
Sonra bir gün onu Maxmur'da bir
hastanede gördüm. Ayağında ma-
yın patlamıştı. Bir bacağı kopmuş-
tu. İçeri girer girmez yerinden zıp-
ladı. Ama koşup yanıma gelemedi.
Olduğu yerde çöküp kaldı. Yanına
gittim. Kucakladım. Üzüntülerimi
belirttim. O gülümsedi.

Bütün bir coğrafya adım adım boş kovan, patlamamış
patlayıcılarla dolu. Binlerle, yüz binlerle, milyonlarla
ifade edilebilecek ölüm araçları...

- İyî ki bende patladı. Yoksa başka bir arkadaşta patlayacaktır' dedi.

Ne diyeceğimi bilemedim. Mayın var ve patlayacak. Ama başkasında, başkaları zarar görmesin de ne olursa olsun, diyorlar. Hele hele sevdikleri insanlarda patlamasını hiç istemiyorlar. Ama mayınlar var ve patlıyor. Hem onlarda hem de sevdiklerinde...

Kim koymuş bu mayınları? Bilinmiyor. Bu boş kovanlar kime ait? Bunlardan çıkan mermiler kimleri vurmuş? İnsanı dehşete düşüren bu kazan bombalarını kim atmış? Neden atmış? Bunu taşıyan uçağın pilotu bu bombanın gücünü bilmiyor mu? Öldürücülüğünü, paramparça ediciliğini bilmiyor mu? Kazan bombası değmiş yerler gördüm. Her birisi toprağın bağrında metrelerce derinlikte ve genişlikte çukurlar açmış. Eski gerillalar kazan bombasının gücünü anlatıyorlar. Bu bombalar sadece değdikleri toprağı parçalamıyor, basıncı bile yüzlerce metrede etkili olabiliyor. Taşı bile yakıp eritebiliyor. Yakınlarına kazan bombası değmiş insanların gözleri, kulak zarları patlıyormuş basınçtan. Bunlar dehşet manzaraları... Düşüncesi bile insanı ürkütüyor. Ve ben bunları her gün görüyorum. Sadece 'dağdaki teröristler' değil, çocukları, kadınları, yaşlıları öldürüyor, sakat bırakıyor bu silahlar.

Birlikte araziye dolaştığımız bir gerilla, bu mayınları kimin döşediğini bilmediğini, ama kimlerde patladığını gördüğünü söylüyor. Geçen yıl Xakürkê'de, Şêxzade boğazının yamaçlarında tanık olduğu bir olay anlatıyor.

- Bahar olunca buralarda rêwas çıkar. Çevre köylerden yaşlı kadın, çocuk, ihtiyar demeden yüzlerce insan buralara rêwas toplamaya gelir. Bütün uyarılarımıza rağmen, araziye dağılıp rêwas topluyorlar. Arazi mayınlı... Bunu onlar da bili-

yor. Ama ekmek parası deyip vuruyorlar kendilerini mayın tarlalarına. Bir gün çok yakınımızda, kamp yerimizin hemen aşağısında bir patlama sesi işittik. Arkadaşlarla koşarak o tarafa gittik. Her tarafta patlamış TNT kokusu vardı. Yerde bir çocuk oturmuş, eliyle dizlerinin üst kısmını sıkıyor. Dizin aşağısı yok. Yanına gidince, 'Heval' diyor, 'cebimde lastik var. Bir zahmet çıkarıp bağlayın' diyor. Cebine bakıyoruz. Bir parça serum hortumu buluyoruz. Onunla ayağının koptuğu yeri biraz üstten bağlıyoruz ki kan dursun. Azalıyor ama durmuyor. Ne yapabileceğimizi tartışıyoruz. 13-14 yaşlarında ya var, ya yok. Bir çocuk... Esmer... Kıvrıkcık saçlı... Ağlamıyor. İnemiyor. Sızlanmıyor. Bizim bir şey yapamayacağımızı, sadece doktora ulaşabilmesi için araba yoluna kadar götürmemizi istiyor. Alıp götürüyoruz. Daha sonra öğreniyoruz ki, rêwas toplamaya gelen herkes buraların mayın tarlası olduğunu biliyor. Bu yüzden de ayaklarında patladığında kan kaybindan ölmek için herkes cebinde bir parça lastik taşıyor. Dü-

şünüyorum da sanki dünyanın bütün patlayıcıları bizim için yapılmış ve patlıyor. Ve dünyanın bütün namulunu bize doğrultmuş. O çocuğu hatırladıkça patlayacak gibi oluyorum."

Dağlarda çok tuhaf işlerle uğraşan gerillalar görmüştüm. Dağlıların hareketi o kadar genişlemiş ki, dünyanın birçok yerinde belki de yüzlerce örgütleme yaratmış. Yaşamın bütün alanlarını örgütleyen, örgütlemeyi önüne koyan 'üçüncü alan teorisi' dedikleri bir perspektifi var. Bu perspektifte toplumun devlet dışında, devletsiz bir tarzda yaşamın bütün alanlarında kendi kendine yetebilen bir biçimde örgütlenmesi hedefleniyor. Dağda görmeyi en son tahmin edebileceğim bir işle uğraşan insanlar görünce nedenini sordum, bana bir sürü şey anlattılar. Ama benim aklımda ayağında mayın patlayan o kıvrıkcık saçlı, inadına ağlamayan yıldız yürekli çocuk kaldı.

HAW-PAR adlı bir örgütün olduğunu, alanda gördüğüm ve üzerinde kuru kafa işaretleri olan küçük levhalardan biliyordum. Daha sonra bir gün bu örgütün çalışmalarında yer alan Yaşar'la tanıştım. Bana

Kürdistan'da köylüler hem savaşa hem de savaşın adeta bekçisi gibi duran patlamış ya da ciddi tehlikeler barındıran patlamamış ölüm mermileriyle yaşıyor.

HAW-PAR'ın çalışmalarını anlattı. Üyelerinin çoğu eski gerillalardan oluşan, Birleşmiş Milletler bünyesinde çalışan bir sivil toplum örgütüymüş. Tam ismi, 'Hawirdor Parastin,' yani 'Çevre Koruma' imiş. Birçok projeleri var. Ama şu anda daha çok meşru savunma bölgelerinde mayın çıkarma ve araziye tehlikeli patlayıcılardan temizleme ile uğraşıyorlar. Araziye dağılmış her türden mayın ve patlayıcıyı bulup etkisiz hale getiriyorlar.

İlk başta 'Mayın Arama ve Teknik Birimi' olarak örgütlenmişler. Daha çok askeri bir örgütlenme olarak geliyor. Ama giderek bir sivil toplum örgütüne dönüşüyor. Elemanları değişiyor. Daha sonra Irak sahasında faaliyet yürüten BM'nin benzer örgütleriyle ilişkilenip uluslararası kurumlarla ortak çalışmaya başlıyorlar. Alandaki Halk Savunma Güçleri (HPG) ve KONGRA GEL, onların çalışmalarına destek oluyor. Irak'ta hazırlık çalışmalarını yürütüyorlar. Bir taraftan da meşru savunma alanlarında kendilerine yer yapıyorlar. Yerleri Xîne alanında, yol kenarında Loian suyunun kenarında. Etrafını, araziden toplayıp etkisiz hale getirdikleri havan mermileriyle çevrilmiş inşaat halindeki kamplarında ziyaret ediyorum kendilerini. Hikâyelerini, amaçlarını, projelerini ve hedeflerini anlatıyorlar.

Çoğu, savaşın en zorlu süreçlerini bizzat yaşamış, hemen hepsi bedenlerinin bir yerinde savaşın izlerini taşıyorlar. Ama en ağır yaraları yüreklerinde taşıyorlar. Savaş karşılıkları, sadece bir yaşam felsefesi ve hümanist duygularından kaynaklan-

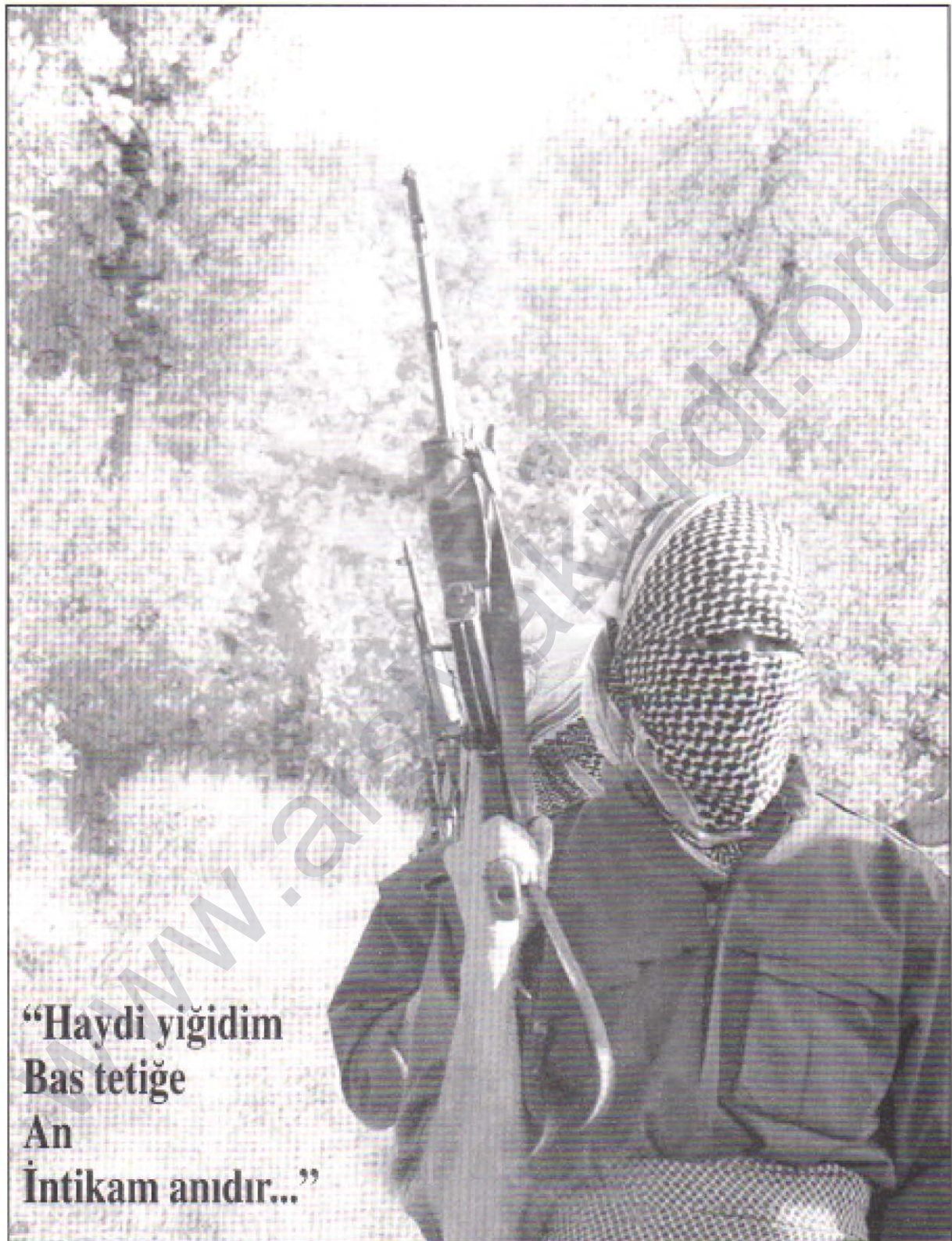
mıyor. Onlar savaşı bütün nedenleri, etkileri ve sonuçlarıyla etinde kemirginde yaşayan insanlar. Bunun için de savaşın tahribatlarını gidermek için yürütülen çalışmalarda hiç kuskusuz canla başla ve en samimi çalışan insanlar. En önemlisi de neyi nasıl anlatacaklarını çok iyi biliyorlar. Onlar, savaşın sessiz kurbanları değil, bir çığlık olmak istiyorlar. Hiç kimsenin haberi olmadan usul usul ve mütevazı çalışıyorlar. Ama bir çığlık gibi duruyorlar. Bir çığlık gibi çalışıyorlar.

Bu topraklara mayın ekilmiş. Bomba atılmış. Mermi sıkılmış. Hala sıkılıyor. Hala bombalanıyor. Ve ekilen mayınlar her gün bir yerlerde gözleri zeytin karası, esmer, kıvrıkcık saçlı bir çocukta patlıyor. Birileri buna şahit oluyor. Yüreklere patlayacak gibi oluyorlar. Bir şeyler yapmak istiyorlar. Belki de bütün dünyayı mayınlardan temizleyemeyecekler. Ve belki de Hac yolundaki karınca gibi, hacı olamayacaklar. Ama bir kutsal yolculuktur. Yürünmesi lazım. Yollarında mayınlar var. Herkes ekmiş. Ya da kimin ektiği bilinmiyor bu mayınları, bu topraklara. Ama şimdi herkes bu topraklarda bu mayınları kimin çıkardığını biliyor. Ve kimde patladığını biliyor. Bunu durdurmaya çalışıyorlar. Bir grup mayın tarlası yürekli ve yürüyüşlü çocuk... Hepsinin ortak adı, HAW-PAR. Ve hepsi de kara gözlü, kıvrıkcık saçlı çocuklar.

Dağlarda kimin ektiği bilinmeyen mayın tarlalarında çocuklar mayın topluyorlar. Savaşın işlemediği, inadına açılmayan, tek tedbirleri ceplerinde taşıdıkları lastik parçaları olan Kürt çocukları... Dünyanın bütün fabrikaları onları öldürecek silahlar üretseler de, bütün savaş bezirganları onların topraklarına mayın eksele ve bütün silahlar onlara doğrultulsa da onlar yine de her bahar rüyası toplayacaklar. Ve mayın çıkaracaklar. Ölüm ekilen topraklarda inadına açılmayan çocuklar, tebessümle yaşam ekiliyorlar. Bu topraklar yaşam diyanı... Elbette yaşam filizlenecek. Ölüm zaten ölmüş buralarda.

Mayın tarlalarında dolaşıyorum. Dünyanın bütün namularının doğrultulduğu, bütün patlayıcılarının orada patladığı topraklarda yüreğim patlayacak gibi oluyor. Sonra o çocuğu hatırlıyorum. Gülümsüyorum. Mayın tarlalarında ölümlü öldüren çocuk kahkahaları patlıyor.

**“Haydi yigidim
Bas tetiğe
An
İntikam anıdır...”**

In "KOMELÊN CIWANAN" Organisiert Sich Die Kurdische Jugendbewegung In Europa Neu

Jugend

**Ahmet MIDYAT
KEVIRZI**

"Wir, die Jugendorganisation in Europa, müssen uns mithilfe der "Komelên Ciwanan" neustrukturieren, ansonsten werden wir uns von der völligen Auflösung nicht retten können. Alle genannten Kommissionen müssen sich wie eine eigene Organisation betrachten und entwickeln. Die Neustrukturierung soll sowohl die Jugend im heutigen System behandeln, als auch ihren Interessen entsprechen. Jeder kurdische Jugendliche sollte nun in einer passenden Kommission nach seinem Vorlieben und Fähigkeiten aktiv teilnehmen."

Eine Neustrukturierung für die in Europa lebenden kurdischen Jugendlichen in der aktuellen Phase ist wichtiger als Wasser und Brot. Der Hauptgrund für die Gründung der "Komelên Ciwanan" (Jugendräte) entspringt aus dem Bedürfnis zu einer lokalen Organisation. Man kann es auch eine Krankheit der Jugendbewegung in Europa nennen, die es bisher nicht zu einer geregelten Organisation gebracht hat.

Warum?

Ich werde es erklären.

Wir haben eine lange Vergangenheit in unserem Kampf hinter uns. Das hat vieles mit sich gebracht. Unter anderem auch weniger Positives. So

war z.B. die bisherige Linie der Partei nicht immer den Anforderungen der Jugendlichen entsprechend. Und genau an diesem Punkt setzen die "Komelên Ciwanan" an und beabsichtigen nun mehr die gesellschaftlichen Probleme der Jugendlichen zu be-

handeln anstatt die politischen.

Auf der einen Seite sind viele Jugendliche infolge der Integration an einer kurdisch-politischen Organisation völlig desinteressiert. Vorallem in der 3. Generation ist die Muttersprache verdrängt und die eigene Kultur entfremdet. Aber auf

der anderen Seite ist die Verwurzelung in diese dennoch vorhanden und muss bewusst entdeckt werden.

Die Arbeiter haben ernsthafte soziale Probleme. Sie sind einer gemeinschaftlichen Organisation wie die **"Komelen Ciwanan"** nicht gewohnt. Deshalb sollte es für diese Gesellschaftsklasse besondere Instrumente geschaffen werden. Diese Tabus müssen von den in Europa lebenden Jugendlichen durchbrochen werden. Die kurdischen Jugendlichen müssen die eigenen Werte zu schätzen wissen, um die sozialen und kulturellen Probleme zu lösen. Es müssen Kultur-, Sport-, Junge Frauen- Kommissionen usw. gebildet werden.

In der Kulturkommission z. B. sollte die reichhaltige kurdische Kultur anhand von Volklore, Theater und Musik behandelt werden. Es sind zwischenmenschliche Bezie-

hungen und das einfache Leben, die eine Kultur auszeichnen. Deshalb sollte man sie im Alltag ausleben. Die Geschichte eines Volkes ist nicht nur mit der Bekenntnis zu seiner Geschichte begrenzt, sondern bei uns Kurden schließt sie zusätzlich die Parteilgeschichte mit ein.

Neben den gesundheitlichen Vorteilen sollen die Sportaktivitäten dahin arbeiten weitere Sympathisanten und weiteren Zufluss zu finden. Überall wo Kurden leben, sollten sie Sportmannschaften gründen, z. B. Volleyballmannschaften der jungen Frauen.

Lern- und Lehrkommissionen sind sehr wichtig. Vorallem für die kämpfenden aktiven kurdischen Jugendlichen. Das kurdische Volk wird von seinen Gegnern verleugnet. Deswegen ist eine sogenannte politische Ausbildung unerlässlich.

Was auch noch wichtig ist, sind die Vereine in Europa. Leider haben wir eine gravierende Schwäche an dieser Stelle, weil sie nicht den Interessen der Jugendlichen entsprechen. Noch gravierender ist es, dass sie diesbezüglich nicht aktiv werden, um das zu ändern. Wenn es so weiter geht, werden die Jugendlichen eines Tages nicht den Platz der jetzigen Älteren einnehmen können. Und es soll ja auch nicht exakt derselbe Platz sein, weil sie sich nicht frei entfalten könnten. Sie müssten ihre Individualität mit einbringen.

Die Kommission der jungen Frauen soll eine noch nicht entdeckte Kraft ans Tageslicht bringen. Sie müssen junge Kurdinnen mobilisieren.

Fazit: Wir, die Jugendorganisation in Europa, müssen uns mithilfe der **"Komelen Ciwanan"** neustrukturieren, ansonsten werden wir uns von der völligen Auflösung nicht retten können.

Alle genannten Kommissionen müssen sich wie eine eigene Organisation betrachten und entwickeln. Die Neustrukturierung soll sowohl die Jugend im heutigen System behandeln, als auch ihren Interessen entsprechen.

Jeder kurdische Jugendliche sollte nun in einer passenden Kommission nach seinem Vorlieben und Fähigkeiten aktiv teilnehmen.

“Şarkılarım Halkıma”

Söyleşi

Ahmet ENGİZEK

- “Ez ü Tu” yeni bir başlangıç... Albümünüzü ve sanatsal pratiğinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Şüphesiz her albümün ardında ona kaynaklık eden olaylar var. Yaptığım bu albüme kaynak teşkil eden çok önemli gelişmeler oldu. Duygusal alt üst oluşları yaşadığım süreçler oldu.

Bir sanatçının topluluyla paylaşacağı en önemli varlığı, sahip olduğu duygulardır. Acılarını ve sevinçlerini garip bir şekilde bir arada yaşayan Kürt toplumuna bana ait olan duygularımdan başka ne verebilirim ki? Ama kendime ait saydığım duygularım varlığımla oluşmuş değil, bu halkın yaşadıklarıyla oluşan duygulardır.

Bu halk örgütleriyle, insanlarıyla, toplumsal varoluşuyla, dahası yarattıklarıyla, yaratamadıklarıyla en çok bu süreçte hesaplaştı,

Yeni albümü ile kaset satışları tavana vuran Kawa, duygularıyla varolduğunu, şarkılarını da “acılarımızı ve sevinçlerimizi temsil eden bu halka yazıp okuduğumu” söylüyor. Özellikle Maxmur’u anlatmadan geçmiyor...

muhasebeyi en fazla bu süreçte yaşadı.

Hayata hiçbir zaman kaybetme ve kazanma mantığıyla bakmamaya özen göstermeye çalıştım, bu nedenle ne kazandı bu halk, ne kaybetti bu hesaplaşmada? Beni ve acılı olan bu halkı sanırım çok da ilgilendiren husus bu ol-

masa gerek. Doğrular ve yanlışlar, kazanmak ve kaybetmekten daha önemli değil mi? Sanat denilen de bu halka doğruları ve yanlışları göstermektir kanımca. Ama aynı anlama gelmek üzere doğruları ve yanlışları da algılayacak alım gücünde olmalı sanat.

“Maxmur’da dünyada eşine rastlanmayan bir trajedi var. Bir halk nasıl kendi topraklarında mülteci olabilir? İmrâh’da da bir halkın özgürlük umutları tutsak edilmiştir. Geçen yıl Maxmur’a gittim, oradaki insanlarla, çocuklarla duygusal anılar yaşadım. En zor koşullarda bile hayata gülümseyen yüzler, gözler gördüm. En başta bu albümümü çocukların gülümseyen gözleri, anaların yitip giden yitüderin ardından hala direngen olan duruşları, gençlerimizin unuda, mücadele azmi ve kararlılıkları şekillendirdi.”

İşte burada sanatçının görevi, sanatın algıladığını aktarabilme yetisinde ortaya çıkar. Dolayısıyla halkımızın bireyleriyle yaşadığı olayların duygularına pozitif yansındığını düşünüyorum.

- Albümünüze de...

- Aynen öyle; bu albümde en pozitif duygularımı sanatsal birikimim ölçüsünde yansıtmaya çalıştım. Bir aktarıcı olarak görevimi iyi yapmışsam, iyi yapmışsam en mutlu olan insan olacağım. Bunu da acılarına sevinçlerine, sevinçlerini de acılarına ortak eden halkım belirleyecek.

- Halkın acıları derken en çok hangisi etkiliyor sizi?

- Bu halk yakın ve uzun tarihinde çok acı deneyimler ve trajediler yaşadı. Ama hala kanyan bir yara gibi duran İmralı ve Maxmur trajedileri var. Kürt sanatının tarz sorunu her zaman tartışılabilir, ama ne olursa olsun yapılan müzikte ne mesaj veriliyor sorusu benim için daha yakıcıdır.

Şüphesiz İmralı'ya ve Maxmur'a mesaj vermek, Kürt mül-

ziğinin altından tek başına kalabileceği bir yük değil. Çünkü Maxmur kendi başına mülteci statüsünde kasabalık bir halk değil; İmralı da bilmem kaç metre karelik bir ada değil.

Maxmur'da dünyada eşine rastlanmayan bir trajedi var. Bir halk nasıl kendi topraklarında mülteci olabilir? İmralı'da da bir halkın özgürlük umutları tutsak edilmiştir.

Geçen yıl Maxmur'a gittim, oradaki insanlarla, çocuklarla duygusal anlar yaşadım. En zor koşullarda bile hayata gülümseyen yüzler, gözler gördüm. En başta bu albümümü çocukların gülümseyen gözleri, anaların yitip giden yiğitlerin ardından hala direngen duruşları, kızlarımızın, gençlerimizin geleceğe umudu, mücadele azmi ve kararlılıkları şekillendirdi. Acılarımızı ve sevinçlerimizi temsil eden bu halka tüm şarkılarımı yazdım, okudum.

- Sayın Öcalan'ı da işlemişsiniz...

- Tabi tutsak edilen ırmağı, yani Başkan Apo'yu apayrı bir çalışmayla anlatmaya çalıştım. Bir önceki çalışmamda Başkan

Apo'nun tutsak edilmesinin bu halk üzerindeki acı etkisini anlatmak için duygusal yönü ağır basan bir parça yapmıştım. Ama bu kez Maxmur halkının, direnen ve mücadele eden Kürt halkının Başkan Apo'ya olan tutkusunu yansıtmak istedim.

Bu albümde Başkan Apo'nun daima yaşayacağını, yaşatılacağını heyecanıyla apayrı bir parça yaptım. Bundan önceki iki albümümde Başkan Apo'nun bizden uzaklaştırılmasının etkisiyle ayrılık yönü ve acısı ağır basan parçalar yapmıştım. Ama bu kez ağır tecrit ve baskılara rağmen halkımızın Başkan Apo ile birleşmesinin sevinç türküsünü yazmaya çalıştım.

- Çalışma sisteminiz nasıldı?

- Bu çalışmada en başta benim bundan önceki albümlerinde de emeklerini, enerjilerini eksik etmeyen Mir Müzik ile Kom Müzik'in katkıları belirleyici oldu. İki firmamıza da teşekkürü borç biliyorum. Tabi bir müzik eserinin ortaya çıkmasında dışa yansımayan emekler var, onları unutmamalıyız. Bu albümü ayrı bir çalışma sistemiyle meydana getirmeye özen gösterdik. Ayrı müzik ufukları ve yaklaşımları olan insanlarla çalıştım. Dört ayrı aranjörün katkı ve katılımları oldu. Bu katkı bu albüme hem derinlik hem kalite hem de renklilik kattı. Yani kendi bağrında renkliliği taşımasıyla karma olan, ama mücadele eden topluma ve toplumlara vereceği mesajı olan bir albüm oldu.

- Müziğiniz Kürt müziğinin neresinde duruyor?

- Kuşkusuz Kürt müziği derya kadar bir zenginliğe sahiptir. Ama hiçbir zenginlik tükenmez olmadığı gibi, Kürt müziği ile Kürt kültürü de tükenmez değildir. Zenginliğimizi korumanın yolu da zenginlikler katmaktan geçer. Yaptığım tüm albümlerde bestelere önem veriyorum. Kürt müziğine yeni besteler kazandırarak ve bu bestelerin beğenisini halka sunarak bir katkı yapmak istiyorum. Bu albümde 8'i bana, 2'si başkasına, biri de Elbistan-Kürecik yöresine ait toplam 12 şarkı okudum. Elbistan-Kürecik yöresine ait olan parça da değer-

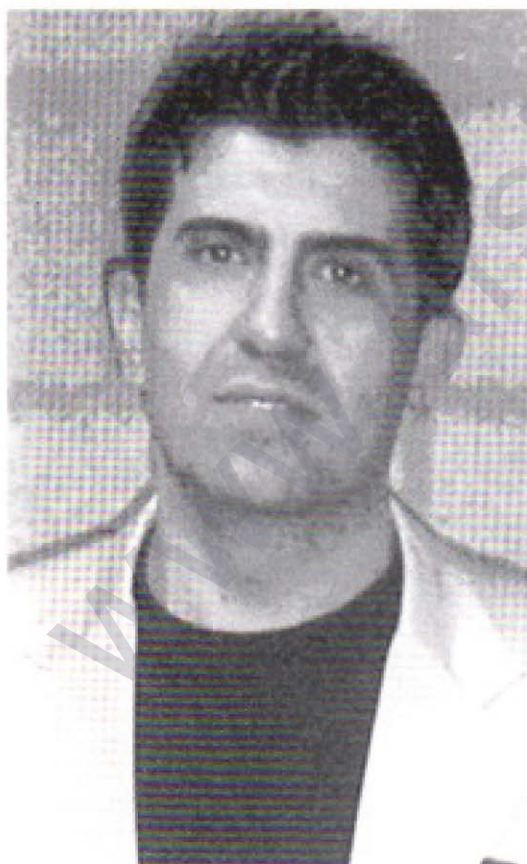
li Ozan Beser Şahin ile düet yaptık. Her albümde olduğu gibi bu albümde de Kürt müziğinin taşıyıcıları olan dengbêjlerimize ait bir dengbêji parçasını Mamosta Xelil Xemgin'le birlikte okudum. Benim sanatçılığında belirleyici yeri olan Koma Berxwedan'ın tüm sanatçılarıyla albümün korolarını yaptık.

- Gençlere mesajınız var mı?

- Evet, tabii ki gençliği unutmadım. Nasıl unutturum ki... Onlar için varız, onlar için söylüyorum. Bu kez de sahnelerde, gecelerde,

eylemlerde onlarla tek bir ağızdan söyleyeceğim şarkılar yaptım. Yani onlarla yine sevineceğiz, yine üzüleceğiz, yine haykıracağız. Umarım onların beklentilerine cevap olurum.

Jiyannameya Hozan Kawa

Çiqas ku bizava Kurdan ya siyasî û rizgarixwaziyê ber bi pêşve diçe, hunera Kurdan ji di gelek qadan da tê gûherandin. Ciwanên Kurd gelek modern difikirin û kar dikin ku nasnameya muzîk û hunera Kurdan bi gelên cihanê jî bidin nasandin.

Hozan Kawa bi hêz û evîneke kûr ya ji bo stran û awazên Kurdî çend sale ku ji armanceke wiha piroz re di liv û lebateke bêwestan da ye.

Kawa di gundekî herêma Serhedê li bakurê Kurdistanê hat dinê. Gundê Palas yê girêdayî bajarê Mûşê jî mîna

gelek ciwanên din bi dengbêjên xwe naskirîye. Li serhedê dengbêjên mîna Evdalê Zeynikê, Şakiro, Reso, Husêynê Muşê û gelek kesên din heya roja îro jî mîna xwîndingehêkê tîn hesabandin. Kawa di etmostêrekî wiha da û li jêr bandora deng û hunera hunermendên Serhedê çavên xwe bi ronîya cihanê vekirin. Dayika wî (Gulêya Elif) rojekê jêre wiha gotibû: "Lawê min ez şîretêkê li te dikim ku piştî mirina min ji qet jî bira neke: Ger tu dixwazî ez bi serbilindî te ji xwe re lawîkekî hêja bihesibinim û ji te hez bikim, divê tu vî dengê

Foto:
Mîhrçana Spor a
Çand û Cîwanî ya
Mazlum Dogan a VII.

xwe yê xweş bêxî xizmeta hunera Kurdî û mîna Reso, Şakîro û Evdalê Zeynikê bibî xwedî navekî bilind û bêmirin."

Kawa ji yazde(11) xwêşik û biran yê kurê herî dawiyê yê malbatê ye. Bavê wî jî li ser kar û xebata wî ya hunerî gelek geşbîn bû û jê dawa dikir ku bibe welatparêzekî baş.

Kawa xwîndina xwe ya olî di medreseyên Kurdî da da destpêkirin. Li rex vê xwîndina xwe ya dibistanê jî bi zimanê Tirkî didomand. Lê çihana bîr û ramanên Kawa tenê di jiyana huner û muzîkê da dibihûrî. Ji ber wê jî xwîndina xwe di nivco hîgt û xwest ku bi yekcarî bi awayekî profesyonel karê muzîk û hunerê bike.

Li ser vê armançê jî 15 saliyê û pêda di nava xelkê da dest bi strînê kir. Sala 1987an li bajarê Muşê bi komeke muzîkê dest bi gotina stranên rojê kir. Herî zêde ew di bin bandora stranên gelêrî û koma Berxwedan da mabû. Di nava çalakîyê wê koma muzîkê da ew distirî.

Ji ber xwîndina stranên Kurdî û çalakîyên çandî Kawa sala 1993an bi qasî du salan ket girtigeha bajrê Muşê. Hemû sûçê wî Kurdbûn û bi Kurdî strîn bû. Piştî derketina ji girtigehê êdî rewşa siyasî li Kurdistanê û qedexebûna karên çandî-hunerî

dest nedida ku ew li wira jiyana xwe berdewam bike. Ji ber wê jî tenê heftiyekê li malê ma û payiza sala 1995an neça ma ku rêya mişextiyê bigire ber xwe û hat Ewropa.

Çirka derketina ji Kurdistanê û geştiyana welatê Firansa bi serê xwe çirokeke dûr û dirêje. Zehmetiyên jiyana li Firansa jî pir bûn, lê evina ji bo bi destxistina armançên mezin jî pir germ û gur bû. Kawa şîretên bav û dayîka xwe ya diovan qet jî bira nedikirin.

Li Firansa piştî heftiyek dest bi karê huner û xebata welatperweriyê kir. Di Newroza 1996an mîna şanoger û berpirsyarê listikvanên koma govend û muzîkê derket pêşberî gel û di vê qadê da pêngava yekê hilanî. Ji ber ku di şanoyê da rolê Kawayê Asinger dilîst, êdî jî wê rojê û pêda nasnavê hunerî yê "Kawa" jêre hat diyar kirin. Ji wê rojê û pêda heya sala 2000an ku bû endamê Koma Berxwedan, bînavber Hoza Kawa di hemû çalakîyên Kurdayetiyê da amade û niha jî di nava Kurdên Kurdistanê da navekî naskiriyê.

Di nava Koma Berxwedan da da dest bi amadekirina albûma xwe ya yekemîn "Ava Evînê" kir. Berhemê wî yê yekê ku di yekê Îlûna sala 2001an da derketibû, bi

germî ji aliyê guhdaran ve hat pêşwazîkirin. Piştî vê pêşwaziya germ Hoza Kawa 4ê Nîsana sala 2004an albûma xwe ya duyemîn "Taya Dila" jî derxist.

Kawa derheqa albûma xwe ya sêyemîn "Ez û Tu" da wiha dibêje: "Ez li bendê nebûm ku gel yê wiha ji min xwedî derkeve û dengê min guhdar bike. Ji ber wê jî min xwest ku albûma min ya sêyemîn xwedî tam û çêjeke din be ku li gor hezkirina gel bibim ber-siveke layiqî gelê xwe."

Bi mizgîniyek mezin vaye berhemê Kawa yê sêyemîn jî li ber destê weye. Ew bi hîviye ku pêşniyar, rexne û dilîtinên we hunerhezên stran û awazên Kurdî yên resen, di paşerojê da rêyeke hê berfirehtir li ber wî vebike.

Hoza Kawa di dawiyê da wiha dibêje: "Hebûna me mîna xizmetkarên peyv û strana Kurdî bi hebûna gelê me ve girêdayî ye."

www.hozan-kawa.com

Amadekar: Kakşar Oremar
Email: kakshar_oremar@yahoo.de

Yüzyılın golü Maradona'nın

FIFA, Maradona'nın 1986 Meksika Dünya Kupası çeyrek finalinde İngiltere'ye attığı 2. golü "Yüzyılın Golü" seçti.

Maradona, "tanrının eli" dediği golü attıktan dört dakika sonra kendi yarı sahasından aldığı topa bütün İngiltere defansını geçerek takımını 2-0 öne geçirmişti. 2-1 biten maç sonunda Arjantin, finale yükselmiş ve finalde Batı Almanya'yı 3-2 geçerek ikinci kez dünya şampiyonu olmuştu. Maradona'nın bu unutulmaz golü, 18.062 oyla birinci seçildi.

FIFA'nın internetteki sitesinde yer alan listeye göre 72 yıllık Dünya Kupası tarihinde ilk 10'a giren goller:

1. Maradona (Arjantin), 1986, Arjantin - İngiltere maçında attığı 2. gol
2. Michael Owen (İngiltere), 2002, İngiltere - Arjantin
3. Pele (Brezilya), 1958, Brezilya - İsveç maçında attığı ilk gol
4. Maradona (Arjantin), 1986, Arjantin - Belçika maçı
5. Gheorghe Hagi (Romanya), 1994, Romanya - Kolombiya maçı
6. Saeed Owairan (Suudi Arabistan), 1994, Suudi Arabistan - Belçika maçı
7. Roberto Baggio (İtalya), 1990, İtalya - Çekoslovakya maçı
8. Carlos Alberto (Brezilya), 1970, Brezilya - İtalya maçı
9. Lothar Matthaeus (B.Almanya), 1990, Batı Almanya - Yugoslavya
10. Enzo Scifo (Belçika), 1990, Belçika - Uruguay maçı

**Bu
adamlara
ne
olmuş
böyle?**

Dünya Kupası Şampiyonları

1930 Uruguay Dünya Kupası:

Uruguay

1934 İtalya Dünya Kupası:

İtalya

1938 Fransa Dünya Kupası:

İtalya

1942 ve 1946 yıllarında II. Dünya Savaşı nedeniyle düzenlenmedi.

1950 Brezilya Dünya Kupası:

Uruguay

1954 İsviçre Dünya Kupası:

Batı Almanya

1958 İsveç Dünya Kupası:

Brezilya

1962 Şili Dünya Kupası:

Brezilya

1966 İngiltere Dünya Kupası:

İngiltere

1970 Meksika Dünya Kupası:

Brezilya

1974 Batı Almanya Dünya Kupası:

Batı Almanya

1978 Arjantin Dünya Kupası:

Arjantin

1982 İspanya Dünya Kupası:

İtalya

1986 Meksika Dünya Kupası:

Arjantin

1990 İtalya Dünya Kupası:

Batı Almanya

1994 ABD Dünya Kupası:

Brezilya

1998 Fransa Dünya Kupası:

Fransa

2002 Güney Kore - Japonya:

Brezilya

Dünya Kupası'nın ilk şampiyonu İtalya'dır. İlk şampiyon olan İtalya, 1934 yılında İtalya'da düzenlenen Dünya Kupası'nda şampiyon oldu. İlk şampiyon olan İtalya, 1934 yılında İtalya'da düzenlenen Dünya Kupası'nda şampiyon oldu.

Dünya Kupası'nın - 'En'leri -

Kupayı en fazla kazanan:
Brezilya (5)

En hızlı atılan gol:
Türkiye-Güney Kore maçının 11. saniyesinde Hakan Şükür'ün attığı gol

İlk Dünya Kupası maçı:
Fransa - Meksika (4-1)
(1930, Uruguay) İlk golü Fransız oyuncu Lucien Laurent attı.

En az seyircili maç:
1930 Uruguay Dünya Kupası turnuvasında 300 kişinin izlediği Peru - Romanya maçı.
Dünya kupasının ilk kırmızı kartını da bu maçta Peru gördü.

Hiç kırmızı kartın gösterilmediği turnuva:
1950 Brezilya ve 1970 Meksika Dünya Kupası

En farklı galibiyet:
Macaristan: 10 - El Salvador: 1 (1982, İspanya)

En çok gol atan:
Fransız futbolcu Just Fontaine: 13 (1958, İsveç)

En genç futbolcu:
Brezilyalı Pele ile Kuzey İrlandalı Norman Whiteside (Her iki futbolcu da 17 yaş 42 günlüktü)

En yaşlı futbolcu:
42 yaşındaki Kamerunlu Roger Milla

En çok seyircinin izlediği turnuva:
3,5 milyon kişiyle

ABD'de oynanan 1994 Dünya Kupası

Bir maçta en fazla gol atan oyuncu: Rusya'nın Kamerun'u 6 - 1 yendiği maçta 5 gol atan Rusyalı Oleg Salenka

En trajik gol:
Kolombiyalı Anders Escobar, Kolombiya'nın ABD'ye 2-1 yenildiği maçta kendi kalesine gol atınca Kolombiya maçı kaybetti. Ancak turnuva sonunda ülkesine dönen Escobar, golü hazmedemeyen mafya tarafından uğradığı bir silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Paris'te şampiyon Varto Gençlik

Engin Sincer Futbol Federasyonu'nun düzenlediği "Mayıs Ayı Şehitleri Anma Turnuvasına" 29 takım katıldı. Turnuva sonucunda Varto Gençlik Spor, Birincilik Kupası'nı kazanırken, turnuvada ikinci ve üçüncülük kupası ile en centilmen takım ödülü verildi.

Kürtçe, Fransızca ve Türkçe pankartların yer aldığı sahalarda, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın resimleri dikkat çekti.

Tüm sporcularla birlikte, yaklaşık 1000 kişinin katıldığı turnuvada Fransa'nın "festivale engelleme girişimlerini kınama" amacıyla tertip komitesi bir de imza kampanyası düzenleyerek aralarında değişik uluslardan gençlerin de bulunduğu takımlardan 600'e yakın imza topladı.

Gülnaz BİLGE/ANF

IX. Mazlum Doğan Gençlik Kültür ve Spor Festivali Giderek Kürt Olimpiyatına Dönüşüyor

Bu yıl 9. kez düzenlenen gençlik festivalinin oluşum mentalitesi olimpiyat havasında geçmesi amacını taşımaktadır. Mücadele tarihimize "Çağdaş Kawa" olarak tanımlanan Mazlum Doğan yoldaşına gerçekleştirilen festivalin 9. yılına birçok yoldaşın paha biçilmez emeği ile gelinmiştir.

Kürt gençliği açısından Mazlum Doğan yoldaş aynı zamanda direnişin filozofu, irade zaferinin sembolü olarak da tanınmaktadır. Güncel açıdan hareket olarak siyasal anlamda içinde bulunduğumuz dönem her zamankinden çok daha görkemli bir direniş, anısına festivali düzenlediğimiz Mazlum Doğan ve tüm özgürlük şehitleri gibi fırtınalı bir kişilik ile mücadeleyi gerekli kılmaktadır. Çünkü **direnişi geliştiren bu yaşam felsefesi, özgür olmanın yaşam felsefesidir.** Bu yaşam felsefesi en çok da böylesi çözüm süreçlerinde gereklidir. Önderliğimize, gerilamıza ve halkımıza karşı topyekün yönelimlerin gerçekleştiği bu süreçte gençlik cephesi olarak bu festivalimize bir eylem misyonuyla cevap vermeyi amaçlamaktayız.

Her süreçte olduğu gibi böylesi yavaş bir süreçte de Kürt gençliğinin görevleri çoğalmıştır. Kürt gençliği açısından bu festivalin diğer ayrıca-

lığı da Rêber Apo'nun geliştirdiği konfederalizm sistemine göre kendini yeniden yapılandıran gençlik hareketinin ilk festivali olmasıdır. Geçmişin tüm değerlerini üstlenen gençliğin konfederal örgütlenmesi, Kürt gençliğinin örgütlenmesinde ve yeni değerler yaratmasında önemli bir misyon üstlenmiştir. Bu misyona göre ilk pratik adım olarak Avrupa'nın beş ayın merkezinde yerel festivallerin yapılma kararını alarak bunu başarıyla yerine getirme sorumluluğunu üstlenmiştir.

Bir diğer önemli nokta ise, Kürt özgürlük mücadelesinin geldiği aşamadır. Kapitalist sistemin egemenliği, antidemokratik, yapay insan ve obezleşen toplumlara alternatif Rêber Apo'nun geliştirdiği demokratik, eşitlikçi, ekolojik, cins özgürlüğü, özgür birey özgür toplum formülü eksenli konfederal sisteme karşı tüm sistemler büyük bir tepki ile Önderliğimizin tecrit ve imhasını esas alarak Önder Apo'yu halkımızdan koparmayı temel amaç edinmişlerdir. Bu gerçeklikten hareketle gençlik hareketi olarak tüm çalışmalarımızın merkezine Önderliğimizin özgürlüğünü alarak festivalimizi "İmralı Sistemini Parçalayalım, Demokratik Konfederalizmi Yaşamsal Kılalım!" şiarı doğrultusunda gerçekleştiriyoruz.

Festivalin son hazırlıklarını tamamlamış bulunmaktayız. Yaklaşık üç ay boyunca festival için hummalı bir hazırlığın içerisinde gelinmiştir. Bu çalışmada kendisi ile birlikte büyük bir heyecan, coşku ve azim yaratmıştır.

Kürt gençleri Avrupa'nın her yerinde yüzlerce takımın katılımı ile "Mayıs Şehitlerini Anna Futbol Turnuvaları"ni gerçekleştirdi. Bu turnuvalar Mazlum Doğan Festivali'nin ön elemeleri biçiminde gerçekleştirildi. **Yarı ve çeyrek final için 7 Temmuz'da Köln Süd Stadyumu'nda Almanya ve Avrupa'nın birçok yerinden birinci ve ikinci olan takımlar yarışacaktır. Festival öncesi gün boyunca futbol keyfi yaşanacak, finale kalacak takımlar festival günü canlı yayında şampiyonluk için yarışacaklar.**

Hazırlık komitesi geçmişin amatörliğünden kurtulup daha profesyonel bir festival organize etmeyi hedeflemiştir. Festival günü atletizm, savunma sporları, taekwando, karate, kick boks, boks, gürele atma, salon sporları (masa tenisi, bilardo, dart vb.) gibi spor dallarında birçok genç yarışacaktır. Böylece sportif etkinliklerle bu festivali Kürt olimpiyatına dönüştürüyoruz. Kültür boyutunda ise her anlamda gençliğin yılarca yürüttüğü kültür çalışmalarının

sergileneceği gösteriler de festival programında yer alacak. Bu zengin kültürümüzü gençlere taşımaya büyük bir sorumluluk ve görev bilmekteyiz.

Renkli ve zengin bir müzik programının hazırlandığı festivalde özellikle son albümüyle **Ciwan Haco, Koma Rewşen, Mikail Aslan, Beser Şahin, Bülent Turan, Sipanê Xelat, Önder Deniz** ve benzeri sürpriz sanatçılar sahne alacaktır.

Bu temelde her Kürt gencine çağırımız; festivalde herkesin bir sorumluluk üstlenmesi, ilgi ve yeteneklerine göre spor dallarında müsabakalara katılmaları ve festivalin amacına uygun geçmesi için çaba içerisinde girmesidir. **Sadece festivale katılıp izlemek yetmemektedir elbette. Herkes festivale olağanüstü bir katılımı gerçekleştirmeli, beraberinde yabancı kültürlerden Avrupalı arkadaş çevresini de getirebilmelidir. Herkes bu festivalin doğal bir görevlisi gibi yaklaşmalı ve çalışmalıdır.**

Kürt gençliği artık başkalarının yaşamını değil, kendi rotasını izlemelidir. 8 Temmuz'da Kürt gençliği için tüm yollar Köln Süd Stadyumu istikametinde olacaktır.

Sinan SERHAT
(Festival Tertip Komitesinden)

8 TEMMUZ'DA TEK YÜREK OLALIM

● İsmail ŞAHİN

Kapitalizmin azami kar hırsı ile akla uygun ve fayda getirecek her şeyi mübah gören modernist düşünce diye adlandırıldığı bir sistem yapıyla dünyamızı tehdit etmektedir. Ve uyguladığı liberal politikalar ile bütün ezilen ve kendi gerici sistemiyle çatışan halkların zayıflıkları üzerinden kendine pay çıkararak bunların bir bütünen sosyal siyasal kültürel her anlamıyla varolma değerlerini yaşamalarını tehdit etmektedir.

Halkları kendi çizgisine çekme ya da politikalarında eritme yöntemi olarak da en fazla gençler üzerinde siyaset yapmaktadır.

Doğal toplum özelliklerini yok ederek yaratmış olduğu okullarında çıkara dayalı insan ilişkileri kendine öz güveni olmayan kendi toplumsal değerlerinden yoksun, kültürel ulusal sınıfsal sorunlarını göremeyen ve bir o kadar da kendi egolarında sınır tanımayan bireyci kişilikler oluşturmaya çalışmaktadır.

Bu çalışmalarını uzun vadeli planlamalarıyla sistemine denk düşecek yeni jenerasyonlardan başlatıyor.

Özellikle Avrupa'da insanları üç yaşında daha çocuk yaşlardayken ana okullarında örgütleyerek sistemine empoze etme-

ye çalışıyor. İnsanlığın geleceğini tehdit eden bu canavarın tek alternatifi tam anlamıyla Kürt

Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın demokratik konfederalizm paradigmasıdır.

Biz Kürt gençlerinin ve bir bütünen insanlığın tek kurtuluş alternatiftir.

Bunu özümseyerek iliklerimize kadar sindirerek kavrama ve yaşamsallaştırarak yeni jenerasyonumuzun da temel öğretisi haline dönüştürmemiz gerekiyor.

Bulduğumuz her alanda demokratik gençlik konfederalizmini güçlendirerek örgütlü toplumun iradesine dönüştürbilmeliyiz.

Gençlerimizle ilişkilenirken sistemin üzerinde yarattığı etkiyi de görerek yaklaşmalıyız.

Ve her yapacağımız eylemi değişik kategorilerden hatıta halklardan gençleri katarak zenginleştirebiliriz.

Özgür yanlarımızı bugünden teminat altına alabilmek için örgütlenerek birlikte güçlü haykirmalıyız.

Gençlik kültür merkezleri oluşturarak kıscası yaşama dair ne varsa gerçekliğini görerek gelişebiliriz.

8 Temmuz'da Almanya'nın Köln şehrinde yapılacak Mazlum Doğan gençlik festivalini bu anlamda milad kabul edip çevremizden değişik halklardan da birer dostu da katarak kapitalizmi bir nebze de olsa boşa çıkartabiliriz.

Esslingen Alan Konseyi KOMALÊN CIWAN Temsilcisi

Esslingen Alan Konseyi KOMALÊN CIWAN Temsilcisi

Esslingen Alan Konseyi KOMALÊN CIWAN Temsilcisi

GRI

İçimi sakan bulutların altına sığınıp,
onlarla ısınmak istiyorum nedense.
Rüzgara inat,
sigaramı yakmaya çalışmak istiyorum
sokaklarda.
Bir köşede oturup
sorulara cevapsız,
onlardan habersiz,
dünyadan bir haber olabilmeyi çok isterdim.
Ya da
bir metronun karanlığının içinden
yürümeyi denemeliydim
ters istikamette şimdiye kadar.

Doğru ya;
bepsi saçmalık.
Değil mi?
yeryüzü denen bir şey var.
Dizelerim,
katranlık metro deblizlerinden
yeryüzüne çıkmalı.

Bu mümkün müdür?
Dizelerim deblizlerde güzel.
Kendini saklar karanlıklarda
kimse dokunmasın diye.
Gri,
açık gri,
beyaza yakın,
karanlık gri.
Bölünmüş.
Resme benzer
benim grilerim.
Siyah gri.

Küs değilim yağacak yağmura.
Bekliyorum son duraktan iki önce.
Geçmek istiyorum şimdi altından
en karanlık bulutun.
Karanlık,
yerin altında mı ki sanki!
Karanlık gökyüzünde!

Karanlık severken,
karanlık pusuda,
yollar bile.
İllegal bir sorgunun
yanıtını arar karanlık,
çözer beni,
anlatır bana.
Bir adres aranır
geçmişin yüreğinde gidilebilecek,
oradan alınıp getirilecek.
Hesap verdirilip sonra da sevilecek...
Çözülmez ama örülmüş duvarın taşları.
Aşında
pek de gitmek istenmez...

Vazgeçtim,
vazgeçtim yazmaktan...
Belki yine avuturum
bir sigarayla kendimi.
Atlarım,
içinden yürüyemediğim
karanlık deblizlerdeki bızın üstünden.
Oralarını bilmem ama
katranlık kömür deblizlerinden çıkmış
bedenimle ısınıyor köleler.
Alev alev,
sıcacık
ve kendini yok eden.
Tasavvufa girer bu sayılan.
Oysa benim tek tasavvufum,
benüz söyleyemediğim kelimelerim.
Daha dile getiremediğim adreslerim.
Yolları döşenmemiş kuytularım.
Bimekanlarım.
Bizamanlarım...
Bekliyorum,
yalancı bir randevuyu
Bekliyorum ki
beni aldatan bir adres...

Newal SİNCER

BEZAR MARKET GmbH

*Geschenkartikel
Lebensmittel
Gemüse & Früchte*

Abuzer Kılınc
071-290 07 41

St. Gallerstrasse 2 9306 Kronbühl

Fermo Handel GmbH

Beste Qualität zu Tiefpreisen
In Zürich - Affoltern

Penirê Kasir **ZOZAN** Kasar peyniri
Einzigartiger Käse aus
aus schweizer Alpenmilch

ANATOLIEN TÜRKÜEVİ

Kollikerstr. 32
Kat 4
5036
Oberentfelden
Arau

Tel:
062 723 09 94
079 352 98 42

I. HASAN KIZILER KÜRT GENÇLİK KÜLTÜR VE SPOR FESTİVALİ SPONSORLARI

Aktiv Handels AG

Transport + Renovation + Reinigung

Heimstr 27 89 Dietikon

www.aktivag.ch tel: 043 336 30 40

HELVETIA PIZZARIA

Hüseyin TORUN

Schulmattstr. 60
8004 Zürich
(043) 253 25 11

Tele: 076 329 32 90

KEBAP-HOUSE
EST. 1989

Öffnungszeiten:

Montag - Donnerstag: 05.00 - 04.00
Freitag - Sonntag: durchgehend

Hardstr. 238
8005 Zürich
Tel. 043/818

CEDE ROYAL DÖNER

PRODUCTION WINTERHILF

Orhan Örtas
Sales Manager
Jet Energy Drink

RH Restaurationsbetriebe GMBH

Langstr. 94, CH-8004 Zürich

Mobile: +41 79 505 91 82

Tel: 043 317 91 81

Fax: 043 317 91 82

contact@jetenergydrink.com

www.jetenergydrink.com

Medya

DÖNER PRODUKTION GMBH

Inhaber Mustafa İsbilir

Bibersteinerstr. 4 a Rombach, AG

Tel: 062 827 36 01 Fax: 062 827 36 02

Size Daha Yakın

Siviera TÜRKÜEVİ

Mutluluğu 200'ün üzerinde, Türk, Türkmen ve Azeri yemekleri

Pzt. Salı: Kapalı Çarş. Perş. Cum. Cumts. Pazar
Saat 17.30 - 03.30 Canlı Müzik

Nezih Anadolu mutfağı ve soğuk meze çeşitlerimiz

Mumenthalstr. 1-4914 Raggwil/Langenthal

Tel & Fax: 0041 62 923 27 25

Cep: 0041 79 451 92 42 - Cep: 0041 76 593 42 53

an Lebensmittel
DIROK Market
Tagesfrische Obst und Gemüse
Limmattstrasse 115, 8005 Zürich, Tel. 044 272 55 41

Star Market

METZGEREI - LEBENSMITTELE

Sülmán Böyükçam

076 / 304 79 15

Mishore

Zürcherstrasse 124, 8003 Zürich

Tel. & Fax: 044 - 491 85 88

Zermatt Food Point

Döner, Pide, Kebab, Yufka, Lahmaciya, Pabalek

Tel: 052 203 00 33 + 076 / 409 20 45

Öffnungszeiten:
Mo - Do: 09:00 - 20:00
Fr - Sa: 09:00 - 19:00

Technikstrasse 42

8400 Winterthur

King's Kebab AG

İsmail AKYOL

In Schächterhof
Herdenstrasse 83
8004 Zürich

Tel.: 079 276 52 37

079 414 32 21

Duran Kalkan

**Kürdistan'da
demokratik siyasetin
rolü üzerine**

ÇIKTI!

Weşanên Serxwebûn

**Mezopotamya
Yayınları**

**Mezopotamien Verlag und Vertrieb GmbH
Stolbergerstr. 200
50 933 Köln/Deutschland
Tel: 0049 221 499 59 43**

Bu kitap, Önder Apo'nun istemi ve görevlendirmesi üzerine hazırlandı. İçerdiği fikirler esas olarak bana ait değildir. Benim Önder Apo'dan öğrendiklerimden ve anladıklarımın oluşmaktadır. Kitabın hazırlanmasında belli bir gecikmenin yaşandığı söylenebilir. Bunda yaşadığımız yoğun pratik süreçle birlikte, içeriğinin nasıl olacağına dair yürüttüğüm tartışmalar da rol oynamıştır. Ancak böyle bir içerikte ikna olup karar

kıldktan sonra çalışma yapılabilmiştir.

İlk tasarımları okuyan bazı arkadaşlar, özellikle ekoloji, sivil toplum, diplomasi vb konuların eksik olduğunu ve tamamlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu eleştiri ve önerilere

katıldığımız gibi, benzer daha birçok eksikliğin ve hatanın bulunabileceğinin de farkındayız. Zamanımız olmadığı için söz konusu arkadaşların önerilerinin gereğini şimdilik yerine getiremedik. Belki ileride bu

eksiklikleri giderebiliriz.

Kitap kadro okulunda verilen ders notlarından düzenlendi. Bu bakımdan varolan tekrarları ve üslup zayıflığını okuyan herkesin hoşgörüsüyle

karşılmasını diliyoruz. Tüm bunlara rağmen belli bir içeriği vardır. Her okuyanı belli bir düşünce yoğunlaşmasına ve arayışa sevk edebilir. Eğer bu durumu yaratabilirse esas amacına ulaşmış sayılacaktır.

Duran KALKAN

Pencere

- Geleceğin birçok ismi vardır; zayıf için ulaşılmaz, korkak için bilinmez, cesur için fırsattır. (Victor Hugo)

- Az anlamak, ters anlamaktan iyidir. (A.France:)

- Üzülmek, yarının sıkıntısından bir şey eksiltmez, sadece bugünün gücünü tüketir. (A.J. Cronin)

- Dünyanın gördüğü her büyük başarı, önce bir hayaldir. En büyük çınar bir tohumdu, en büyük kuş bir yumurtada gizliydi. (Allen)

- Anı yazmak, ölümün elinden bir şey kurtarmaktır. (Andre Gide)

- Yiğit harpta, dost dertte, olgun adam hiddette belli olur. (Arap sözü)

- Ruhun güzelliği, bedenün güzelliği kadar kolaylıkla görülmez. (Aristoteles)

- Şurada burada güçlü adımlarla dolaşılmıyorsa, doğru yolda sekerek yürümek daha iyidir. (Augustinus)

- Büyük işler gibi, büyük düşüncelerin de davula ihtiyaçları yoktur. (Bailey)

- Basit bir insanın elinden geleni yapabilmesi, zeki bir insanın tembelliğinden çok daha değerlidir. (Baltasar Bracias)

- Kusurlarınızı size söyleyebilecek arkadaşlar bulun. (Boileau)

- Hayat merdivenlerini çıkarken, insanlara iyi davranalım. Çünkü inerken gene aynı insanlara rastlayacağız. (C. Şehabettin)

- Bir çiçeğin kokusu ne ise bir insanın şahsiyeti de odur. (Shwab)

- İyi araştırılırsa görülür ki, iş, herhangi bir eğlenceden çok daha az sıkıcıdır. (Charles Baudlaire)

- Hayat bir bisiklete binmek gibidir. Pedalı çevirmeye devam ettiğiniz sürece düşmezsiniz. (C.Pepper)

NASIHAT

Hintli bir yaşlı usta, çırağının sürekli her şeyden şikayet etmesinden bıkmıştır.

Bir gün çırağın tuz almaya gönderir.

Hayatındaki her şeyden mutsuz olan çırak döndüğünde, yaşlı usta ona bir avuç tuzu bir bardak suya atıp içmesini söyler.

Çırak, yaşlı adamın söylediğini yapar ama içer içmez ağzındaki tükürmeye başlar.

“Tadı nasıl?” diye soran yaşlı adama öfkeyle “acı” diye cevap verir.

Usta çırağın kolundan tutar ve dışarı götürür.

Sessizce az ilerdeki gölün kıyısına giderler ve çırağın bu kez de bir avuç tuzu göle atıp gölden su içmesini söyler.

Söyleneni yapan çırak, ağzının kenarlarından akan suyu koluyla silerken usta, aynı soruyu sorar:

- Tadı nasıl?

- Ferahlatıcı” diye cevap verir genç çırak.

- Tuzun tadını aldın mı?” diye sorar yaşlı adam.

- Hayır” diye cevaplar çırağı.

Bunun üzerine yaşlı adam, suyun yanına diz çökmüş çırağın yanına oturur ve şöyle der:

- Yaşamdaki acılar tuz gibidir, ne azdır ne de çok. Acının miktarı hep aynıdır. Ancak bu acının şiddeti, neyin içine konulduğuna bağlıdır. Acın olduğunda yapman gereken tek şey acı veren şeyle ilgili hislerini genişletmektir. Onun için sen de artık bardak olmayı bırak, göl olmaya çalış.”

(: Mizah :)

Ford minibüsü bilir misin?

Adamın birisi şehirlerarası yolu taşımada kullanmak üzere Ford minibüsü satın alır.

İlk sefere çıkacağı gün çok heyecanlıdır. Yolculuğu tepelene doldurur ve yola çıkar.

Fakat minibüsü öyle hızlı kullanmaktadır ki, minibüsün en arka koltuğunda oturan 60 yaşlarında bir ihtiyar amca şoföre:

- Yavrum biraz yavaş giteene, kaza yapacaksın" deyince şoför heyecanlı,

- Beybaba sen Ford minibüsü bilir misin?" der.

İhtiyar adam "hayır, bilmiyorum" deyince şoför

- O zaman oturma yerine, bir daha işime karışma" der.

Neyse seyahat bu şekilde devam eder. Lâhika kekin bir virajdan 120 Km hızla dövrünce uçuruma yuvarlanmaktan son anda kurtulurlar. Bu arada minibüsteki yolculardan orta sı-

ralarda oturmakta olan orta yaşlı bir kadını:

- Şoför bey rica ederim yavaş git, evde çoluk çocuğumuz bekliyor" deyince şoför kadına

- Abı sen Ford minibüsü bilir misin?" deyince kadın

- Hayır nereden bileyim" der. Şoför bunun üzerine

- O zaman sus, bana müdahale etme" der. Yola devam ederler. Artık minibüs öyle süratli gitmektedir ki herkesin yüreği ağzında şoförün insafa gelmesini bekler. Şoförün sağında oturan adam dayanamayıp:

- Şoför Bey yavaş giteene, canını mı susadın?" deyince şoför:

- Abı sen Ford minibüsü bilir misin?" deyince adam:

- Biliyorum ulan Ne olacak?" der.

Bunun üzerine şoför heyecan içerisinde

- İyi o zaman çabuk eöyle, bunun freni nerede?"

Uzun Saçlı

Uzun saçın erkeklerde moda olduğu sıralarda Karadenizli yaşlı bir nine Ankara'ya gelir fakat bilemez nerede ineceğini.

Bir müddet gittikten sonra yanında oturan uzun saçlı gence sorar:

- Kızum Sihhiye'ye celduk mi? Yanındaki uzun saçlı genç, erkekliğine yediremez ve hisimla dönerek

- Ben kız değilim" der.

Nine:

- Vah vah... Bu genç yaşta dul mi kaldun?

Profesör ve Seyis

Profesör konferans salonuna gelmiş. Ön sırada oturan bir seyis dışında başka kimse yokmuş. Sunusunu aktarma konusunda bocalamış ve seyise sormuş:

- Buradaki tek kişi sizsiniz. Size göre konuşmalı mı, yoksa konuşmamalı mıyım?

Seyis cevap vermiş:

- Hocam ben basit bir insanım, bu konulardan çok fazla anlamam. Fakat ahıra gelseydim ve bütün atların kaçıp bir tanesinin kaldığını görseydim, yine de onu beslerdim."

Bu sözlerden pek etkilenen Profesör konferansa

başlamış. İki saatin üzerinde konuşmuş durmuş. Konferanstan sonra kendini mutlu hissetmiş. Dinleyicisinin de konferansın çok iyi olduğunu onaylayacağını düşünerek:

- Konuşmayı nasıl buldun?" diye sormuş.

Seyis cevap vermiş:

- Hocam sana daha önce basit bir adam olduğumu ve bu konulardan pek anlamadığımı söylemiştim. Gene de eğer ahıra gelip biri dışında tüm atların kaçtığını görseydim, onu beslerdim, ama elimdeki tüm yemi ona verip hayvanı çatlatmazdım.

Mafya Babası ve Tetikçi

Mafya babası haraçları toplamak için yeni bir tetikçi buldu. Seçtiği adam sağır ve dilsizdi. Baba, yeni tetikçinin polislin eline geçerse fazla bir şey anlatmasının mümkün olamayacağını düşünüyordu böylece.

Baba, bir gün ödemelerin geciktiğini fark etti ve tetikçiye adamlarını gönderdi. Adamların sağır dilsizle anlaşmaları mümkün olmadı tabii. Bunun üzerine Baba sağır dilsizi odasına aldirttı. Bir de işaret alfabetesi bilen tercüman buldular.

Tercüman işaretle sordu:

- Para nerede?

Sağır dilsiz işaretle yanıt verdi:

- Ne parası. Benim paradan haberim yok. Neden bahsettiğinizi anlamıyorum.

Tercüman tercüme etti.

- Neden bahsettiğinizi anlamıyormuş."

Baba 38'liğini koltuk altından çekip sağır dilsizin beynine dayadı.

- Şimdi sor bakalım, para nerede?

Tercüman işaretle sordu:

- Para nerede?

Sağır dilsiz işaretle yanıt verdi:

- Central Park'ta, Batı 78. caddeye açılan kapıdan girince soldan üçüncü ağacın kovuğunda 100 bin dolar var.

Baba öfkeyle gürlüdü:

- Ne dedi?

Tercüman yanıtladı:

- Dedi ki, hala neden bahsettiğinizi anlamıyormuş. Ayrıca diyor ki, o tetiği yiyorsa çeksin!

Borç

Temel'e Dursun para çekmek için bankada, gişe önünde beklerken bankaya birden silahlı dört kişi girmiş...

Soygunculardan ikisi ellerini gişe memurlarına, ikisi de gişe önünde sırada bekleyen müşterilere yöneltmiş. Soyguncuların başı,

- Bu bir soygundur"

diye sert bir sesle bağırdıktan sonra aynı ses tonuyla gişe memurlarına ellerini havaya kaldırmalarını, gişe önünde bekleyen müşterilere de

yüzükoyun yere yatmalarını ve saatleriyle ceplerindeki tüm paralarını çıkarıp yanlarına koymalarını bildirmiş.

Temel'e Dursun da yere uzanıp saatlerini ve ceplerindeki tüm paralarını çıkarıp yanlarına koyarken, Temel Dursun'a yüz liralık bir banknot uzatmış ve sesizce;

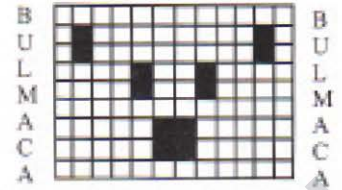
- Geçen ay senden borç aldığım yüz lirayı bir türlü fırsat bulup ödeyememiştim" demiş, "Hazır cüzdanımı çıkarmışken vereyim Dursun."

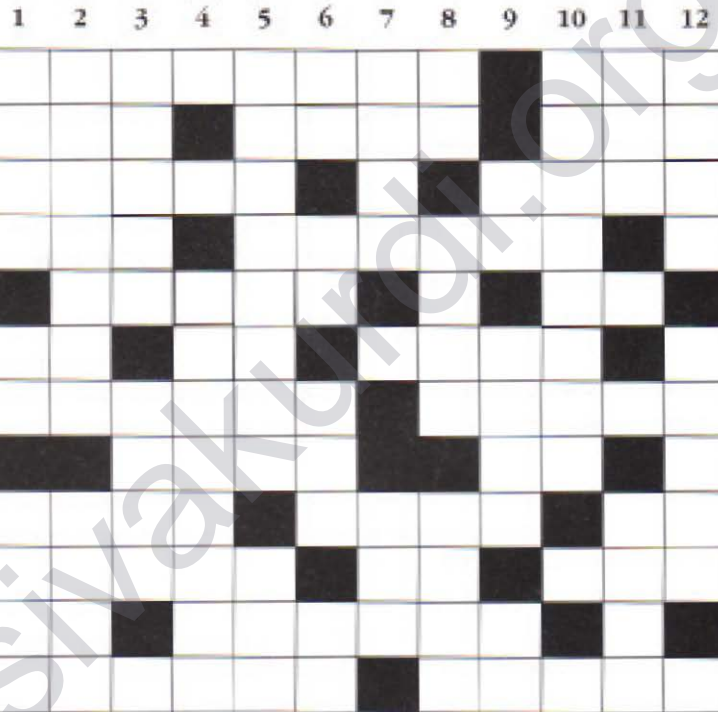
Bulmaca

BULMACA

Soldan Sağa

- 1- PKK'ye sembol olmuş öncü zindan direnişçisi - Orhan Pamuk'un bir romanı.
- 2- "... Çiçek" (PKK'nin 'Kızıl Yıldız' dediği sembol şehitlerinden) - Geri verme - Kürtçe'de dinamik
- 3- "Azadiya ....." (Türkiye'de yayın yapan Kürtçe gazete) - Kendi kendine söz vererek bir işi üzerine alma, ant
- 4- Gözleri görmeyen - İnsanların kanını emdiğine inanılan yaratık
- 5- Küçük sermaye ve zanaat sahibi - Kamer
- 6- "Nane"nin ünsüzleri - En küçük zaman birimi - M.Ö. 600'lü yıllara kadar hüküm sürmüş tarihteki bir krallık
- 7- Gerçekleştirilmesi çok zor olan büyük ideallerden oluşan düşünce - Çok bilmişlik taslayan kimse
- 8- "... Chomsky" (Amerikalı dilbilimci ve anarşist yazar) - Küçük mağara
- 9- Mektep - "Ahmet ..." (Hasretinden Prangalar Eskitimi' eserini yazmış meşhur Kürt şair - Utanma
- 10- Bir şeyi belirli bir noktadan başka bir yere transfer eden kişi - Uzun hava (kısaltılışı) - Bir sayı
- 11- Tümör - Futbolda top ayakta çıktığında forvet elemanının defans oyuncusundan kaleye daha yakın olması
- 12- Bir Fransa şehri - Kürtçe'de ordu

Yukarıdan Aşağıya

- 1- "Ez u Tu" albümüyle yeni bir çıkış yapan Kürt sanatçı - Çıplak - "Ahmet ..." (Geçen yıl şehit düşen 'Serxwebûn' kod adlı HPG komutanı)
- 2- Kimyasal çözünmeyle ayrıştırılmayan veya birleşim yoluyla ekte edilemeyen madde - En az iki aday arasında yapılan seçenekleri çekişle belirleme yöntemi
- 3- Muğla'nın tarihi bir ilçesi - Haysiyet
- 4- Bonapartizmin kurucusu olan Kostarika kökenli, 18. yüzyılda yaşamış ünlü Fransız askeri ve siyasi devlet adamı
- 5- Avrupa'da bir ülke - Ege'de eskiden silahlı ve yörenin güvenliğini sağlamaya çalışan, bazen eşkiya olan, dağa çıkmış kimse
- 6- Eski dilde ayak - Bağışlama - Bir bağlaç - Nazi subayı
- 7- Ölüm cezası - İskambilde papaz
- 8- Bir nota - Şeyh Said isyanında önemli bir rol oynamış Elazığ'ın ilçesi - Diriltme, yeniden canlandırma
- 9- Uluslararası Af Örgütü - "... Yılmaz" (14 Temmuz kahramanlarından) - Türkiye plakası
- 10- Savaşta veya kritik durumlarda yararlılık gösteren yiğit
- 11- Hatay'da bir imak - Osmanlı döneminde bir para birimi
- 12- Yol güzergahı - "... Durmuş" (PKK'nin sembol şehitlerinden)

UNUTULMASIN

unutulmasın

koyu karanlığa zincirlenmişti yurdum
gözbebeklerinden kurşunlanmış halkım
tarlada başak boynunu bükmüştü
sevinçleri dipçiklenmişti tüm çocukların
ve sevda adına
yaşamak adına ne varsa
nasıl da çiğniyordu zulmün tankları

unutulmasın

güneşini kararttılar bu dağların
menekşe açmaz, ceylan sekmez oldu kuytularda
dipsiz kuyusundaydık gecenin unutulmasın
yıldız düştü dağların ardına
kızıl bir rüzgar esti yoksul bozkırlara
unutmayın
yaylaların en tenhasına
şimdi sevdamızın üç rengi tutuşur
halkımın gözlerinde alev alev

Şebit Hamza YAVUZ

